

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. G. Nijland
Telefoon 5113216 E-mail: gnijland@haarlem.nl
DV/WMO Reg.nr. 2009/104401
Bijlage A
B & W-vergadering van 18 augustus 2009

Onderwerp

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010

DOEL: Besluiten

Het college heeft een beleidsvoorstel opgesteld, ten behoeve van de aanpassing van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007. Dit beleidsvoorstel is als bijlage A toegevoegd. Dit moet uiteindelijk leiden tot de "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010" (hierna: Verordening).

Bijlage A bij dit oplegvel bevat het beleidsvoorstel. Bijlage B bevat het overzicht van alle wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening, bijlage C betreft de concept Verordening bijlage D betreft de toelichting op de concept Verordening. In bijlage E is de huidige Verordening opgenomen en in bijlage F de toelichting op de huidige Verordening.

Het college is op grond van artikel 150 van de Gemeentewet/inspraakverordening gemeente Haarlem verplicht de concept Verordening ter inspraak voor te leggen aan alle belanghebbenden in de stad. Hoofdstuk 3.4 Algemene wet bestuursrecht is van toepassing. Daarnaast wordt het college verzocht het beleidsvoorstel ter advisering voor te leggen aan de Wmo-raad, omdat dit een beleidsterrein betreft waarop de Wmo-raad adviesrecht heeft. Aan de commissie Samenleving wordt gevraagd op welke wijze men betrokken wil worden in de aanloop naar de officiële besluitvorming.

Het advies van de Wmo-raad en de reacties van de inspraakprocedure zijn noodzakelijk voor de definitieve behandeling van de beleidsnotitie en de concept Verordening in de Commissie Samenleving medio eind oktober 2009 en de behandeling in de Raad medio december 2009. Voor de definitieve behandeling in de Raad wordt het financiële hoofdstuk geactualiseerd met de op dat moment beschikbare gegevens en inzichten.

B&W

1. Het college stemt in met de concept Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010 en besluit om:
 - A. De concept Verordening vrij te geven ten behoeve van inspraak conform artikel 150 Gemeentewet. Ter achtergrondinformatie wordt de beleidsnotitie bijgevoegd;
 - B. De beleidsnotitie en de concept Verordening vrij te geven voor advisering door de Wmo-raad, waarbij de Wmo-raad wordt verzocht om een schriftelijk advies in te dienen.
2. De financiële effecten zijn geraamd in hoofdstuk 4 van de beleidsnotitie. Na afloop van de inspraakprocedure wordt de definitieve financiële vertaling opgesteld en worden eventuele begrotingswijzigingen conform gemeentelijke procedures aangeleverd en verwerkt. Tegenover de thans geraamde meerkosten van € 96.000 zal binnen het Wmo-budget de dekking aangewezen worden;
3. Het advies van de Wmo-raad en de reacties van de inspraakprocedure worden betrokken bij de behandeling van de beleidsnotitie en de concept Verordening in de Commissie Samenleving eind oktober 2009 en de behandeling in de Raad medio december 2009.

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2007 voert de gemeente Haarlem de Wet op de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) uit.

Wij zijn nu twee jaar verder. Indachtig de toezeggingen, gedaan tijdens de invoering en gelet op de in het collegeakkoord verwoorde uitgangspunten inzake de Wmo is de bestaande Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 geëvalueerd.

Op een informele wijze hebben een aantal discussierondes plaatsgevonden met de vakafdeling, de commissie Samenleving, de commissie voor de behandeling van de bezwaarschriften (kamer 1), de Wmo-raad, stichting 't Web en de portefeuillehouder. Dit heeft geresulteerd in een aantal voorstellen tot wijziging van het beleid. In de voorliggende beleidsnotitie worden deze voorstellen toegelicht.

Aan de beleidsnotitie zijn bijlagen toegevoegd zoals vermeld in dit collegebesluit.

Besluitpunten college

1. Het college stemt in met de concept Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010 en besluit om:
 - A. De concept Verordening vrij te geven ten behoeve van inspraak conform artikel 150 Gemeentewet. Ter achtergrondinformatie wordt de beleidsnotitie bijgevoegd;
 - B. De beleidsnotitie en de concept Verordening vrij te geven voor advisering door de Wmo-raad, waarbij de Wmo-raad wordt verzocht om een schriftelijk advies in te dienen.
2. De financiële effecten zijn geraamd in hoofdstuk 4 van de beleidsnotitie. Na afloop van de inspraakprocedure wordt de definitieve financiële vertaling opgesteld en worden eventuele begrotingswijzigingen conform gemeentelijke procedures aangeleverd en verwerkt. Tegenover de thans geraamde meerkosten van € 96.000 zal binnen het Wmo-budget de dekking aangewezen worden;
3. Het advies van de Wmo-raad en de reacties van de inspraakprocedure worden betrokken bij de behandeling van de beleidsnotitie en de concept Verordening in de Commissie Samenleving eind oktober 2009 en de behandeling in de Raad medio december 2009.

Beoogd resultaat

Naar aanleiding van de evaluatie van de Verordening en de uitkomsten hiervan worden wijzigingsvoorstellen gedaan om tot een aangepaste Verordening te komen. Deze wijzigingsvoorstellen zijn verwerkt in deze notitie. De voorstellen hebben als resultaat dat de Verordening zowel juridisch als beleidsmatig weer volledig actueel is. Ook is invulling gegeven aan onderdelen van het "*Coalitieakkoord 2006-2010*" en het "*Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning in Haarlem 2008-2011*". Ten slotte is meer nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van de Wmo:

"Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer".

Argumenten

Zie beleidsnotitie.

Kanttekeningen

De inspraakreacties, het advies van de Wmo-raad en de behandeling van de beleidsnotitie in de Commissie Samenleving kunnen van invloed zijn op de uiteindelijke voorstellen die aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Een tweede behandeling in het college van de beleidsnotitie en de concept Verordening is dan ook noodzakelijk. De planning is medio oktober 2009 de beleidsnotitie en de concept Verordening inclusief de verwerking van de inspraakreacties en het advies van de Wmo-raad voor een tweede keer te behandelen in een B&W vergadering.

Uitvoering

Na de besluitvorming door de raad over de beleidsnotitie en de vaststelling van de Verordening stelt het college de volgende documenten vast:

1. Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010;
2. Uitvoeringsregels individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010.

Bijlagen

- A. Beleidsnotitie Voorstellen tot wijziging van het beleid Wmo individuele voorzieningen met ingang van 1 januari 2010;

Het college van burgemeester en wethouders

Bijlage A

Voorstellen tot wijziging van het beleid Wmo individuele voorzieningen met ingang van 1 januari 2010

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en kader	4
1.2 Denkmodel en proces	5
1.3 Opbouw beleidsnotitie	5
2. De compensatie in de Wmo	6
2.1 De compensatie	6
2.2 De wettekst	7
2.3 Het Beleidsplan, het coalitieakkoord en het cliënttevredenheidsonderzoek 2008	7
2.3.1 Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Haarlem 2008-2011	7
2.3.2 Het coalitieakkoord 2006-2010	8
2.3.3 Het cliënttevredenheidsonderzoek 2008	8
3. De voorgestelde beleidswijzigingen	9
3.1 Ten aanzien van de compensatieplicht	9
3.1.1 Maatwerk en integrale beoordeling	9
3.1.2 Gebruikelijke zorg	9
3.1.3 Sportvoorzieningen	10
3.2 Ten aanzien van de compensatieplicht specifiek t.b.v. woonvoorzieningen	10
3.2.1 Primaat van de verhuizing	10
3.2.2 Financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten	11
3.2.3 De voorspelbare verhuizing	11
3.2.4 Primaat van de losse woonunit	12
3.2.5 Woonwagens en woonschepen	12
3.2.6 Aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten	12
3.3 Ten aanzien van de capaciteit van de aanvrager	13
3.3.1 Verhogen van de kostprijs voor hulp bij het huishouden	13
3.3.2 Algemeen gebruikelijke voorzieningen	13
3.3.3 Verantwoording persoonsgebonden budgetten	14
4. Financiële consequenties	15
4.1 Inleiding	15
4.2 De wijzigingen financieel vertaald	16
5. Planning en besluitvormingsprocedure	20
5.1 Besluitvormingsprocedure	20
5.2 Planning	20
Bijlagen	
A. Wijzigingsdocument Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 en 2010	
B. Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010	
C. Toelichting Vvmo 2010	
D. Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007	
E. Toelichting Vvmo 2007	

Samenvatting

De Wmo is met ingang van 1 januari 2007 ingevoerd. Inmiddels zijn wij ruim 2 ½ jaar verder. Gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen, de doorontwikkeling van de Wmo en de ervaringen van de afgelopen tijd, is de "*Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning*", zoals toegezegd bij de invoering van de Wmo, geëvalueerd.

Bij de evaluatie van de Verordening zijn de diverse partners, te weten de Wmo-raad, de commissie voor de behandeling van de bezwaar- en beroepsschriften en de commissie Samenleving op een informele wijze betrokken. Daarnaast is ook de ervaring uit de praktijk van het team Wmo-voorzieningen meegenomen. Dit is gebeurd op basis van een discussienota en diverse discussierondes. De discussierondes hebben uiteindelijk geresulteerd in de voorliggende aangepaste Verordening en bijgaande beleidsnotitie. Voor de juridische kwaliteit van de Verordening is een gespecialiseerd juridisch adviesbureau ingeschakeld. Dit heeft voornamelijk geleid tot een aantal technische wijzigingen. Deze technische wijzigingen hebben ten opzichte van de huidige Verordening geen gevolgen voor het beleid individuele voorzieningen dan wel de feitelijke verstrekking.

In deze beleidsnotitie worden twaalf voorstellen tot wijziging van het beleid beschreven:

1. maatwerk en integrale beoordeling
2. gebruikelijke zorg
3. sportvoorzieningen
4. verantwoording Pgb
5. verhogen kostprijs hulp bij het huishouden
6. algemeen gebruikelijke voorzieningen
7. het primaat van de verhuizing
8. financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten
9. de voorspelbare verhuizing
10. primaat van de losse woonunit
11. woonwagens en woonschepen
12. aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en kader

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is sinds 1 januari 2007 van kracht. De Wmo bundelt een aantal oude wetten en regelingen op het gebied van zorg, welzijn en wonen. Daarnaast zijn de hulp bij het huishouden en enkele subsidieregelingen vanuit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) overgeheveld naar de gemeente.

De Wmo is een kaderwet. Dat wil zeggen dat door de rijksoverheid hoofdlijnen van beleid zijn aangegeven. De gemeente kan hier zelf invulling aan geven. De essentie is dat burgers moeten kunnen meedoen aan de samenleving. Dat loopt uiteen van het hebben van werk, je inzetten voor een ander, tot het lid zijn van een sportvereniging of deelname aan een culturele activiteit.

Burgers geven over het algemeen zelf invulling aan hun deelname aan de samenleving. De mogelijkheden om dit te doen worden mede bepaald door de sociale verbanden waar mensen deel van uitmaken. Mensen met een psychische, lichamelijke, verstandelijke of andere beperking zijn echter vaker dan iemand die geen beperkingen heeft aangewezen op maatschappelijke ondersteuning om deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Onder maatschappelijke ondersteuning verstaan we alle ondersteuning die aan burgers wordt geboden om mee te kunnen doen aan de samenleving. Dat kan zijn in de vorm van inclusief beleid (bijvoorbeeld alle gemeentelijke beleid laten bijdragen aan "meedoen", maar ook bijvoorbeeld het levensloopbestendig bouwen), burgers die elkaar ondersteunen (civil society), algemene voorzieningen (door bijvoorbeeld subsidiëring van welzijnsinstellingen) en door individuele voorzieningen (vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, hulp bij het huishouden en rolstoelen; prestatieveld 6 van de Wmo).

Tot op heden is er veel aandacht uitgegaan naar het -veelal beleidsarm- invoeren van (de nieuwe) taken en verantwoordelijkheden in het kader van de Wmo. Inmiddels zijn er echter diverse initiatieven die de basis vormen voor de doorontwikkeling van de Wmo in Haarlem. Zo is er op 30 oktober 2008 het *"Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning in Haarlem 2008-2011"* door de gemeenteraad vastgesteld. Het thema van dit Beleidsplan is *"Ontmoeten, verbinden en meedoen"*. Uit dit plan vloeien verschillende impulsen voort om vorm te geven aan het verbinden en het ontmoeten van mensen.

Ook is er inmiddels twee jaar ervaring opgedaan met de *"Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007"* (hierna: Verordening). In het collegeakkoord is toegezegd de ervaring met de Verordening te evalueren zodat er ook doorontwikkeling kan plaatsvinden op het gebied van de individuele voorzieningen. Deze evaluatie is ter hand genomen, door zowel inhoudelijk als juridisch kritisch naar de Verordening te kijken. Hierbij hebben wij ons laten ondersteunen door externe deskundigen op het gebied van de Wmo.

Naar aanleiding van de evaluatie van de Verordening en de uitkomsten er van worden u wijzigingsvoorstellen gedaan om tot een aangepaste Verordening te komen. Deze wijzigingsvoorstellen zijn verwerkt in deze notitie. De voorstellen hebben als resultaat dat de Verordening zowel juridisch als beleidsmatig weer volledig actueel is. Ook is invulling gegeven aan onderdelen van het *"Coalitieakkoord 2006-2010"* en het *"Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning in Haarlem 2008-2011"*. Ten slotte is nadrukkelijker aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van de Wmo:

"Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer".

1.2 Denkmodel en proces

De Wmo is een brede participatiewet. De essentie is dat iedere burger moet kunnen meedoen aan de samenleving en daarnaast moet kunnen meedenken over het te formuleren beleid voor de toekomst. In de voorbereiding van deze aangepaste Verordening zijn diverse partijen (de commissie Samenleving, de commissie voor de behandeling van de bezwaarschriften, Stichting 't Web en de Wmo-raad) uitgenodigd om ideeën, ervaringen en inzichten naar voren te brengen.

Dit is gebeurd in de vorm van verschillende informele discussierondes. De ervaringen en de inzichten die naar voren zijn gebracht tijdens deze rondes zijn zo veel als mogelijk verwerkt in het voorliggende voorstel tot wijziging van het Verordening. Naast bovengenoemde partijen is ook (juridische) ondersteuning van externe gespecialiseerde bureaus ingewonnen.

In het formele bestuurlijke traject komen naast de commissie Samenleving en de Wmo-raad ook de alle inwoners van de stad aan bod om hun zienswijze te geven op de Verordening. Dit is de gemeente verplicht op grond van artikel 150 van de Gemeentewet.

Voor een overzicht van alle wijzigingen van de Verordening is een wijzigingsdocument opgesteld (bijlage 1). In dit document zijn naast de beleidsmatige wijzigingen die worden beschreven in deze beleidsnotitie ook de technische wijzigingen aangegeven.

1.3 Opbouw beleidsnotitie

In hoofdstuk 2 wordt de compensatieplicht van de gemeente ten aanzien van het beleid ten behoeve van de individuele voorzieningen in de Wmo beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de voorstellen tot wijziging van het beleid. In hoofdstuk 4 worden de financiële consequenties van de voorstellen beschreven en hoofdstuk 5 geeft de planning van het traject weer.

Hoofdstuk 2 De compensatie in de Wmo

2.1 De compensatie

Compensatie is een van de kernbegrippen van de Wmo met betrekking tot prestatieveld 6. De compensatie is vastgelegd in artikel 4 van de Wmo. In het amendement (TK 2005-2006, 30 131 nr. 65) dat heeft geleid tot opname van de compensatieplicht is de strekking van de compensatie als volgt omschreven:

"het nieuw geformuleerde artikel strekt ertoe de algemene verplichting aan gemeenten op te leggen om beperkingen in de zelfredzaamheid op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en om zich lokaal per vervoermiddel te verplaatsen, weg te nemen."

Bij de compensatie zijn een aantal aspecten van belang:

- Resultaatsverplichting;
Artikel 4 bevat de verplichting voor het college om compenserende voorzieningen te treffen. Het gaat om een resultaatsverplichting; een persoon met een beperking hoort een gelijkwaardige uitgangspositie te hebben ten opzichte van een persoon zonder beperkingen.
- Zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
Het gaat bij de compensatieplicht om het compenseren van beperkingen in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Volgens de Centrale Raad van Beroep brengt artikel 4 met zich mee dat de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie de doeleinden zijn waarop de compensatieplicht van het college moet zijn gericht. Het gaat dan om de normale deelname aan het maatschappelijke verkeer.
- Persoonskenmerken, behoeften en capaciteit;
Artikel 4 lid 2 bepaalt dat het college bij het bepalen van de voorzieningen rekening houdt met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorziening, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien. Dit is het maatwerkprincipe.
- Voorzieningen;
De compensatieplicht bevat de verplichting voor het college om concrete algemene, dan wel individuele voorzieningen te treffen ter compensatie van de belemmeringen die een persoon met beperkingen ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie.

Daarbij zij opgemerkt, dat aan de term *"gelijkwaardige positie"* op grond van jurisprudentie toegevoegd dient te worden *"in aanvaardbare mate"*. Dit wil zeggen, dat daar waar de term *"gelijkwaardige positie"* vrijwel onbegrensde eisen kan stellen aan de gemeente ten aanzien van de te treffen voorzieningen, deze inmiddels door de rechtspraak is begrensd met de term *"in aanvaardbare mate"*. Aangezien het treffen van voorzieningen in het kader van de Wmo een individuele benadering vraagt zal per cliënt moeten worden beoordeeld wat in die specifieke situatie *"aanvaardbare mate"* inhoudt.

2.2 De wettekst

Artikel 4, lid 1 van de Wmo definieert de compensatieplicht als volgt:

1. *Ter compensatie van de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder g, onderdeel 4,5 en 6, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen:*
 - a. *een huishouden te voeren;*
 - b. *zich te verplaatsen in en om de woning;*
 - c. *zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;*
 - d. *medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.*
2. *Bij het bepalen van de voorzieningen houdt het college van burgemeester en wethouders rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.*

Een belangrijke factor bij de uitvoering van de Wmo, is het beroep op de eigen verantwoordelijkheid van een individu en zijn (directe) omgeving. Dit komt tot uiting in de Wet door eerst uit te gaan van de eigen kracht en de capaciteiten van een persoon en diens omgeving, alvorens er over wordt gegaan tot het verstrekken van voorzieningen. Hierbij hebben dan de algemene en de collectieve voorzieningen de voorrang boven het verstrekken van een noodzakelijke individuele voorziening.

2.3 Het beleidsplan, het coalitieakkoord en het cliënttevredenheidsonderzoek

Bij de voorstellen tot wijziging van de Verordening zijn ook het beleidsplan, het coalitieakkoord en het resultaat van het cliënttevredenheidsonderzoek 2008 betrokken. In het kort wordt hieronder aangegeven wat in deze documenten staat verwoord.

2.3.1 Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning in Haarlem 2008-2011

Dit beleidsplan hanteert o.a. als uitgangspunt de belemmeringen die burgers ondervinden zoveel als mogelijk te compenseren door het inzetten van algemene voorzieningen. Individuele voorzieningen worden pas verstrekt, als algemene en collectieve voorzieningen (naast de civil society en inclusief beleid) geen uitkomst bieden. Bij algemene voorzieningen kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de boodschappenservice en maaltijdservice (tafeltje dekje). Een voorbeeld van een collectieve voorziening is het Collectief Vraagafhankelijk vervoer (CVV), de huidige OV-taxi.

De volgende zaken worden genoemd in het beleidsplan als verbeterpunten ten aanzien van de verstrekking van individuele voorzieningen:

- Innovatieve aanbesteding hulp bij het huishouden (Beleidsnotitie DV/WMO reg.nr.2008/221818);
- Raad op Maat;
- Uitwerking compensatiebeginsel, waarbij de vraag van het individu centraal staat (maatwerk);
- Verbeteren punctualiteit OV-taxi bij nieuwe aanbesteding van de OV-taxi, door onder andere aandacht te schenken aan groepsvervoer, winkelbus voor ouderen en alternatieve vormen van aangepast vervoer;
- Inventariseren van knelpunten bij Haarlemse mantelzorgers.

2.3.2 Coalitieakkoord Haarlem 2006-2010 "Sociaal en Solide"

In paragraaf 10 van het Coalitieakkoord wordt ingegaan op "Haarlem: een zorgzame stad". De komst van de Wmo wordt hierbij aangeduid als een kans om lokaal meer maatwerk te kunnen leveren. In het coalitieakkoord is het volgende verwoord:

- invoering van inkomensafhankelijke eigen bijdragen, onder afweging van sociaal aanvaardbare alternatieven;
- woningen, voorzieningen en buurten dienen te zijn afgestemd op de behoefte van zowel de jongere als de oudere gehandicapte inwoners van Haarlem;
- ouderen en mensen met een beperking dienen zo veel en zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen;
- zo veel mogelijk slimme collectieve regelingen in de stad, die goedkoper zijn dan dure individuele voorzieningen;
- bovenwettelijke uitgaven op de WVG (voorloper Wmo) worden kritisch bezien, onder afweging van sociaal aanvaardbare alternatieven;
- sport is het cement van de stad.

2.3.3 Cliënttevredenheidsonderzoek SGBO 2008

Burgers moeten intensief geraadpleegd worden bij de vormgeving van het Wmo beleid. Dit heeft met de invoering van de Wmo op 1 januari 2007 dan ook, naast de oprichting van de Wmo-raad, tevens geleid tot de verplichting voor gemeenten om jaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder de cliënten uit te voeren.

De belangrijkste constatering uit het cliënttevredenheidsonderzoek 2008 zijn:

- Gebruikers van hulp in het huishouden geven een rapportcijfer van 7,9 voor die hulp. In 2007 was dat een 7,8.
Over de vervanging bij ziekte zijn cliënten het minst tevreden. Dit is een aandachtspunt in de nieuwe aanbesteding Hulp bij het huishouden
- Cliënten die over een voorziening zoals een scootmobiel of een rolstoel beschikken, geven een 7,5 als rapportcijfer. Vorig jaar was dat een 6,5.
Het minst tevreden zijn cliënten over de verhuiskostenvergoeding. In de voorliggende beleidsnotitie is een verandervoorstel opgenomen om aan dit ervaren probleem tegemoet te komen.
- De tevredenheid over het collectief vervoer scoort een 6. Vorig jaar is geen rapportcijfer gevraagd.
Bij de voorziening Collectief Vraagafhankelijk Vervoer zijn cliënten het minst tevreden over de omrijtijden en de wachttijden. In het aanbestedingstraject Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (realisatie per 1 januari 2011) hebben deze punten de aandacht.
- Haarlemmers die van de Wmo gebruik maken, zijn erg tevreden over de kwaliteit van de ondersteuning en/of de voorziening. Haarlem scoort een 9,1 tegen een 8 in 2007.
Ontwikkelingen op dit eindoordeel worden middels o.a. de jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoeken gemeten en gevolgd.

Hoofdstuk 3 De beleidswijzigingen

De voorgestelde (beleids-)wijzigingen zijn gegroepeerd in een drietal thema's:

1. ten aanzien van de compensatieplicht;
2. ten aanzien van de compensatieplicht specifiek t.b.v. woonvoorzieningen
3. ten aanzien van de capaciteit van de aanvrager

De drie thema's vloeien rechtstreeks voort uit het wettelijke kader van de Wmo en zijn op onderdelen te koppelen aan het coalitieakkoord 2006-2010 en het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Haarlem 2008-2011.

Onder thema 2 zijn alle woonvoorzieningen geschaard, omdat met name op grond van de ervaring met betrekking tot de uitvoering van woonvoorzieningen knelpunten naar voren zijn gekomen.

De financiële effecten van de voorstellen worden in hoofdstuk 4 toegelicht.

3.1 Ten aanzien van de compensatieplicht

3.1.1 Maatwerk en integrale beoordeling

De Wmo verplicht gemeenten maatwerk te leveren. Aan de Verordening is artikel 1.2 toegevoegd "*Maatwerk en integrale beoordeling*". Bij de uitvoering van de compensatieplicht zijn individualisering en maatwerk sleutelwoorden. Dit wil zeggen, dat de te treffen voorziening gericht dient te zijn op de persoon, met inachtneming van diens sociale omgeving en bijzondere persoonskenmerken. Hoewel de gemeente deze opdracht al heeft op grond van de Wet, is er voor gekozen om aan de aangepaste Verordening een artikel toe te voegen die het belang dat Haarlem hecht aan maatwerk te benadrukken.

Daarnaast is in de aangepaste Verordening naast "*personen met beperkingen*" tevens de groep mensen met een "*een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem*" toegevoegd. Deze personen behoren, met de invoering van de Wmo, ook expliciet tot de doelgroep.

3.1.2 Gebruikelijke zorg

Bij de afweging van de toekenning van hulp bij het huishouden in het geval van een meerpersoonshuishouden, wordt uitgegaan van de zogeheten "*gebruikelijke zorg*". Gebruikelijke zorg betekent dat er een beroep wordt gedaan op de huisgeno(o)t(en) van een cliënt, als deze duurzaam met de cliënt samenleven. Met andere woorden: als er in het huishouden iemand is die de taken kan overnemen, dan wordt er geen hulp bij het huishouden verstrekt.

Op dit moment is het beroep op gebruikelijke zorg onbeperkt. Het voorstel is het beroep op de gebruikelijke zorg te beperken. Voor volwassenen boven de 23 jaar wordt uitgegaan van maximaal 2 uren per dag. Van kinderen tussen de 18 en 23 jaar wordt uitgegaan van maximaal 1 uur per dag. Zij worden verondersteld een eenpersoons huishouden te kunnen voeren. Van kinderen die jonger zijn dan 18 jaar wordt geen gebruikelijke zorg gevraagd, anders dan bijvoorbeeld het op orde houden van de eigen slaapkamer.

Een ongelimiteerd beroep op gebruikelijke zorg is een zware belasting voor partners en/of kinderen van een persoon met beperkingen. Uitgangspunt is dat het voor een partner en/of het kind mogelijk moet zijn om naast een (volledige) baan of studie een eigen leven te leiden en zich te ontspannen. Met het maximaliseren van de gebruikelijke zorg wordt beoogd overbelasting van degene waarvan gebruikelijke zorg wordt gevraagd te voorkomen. Is er sprake van dreigende of daadwerkelijke overbelasting dan kan er tijdelijk meer hulp bij het huishouden worden ingezet (respijtzorg).

3.1.3 De sportvoorziening

Op dit moment wordt alleen de sportrolstoel aangemerkt als een subsidiabele sportvoorziening. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt. Het voorstel is om andere veelvoorkomende sporten in aanmerking te laten komen voor een financiële tegemoetkoming ten behoeve van een sportvoorziening. Een recente uitspraak van de Rechtbank Amsterdam (nr. AWB 08/175 Wmo) stelt het volgende:

"De Wmo is gericht op maatschappelijke participatie van personen. De deelname aan sportieve activiteiten neemt in het maatschappelijk leven een belangrijke plaats in en moet naar het oordeel van de rechtbank worden gezien als een manier om het zelfstandig functioneren en de deelname aan het maatschappelijk verkeer van personen met beperkingen te bevorderen".

In het coalitieakkoord wordt sport het cement van de samenleving genoemd. Uit onderzoek is gebleken dat fietsen en skiën sporten zijn waar mensen met een beperking een voorziening voor verstrekt zouden willen hebben om deze sporten te kunnen beoefenen. Binnen de aangepaste Verordening wordt het mogelijk om voor bijzondere fietsen, handbikes en zitski's in aanmerking te komen als deze voorzieningen noodzakelijk zijn voor de beoefening van sport. De voorwaarde om in aanmerking te komen voor een sportvoorziening is het lidmaatschap van een sportvereniging.

Het voorstel is voor een sportrolstoel een financiële tegemoetkoming te verstrekken van maximaal € 4.000,--. Voor een elektrische sportrolstoel een maximale tegemoetkoming van € 6.000,--. Voor de overige sportvoorzieningen wordt de maximale tegemoetkoming € 4.000,--. De daadwerkelijke toekenning zal gebeuren op basis van de kostprijs van de aangevraagde sportvoorziening, exclusief 10% ten behoeve van onderhoud, reparatie en verzekering.

3.2 Ten aanzien van de compensatieplicht specifiek t.b.v. woonvoorzieningen

3.2.1 Primaat van verhuizen

Bij de aanvraag voor een woonvoorziening wordt altijd gekeken of men kan verhuizen. Dit noemen wij het primaat van de verhuizing. Hierbij worden een 10-tal factoren in de overwegingen betrokken. Eerst na grondige overweging van alle factoren kan het primaat van de verhuizing toegepast worden. Gelet op de grote impact van een verhuizing voor een cliënt, wordt voorgesteld de financiële grens waarboven het primaat van verhuizen wordt afgewogen te stellen op € 10.000,--. Op dit moment ligt deze grens op de hoogte van de huidige tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten van € 1.846,--. Dit betekent dat een aanpassing die minder bedraagt dan € 10.000,-- wordt vergoed en cliënten in hun eigen huis en buurt kunnen blijven wonen. Bedraagt de aanpassing meer dan € 10.000,-- , dan wordt het primaat van de verhuizing toegepast en kan een cliënt aanspraak maken op een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten, zie paragraaf 3.2.2.

Dit voorstel is onder andere ingegeven door de krapte op de Haarlemse woningmarkt. Een verhuizing naar een andere passende woning kan op dit moment niet altijd binnen een medische aanvaardbare termijn plaatsvinden. Het ministerie van VWS hanteert het beleid dat mensen zo lang mogelijk in de huidige woning kunnen blijven wonen. Het levensloop bestendig bouwen is hier een uitvloeisel van. Door het hanteren van de grens van € 10.000,-- wordt bereikt dat mensen die bijvoorbeeld alleen een traplift nodig hebben en een aantal kleine woonvoorzieningen in de badkamer en het toilet, gewoon in hun huidige woning kunnen blijven wonen.

Bij het toepassen van het primaat van verhuizen zijn de kosten van de woningaanpassing niet uitsluitend van doorslaggevend belang. Aan de nieuwe Verordening is artikel 4.4 lid 4 toegevoegd. In dit artikel is bepaald dat het primaat van verhuizen niet opgaat als er voor de aanvrager binnen een medisch aanvaardbare termijn geen geschikte woning beschikbaar is. Daarnaast wordt een uitzondering gemaakt op het opleggen van het primaat van verhuizen wanneer er zwaarwegende redenen zijn van psychosociale, sociale, financiële en/of andere aard, afzonderlijk of in combinatie. Tot slot is de mogelijkheid gecreëerd om de eigen woning aan te passen waarbij de gemeente maximaal € 10.000,-- subsidieert.

3.2.2 Financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten

Blijkt na afweging van alle factoren (zie paragraaf 3.2.1) dat verhuizen naar een andere woning de meest adequate oplossing is voor de ondervonden belemmeringen, dan wordt er een financiële tegemoetkoming verstrekt in de kosten van verhuizing en herinrichting. Op dit moment bedraagt deze tegemoetkoming € 1.846,--. Het voorstel is deze bijdrage te verhogen naar € 4.000,--. Het voorstel is daarnaast dit bedrag af te stemmen op het inkomen van een cliënt:

- tot 130% van de bijstandsnorm bedraagt de tegemoetkoming € 4.000,--;
- tussen 130% en 150% van de bijstandsnorm bedraagt de tegemoetkoming € 3.000,--;
- tussen 150% en 200% van de bijstandsnorm bedraagt de tegemoetkoming € 2.000,--;
- boven 200% van de bijstandsnorm bedraagt de tegemoetkoming € 1.000,--.

Met de verhoging van de verhuiskostenvergoeding wordt tegemoet gekomen aan de geuite ontevredenheid over dit onderdeel van de individuele voorzieningen in het cliënttevredenheidsonderzoek SGB0 2008.

Voor het op verzoek van de gemeente vrijmaken van een (aangepaste) woning, als deze niet meer wordt gebruikt door degene ten behoeve van wie deze aanpassingen zijn aangebracht, wordt ongeacht het inkomen een bedrag van € 4.000,-- beschikbaar gesteld. In deze situatie wordt expliciet een beroep gedaan op de vrije medewerking van mensen.

Een hogere bijdrage in de verhuis- en herinrichtingskosten kan ervoor zorgen dat mensen geneigd zijn toch eerder te gaan verhuizen dan op dit moment het geval is. In combinatie met het verhogen van de grens bij de toepassing van het primaat van de verhuizing, kan het effect van deze maatregel het doorstromingseffect wellicht ondersteunen, zodat per saldo het aantal verhuizingen niet te veel afneemt. Een prognose van dit effect is niet te geven.

Tenslotte blijkt in de praktijk dat mensen bij Woonservice regelmatig een aangeboden woning weigeren. In het nieuwe beleid wordt het voorstel gedaan om de weigering van een woning maximaal tweemaal toe te staan, gelet op de krapte op de woningmarkt. De verwachting is dat deze maatregel er toe zal leiden dat er vaker verhuisd zal gaan worden naar een andere passende woning.

Aan de Verordening is artikel 8.5 lid 2 toegevoegd, waarin is bepaald dat de hoogte van de financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten -zoals geregeld in het besluit- alleen van toepassing is indien na 1 januari 2010 een besluit is genomen om de belanghebbende in aanmerking te brengen voor een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten.

3.2.3 De voorspelbare verhuizing

In artikel 19 d van de huidige Verordening staat het begrip leeftijd vermeld als mogelijke weigeringsgrond voor een woonvoorziening, als te voorzien was dat een woonvoorziening noodzakelijk zou zijn. In april 2008 heeft het college middels een aanpassing in de beleidsregels de interpretatie van dit artikel ten aanzien van het onderdeel leeftijd aangepast aan de intentie die destijds met de invoering van de Wmo geuit is door o.a. de AGOB.

In de aangepaste Verordening wordt het voorstel gedaan het begrip leeftijd uit dit artikel te schrappen. Het is arbitrair om het begrip leeftijd te hanteren, omdat niet is te objectiveren vanaf welke leeftijd voorzienbaar is dat een woonvoorziening noodzakelijk is. De ene mens is de andere mens niet. De ene mens kan op 60-jarige leeftijd beperkingen ondervinden, terwijl de andere mens pas op zijn 90^e jaar beperkingen ondervindt. Dat betekent dat het ouder worden of het bereiken van een specifieke levensfase geen rol meer speelt bij de afweging of een woonvoorziening wordt toegekend. De gemeente kan dit dus niet meer als argument hanteren bij de beoordeling van het recht op een woonvoorziening. Aangegeven moet worden dat dit niet in lijn is met hetgeen wordt verwoord onder hoofdstuk 8 van het "*Coalitieakkoord Haarlem 2006-2010*"¹⁾ en is uitgewerkt in de beleidsnotitie "*Verleiden om te verhuizen*". Daarnaast ligt het schrappen van het begrip leeftijd niet in lijn met het beroep op de eigen verantwoordelijkheid die een cliënt heeft in het kader van de Wmo. Desondanks wordt voorgesteld het begrip leeftijd te schrappen vanwege het arbitraire karakter.

3.2.4 Primaat van de losse woonunit

Aan de Verordening is artikel 4.5 toegevoegd "*Primaat losse woonunit*". Bij een (dure) noodzakelijke uitbreiding van de woning kan deze voorziening een goede oplossing zijn. Gemeenten kunnen namelijk dure woningaanpassingen met ingang van de Wmo niet meer declareren bij het ministerie van VWS.

Een losse woonunit kan in sommige gevallen een goedkopere oplossing zijn voor iemands woonprobleem in plaats van een vaste aanbouw als het primaat van verhuizen niet kan worden toegepast. Een losse woonunit kan sneller worden geplaatst. Bovendien kan deze unit worden hergebruikt. In het land maken steeds meer gemeenten gebruik van deze mogelijkheid.

De opname van dit artikel in de Verordening heeft geen gevolgen of risico's. Telkens zal zorgvuldig worden afgewogen of de losse woonunit de goedkoopst adequate oplossing is, naast de 'gewone' aanbouw van woningen of andere oplossingen. Dit komt overeen met de reeds bestaande uitvoeringspraktijk en is in deze Verordening geëxpliciteerd.

3.2.5 Woonwagens en woonschepen

Aan de Verordening is artikel 4.9 toegevoegd "*Woonwagens en woonschepen*". De woonvoorzieningen ten behoeve van woonwagens en woonschepen waren in de oude Verordening niet geregeld. Woonwagens en woonschepen kennen hun eigen bijzonderheden. Met name de technische levensduur en de duur van de standplaats of ligplaats zijn van belang. Er zijn nu heldere criteria ontwikkeld op grond waarvan deze woonvoorzieningen toegekend kunnen worden.

3.2.6 Aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten

Binnen de gemeente Haarlem zijn veel gebouwen met een gemeenschappelijke ruimte. Dit betreffen vaak appartementen, flats en portiekwoningen. Deze woningen zijn op de gemeenschappelijke ruimte na veelal geheel gelijkvloers en geschikt voor mensen met een beperking. In het huidige beleid is een mogelijkheid gecreëerd om burgers alsnog in aanmerking te laten te komen voor voorzieningen in de gemeenschappelijke ruimte. De vertaling naar de uitvoering werd gemaakt door het sommeren van de financiële tegemoetkomingen in de verhuiskosten van cliënten die op het moment van de aanvraag belemmeringen ondervinden in de gemeenschappelijke ruimte.

Het voorstel is af zien van het sommeren van de verhuiskostenvergoedingen. In plaats hiervan worden elektrische deuropeners, 2^e trapleuningen en hellingbanen in gemeenschappelijke ruimten vergoed tot een maximum van € 10.000,- per gemeenschappelijke ruimte. Hiermee wordt aangesloten op het bedrag dat aangehouden wordt bij het afwegen van het primaat van verhuizen. Gelet op de lange

¹⁾ "Senioren wordt bewogen een volgende stap te maken in de wooncarrière naar geschiktere woonvormen waaronder groepswonnen, waardoor passende woningen voor gezinnen vrijkomen. Daartoe worden de komende jaren minimaal 500 appartementen gerealiseerd."

termijn is dit een diepte-investering in het aantal geschikte woningen voor mensen met een beperking en wordt voorkomen dat individuele cliënten gezamenlijk een aanvraag moeten indienen voor het adequaat maken van de gemeenschappelijke ruimte.

3.3 Ten aanzien van de capaciteit van de aanvrager

3.3.1 Verhogen van de kostprijs voor hulp bij het huishouden

In het "Coalitieakkoord Haarlem 2006-2010" is in het kader van de wens tot een sluitende begroting te komen, afgesproken dat onder afweging van sociaal aanvaardbare alternatieven wordt bezien of invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdragen ook voor de hulpmiddelen mogelijk is. Volgens opgave van het CAK is de ruimte voor een eigen bijdrage zo gering (ca. € 164.000,-) dat het de vraag is of de uitvoeringskosten op gaan wegen tegen de opbrengsten.

Dit is de reden dat is gezocht naar andere alternatieven om de voorstellen die ter verruiming van het beleid individuele voorzieningen in deze beleidsnotitie zijn gedaan, mede te kunnen bekostigen. Daarnaast is geprobeerd aansluiting te zoeken bij de uitgangspunten van de Wmo om een appèl te doen op de eigen (financiële) verantwoordelijkheid en draagkracht van mensen.

Met de invoering van de Wmo is bij de overdracht van hulp bij het huishouden naar gemeenten voor wat betreft de financiering rekening gehouden met eigen bijdragen door cliënten. Haarlem heeft zich destijds aangesloten op het ministeriële "Besluit maatschappelijke ondersteuning" waarbij cliënten die een inkomen hebben vanaf ongeveer 130% van de bijstandsnorm naast een vaste voet ook een inkomens afhankelijk deel bijdragen. Dit inkomensafhankelijke deel is nooit hoger dan de kostprijs van het daadwerkelijk aantal geleverde uren hulp bij het huishouden. Voor wat betreft het berekenen van de inkomensafhankelijke bijdrage wordt op dit moment nog steeds gerekend met de destijds door de AWBZ bepaalde kostprijs hulp bij het huishouden van € 12,40.

Het voorstel is de kostprijs voor de eigen bijdrage hulp bij het huishouden te stellen op de werkelijke kostprijs zoals de gemeente die ook aan de zorgaanbieders betaalt. Aansluiting wordt gezocht bij het minimum tarief categorie 1 zoals bepaald bij de aanbesteding 2009 voor hulp bij het huishouden, zijnde € 20,35. Met dit voorstel sluit Haarlem aan bij een landelijke zichtbare ontwikkeling waarbij de kostprijs ten behoeve van de berekening van de inkomensafhankelijke bijdrage opgetrokken wordt naar de reële kostprijs van hulp bij het huishouden. In tegenstelling tot de invoering van een eigen bijdrage voor hulpmiddelen zijn er met deze maatregel geen extra uitvoeringskosten te verwachten anders dan de huidige uitvoeringskosten.

Inmiddels is het grootste deel van de gemeenten overgestapt naar het hanteren van de werkelijke kostprijs van de hulp bij het huishouden in plaats van de AWBZ parameter van € 12,40. Onder meer de gemeenten Heerlen, Nijmegen, Tilburg en Groningen hanteren de werkelijke kostprijs.

3.3.2 Algemeen gebruikelijke voorzieningen

In het "Coalitieakkoord Haarlem 2006-2010" is eveneens afgesproken het bovenwettelijke deel (dat is het algemeen gebruikelijke deel) van de voormalige Wvg kritisch door te lichten onder afweging van sociaal aanvaardbare alternatieven.

Op grond van jurisprudentie van de CRvB zijn inmiddels verschillende voorzieningen als algemeen gebruikelijk aangemerkt. Het gaat hier om voorzieningen die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn, die niet speciaal bedoeld zijn voor mensen met een beperking en die bovendien niet duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel. De meeste gemeenten verstrekken dit soort voorzieningen in het kader van de Wmo niet meer. De gemeente Haarlem verstrekt op dit moment nog wèl enkele algemeen gebruikelijke voorzieningen; verlaagde of verhoogde toiletputten, hoge stortbak met touwtjes, zitting toilet met of zonder deksel, extra trapleuningen, handgrepen, hendelmengkranen,

thermostaatkranen en Tavarafietsen. Het voorstel is alle cliënten met een (gezins-)inkomen boven 115% van de bijstandsnorm niet meer in aanmerking te laten komen voor deze voorzieningen. Deze voorzieningen zullen zij dus, indien noodzakelijk, zelf moeten bekostigen. Voor wat betreft de grens van 115% wordt aangesloten bij de criteria voor de "Haarlem Pas".

De -op basis van landelijke ontwikkeling, jurisprudentie en resultaten van de informele discussierondes- hierboven beschreven aanpassing rond algemeen gebruikelijke voorzieningen heeft effect op de organisatie die tot nu toe voorzieningen als verhoogde toiletputten, extra trapleuningen en eenvoudige handgrepen plaatst; de buurtconciërge (uitgevoerd door de stichting Kontext/dienstenwinkel).

De verwachting is, dat het instellen van de 115%-norm het aantal door de gemeente te bekostigen en door de buurtconciërge te plaatsen voorzieningen zal doen afnemen. De mate waarin dit aan de orde zal zijn, is op dit moment moeilijk te kwantificeren. Er wordt tot op heden niet gevraagd naar inkomensgegevens in relatie tot het verstrekken van dergelijke voorzieningen. Daarnaast blijven een aantal voorzieningen nog wel gewoon binnen de aangepaste verordening bekostigd worden (o.a. douchezitje, bediening raamsluitingen en het wegnemen van binnendrempels).

De buurtconciërge is een begrip in Haarlem, heeft in de afgelopen jaren deskundigheid opgebouwd op het gebied van het plaatsen van voorzieningen en vervult voor Haarlem een functie binnen het bredere gedachtegoed van de Wmo. Dit mag niet verloren gaan. Het voorstel is dan ook:

- de ontwikkeling in het jaar 2010 nauwkeurig te monitoren;
- voor het jaar 2010 handhaven van het tot nu toe gehanteerde subsidiebedrag;
- te streven de activiteiten van de buurtconciërge binnen het huidige subsidiebedrag te realiseren;
- met Kontext en het programmabureau te onderzoeken op welke manier er aansluiting gezocht kan worden met de wens uit het "*beleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2008-2011*" de klussendienst breder toegankelijk te maken;
- de buurtconciërge onafhankelijk van inkomen toegankelijk te laten blijven voor alle mensen met een beperking om benodigde voorzieningen (dus ook zonder indicatie) bij de buurtconciërge te kunnen aanschaffen (op eigen kosten) en te kunnen laten plaatsen tegen een eigen bijdrage gelijk aan de klussendienst;
- in het najaar van 2010 met een definitief voorstel te komen t.a.v. de buurtconciërge en de klussendienst.

3.3.3 Verantwoording persoonsgebonden budgetten (Pgb's)

Als resultante van de verschillende discussiebijeenkomsten is in de aangepaste Verordening een meer gerichte beschrijving gemaakt van de wijze waarop er verantwoording gevraagd wordt aan de cliënt. Ook is nadrukkelijker in de aangepaste Verordening invulling gegeven aan hetgeen het College nader dient te regelen in het besluit. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de aanbevelingen van de accountant bij de jaarrekening van 2008.

In de loop van 2010 wordt een pilot gestart met betrekking tot de verantwoording van de Pgb's waarbij de intentie is aan alle cliënten een verantwoording te vragen en op de ontvangen documenten een omvangrijke controle uit te voeren. Op basis van de feitelijke resultaten wordt vervolgens een voorstel gedaan voor een definitieve inrichting van de controle procedure.

Hoofdstuk 4 Financiële consequenties

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële gevolgen van de in hoofdstuk 3 voorgestelde maatregelen. Het gaat hierbij om de effecten ten opzichte van het beschikbare budget voor de Wmo individuele voorzieningen, te weten de Wmo hulpmiddelen (2009 € 8,5 mln.) en hulp bij het huishouden (2009 € 12,5 mln.). Daarnaast kent de Wmo een extra inkomstenstroom op basis van het heffen van een eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden (2009 € 1,6 mln.). In totaal maken per januari 2009 ruim 4100 personen gebruik van hulp bij het huishouden en ruim 6000 personen maken gebruik van andere Wmo voorzieningen; vervoersvoorziening, collectief vervoer, woonvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen.

In het onderstaande overzicht wordt per maatregel het financiële effect geraamd. Alle genoemde bedragen zijn op jaarbasis. Hierbij is de indeling gevolgd zoals die in het vorige hoofdstuk is aangebracht, waarbij per voorgestelde maatregel kort wordt ingegaan op de financiële inhoud van de voorgestelde maatregel, de belangrijkste rekenparameters en de financiële effecten. Hierbij is, waar mogelijk, gebruik gemaakt van de historische gegevens afkomstig uit het cliëntvolgsysteem GWS.

Bij deze berekening dient de kanttekening te worden gemaakt dat de Wmo individuele voorzieningen een opneemregeling betreft. Dit houdt in dat iedere Haarlemse burger, die een aanvraag doet voor een bepaalde voorziening en voldoet aan de in de hiervoor in de regelgeving gestelde criteria, recht heeft op deze voorziening. Er wordt voor de Wmo individuele voorzieningen geen beperking gesteld aan de hoeveelheid toe te kennen voorzieningen. Dit maakt het prognosticeren van de financiële effecten lastig. Hoewel de financiële beheersing van het Wmo budget door het huursysteem van hulpmiddelen (= iedere maand dezelfde huurprijs) in de afgelopen jaren sterk is verbeterd, maken een toekenning van een persoonsgebonden budget voor een hulpmiddel of een dure woningaanpassing (= een bedrag in een keer) de financiële beheersbaarheid van het Wmo budget lastiger. Hoewel (deze qua aantallen) tot op heden nog niet vaak voorkomen, vormen zij voor de financiële beheersbaarheid een risico.

In deze beleidsnotitie worden een aantal maatregelen voorgesteld waarbij het inkomen van de aanvrager wordt betrokken. De uitvoeringsorganisatie Wmo voorzieningen heeft op dit moment geen beschikking over inkomensgegevens van haar cliëntenpopulatie. Zo wordt de reeds bestaande eigenbijdrageregeling voor hulp bij het huishouden op basis van Wmo door het CAK uitgevoerd. Vanwege privacyoverwegingen heeft de gemeente geen inzicht in de inkomensgegevens, die door het CAK worden verzameld. Het ontbreken van inzicht in de inkomensgegevens van de cliëntenpopulatie maakt het eveneens lastig het financiële effect van de voorgestelde maatregelen te ramen. Aangesloten is derhalve bij een onderzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de inkomenspositie van ouderen boven de 65 jaar. Wij hebben de gegevens gelijkgeschakeld aan deze onderzoeksgroep en deze inkomensverdeling als onderbouwing genomen voor onze doorrekening van maatregelen.

4.2 De wijzigingen financieel vertaald

<i>Voorstellen ten aanzien van de compensatieplicht</i>			<i>Financieel effect t.o.v. beschikbaar budget</i>
3.1.1	Maatwerk en integrale beoordeling	Formalisering van reeds bestaande uitvoeringsplicht door expliciete opname van artikel in verordening	0
3.1.2	Gebruikelijke zorg hulp bij het huishouden	Begrenzen van het beroep op gebruikelijke zorg in geval van een meerpersoonshuishouden. Voor volwassenen boven de 23 jaar wordt uitgegaan van maximaal 2 uren te leveren zorg per dag. Van kinderen tussen de 18 en 23 jaar wordt uitgegaan van maximaal 1 uur per dag. Van kinderen die jonger zijn dan 18 jaar wordt geen gebruikelijke zorg gevraagd. Het betreft een zeer beperkte groep. Het financieel effect ramen wij op € 50.000.	€ 50.000,--
3.1.3	Sportvoorzieningen	Het voorstel uitbreiding tegemoetkoming aan andere sportvoorzieningen, naast de reeds bestaande tegemoetkoming voor de sportrolstoel. De tegemoetkomingen bedragen maximaal € 4000,-- voor een sportrolstoel en maximaal € 6.000,-- voor een elektrische sportrolstoel. Voor de overige sportvoorzieningen is de maximale tegemoetkoming € 4.000,-- op basis van de kostprijs, exclusief 10% voor onderhoud, reparatie en verzekering van de voorziening. Op dit moment worden er gemiddeld twee sportrolstoelen per jaar toegekend. Wij verwachten een toename met zes sportvoorzieningen op jaarbasis (gemiddelde prijs € 5.000,--). Het financieel effect bedraagt € 30.000,--.	€ 30.000,--

<i>Voorstellen ten aanzien van de compensatieplicht specifiek t.b.v. woonvoorzieningen</i>			<i>Financieel effect t.o.v. beschikbaar budget</i>
3.2.1	Primaat van verhuizen	De financiële grens waarboven het primaat van verhuizen geldt wordt gesteld op € 10.000,--. De huidige uitvoering is, gezien het tekort aan geschikte woningen en de jurisprudentie op het terrein van het primaat van verhuizen in lijn met het voorstel. Het financiële effect wordt nihil geacht.	0

<i>Vervolg voorstellen ten aanzien van de compensatieplicht specifiek t.b.v. woonvoorzieningen</i>			<i>Financieel effect t.o.v. beschikbaar budget</i>
3.2.2	Financiële tegemoetkoming verhuis- en herinrichtingskosten	<p>Verhogen van de vergoeding van € 1.846,-- naar € 4.000,--.</p> <p>De hoogte van deze vergoeding wordt afhankelijk gemaakt van het inkomen van de aanvrager. Er komt een staffel afhankelijk van inkomen van de cliënt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inkomen < 130% bijstandsnorm: € 4.000,--; - inkomen tussen 130% en 150% van de bijstandsnorm € 3.000,--; - inkomen tussen 150% en 200% van de bijstandsnorm: € 2.000,--; - inkomen boven de 200% van de bijstandsnorm: € 1.000,--. <p>Uitgaande van jaarlijks 100 toe te kennen verhuiskostenvergoedingen en rekening houdend met de veronderstelde inkomensverdeling onder ouderen bedraagt het financiële effect circa € 350.000,-- minus € 185.000,-- (bedrag huidige verhuiskostenvergoeding) = € 165.000,--.</p> <p>Financieel effect hulpmiddelen: € 165.000,--</p>	€ 165.000,--
3.2.3	Voorspelbare verhuizing	<p>Het schrappen van het begrip leeftijd als weigeringsgrond voor een woonvoorziening.</p> <p>Deze maatregel is reeds in 2008 geëffectueerd</p>	0
3.2.4	Primaat van de losse woonunit	<p>Een losse woonunit kan in sommige gevallen een goedkopere oplossing zijn voor iemands woonprobleem in plaats van een vaste aanbouw als het primaat van verhuizen niet kan worden toegepast.</p> <p>Dit voorstel komt overeen met de reeds bestaande uitvoeringspraktijk en is nu geëxpliciteerd.</p> <p>Financieel effect nihil.</p>	0
3.2.5	Woonwagens en woonschepen	<p>Opnemen van criteria opgenomen t.b.v. woonwagens en woonschepen in de nieuwe verordening.</p> <p>Formalisering van reeds bestaande uitvoering.</p> <p>Financieel effect nihil.</p>	0
3.2.6	Aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten	<p>Het vergoeden van elektrische deuropeners, 2^e trapleuningen en hellingbanen in gemeenschappelijke ruimten tot een maximum van € 10.000,-- per gemeenschappelijke ruimte.</p> <p>Verondersteld wordt 5 aanpassingen op basis van ervaringsgegevens.</p> <p>Financieel effect hulpmiddelen: € 50.000,--</p>	€ 50.000,--

<i>Voorstellen ten aanzien van de capaciteit van de aanvrager</i>			<i>Financieel effect t.o.v. beschikbaar budget</i>
3.3.1	Verhoging kostprijs hulp bij het huishouden	<p>De kostprijs voor de eigen bijdrage hulp bij het huishouden optrekken naar de werkelijke kostprijs zoals de gemeente die ook aan de zorgaanbieders betaalt. Aansluiting bij het minimum tarief categorie 1 zoals bepaald bij de aanbesteding 2009 voor hulp bij het huishouden, zijnde € 20,35.</p> <p>Deze regeling wordt wettelijk uitgevoerd door het CAK. Het CAK heeft de resterende beschikbare financiële ruimte berekend voor de reeds bekende cliënten bij het CAK. Er zijn geen extra uitvoeringskosten te verwachten anders dan de huidige kosten. Er worden geen extra handelingen gevraagd van het CAK, er wordt alleen gevraagd met een andere kostprijs hulp bij het huishouden te gaan rekenen voor wat betreft de eigen bijdrage.</p> <p>De extra opbrengst aan de hand van de ruimte die het CAK aangegeven heeft, wordt door het CAK geschat op € 164.000,--.</p>	-/- € 164.000
3.3.2	Algemeen gebruikelijke voorzieningen	<p>Cliënten met een inkomen hoger dan 115% van het wettelijk minimum loon komen niet meer in aanmerking voor de algemeen gebruikelijke voorzieningen.</p> <p>Op basis van het onderzoek naar de inkomenspositie van ouderen verwachten wij dat 35% van de aanvragers boven de inkomensgrens zit en niet meer voor deze voorzieningen in aanmerking komt geraamd effect: € 35.000,--</p> <p>Aangezien deze maatregel wordt aangesloten bij de uitvoeringspraktijk rond de Haarlem Pas, waarbij het inkomen reeds is getoetst bij de aanvraag van de HaarlemPas, worden derhalve geen extra uitvoeringskosten geraamd.</p> <p>Handhaving subsidie buurtconciërge in 2010 van € 320.000,--</p>	-/- € 35.000,--
3.3.3.	Verantwoording PGB budgetten	Pm	0
<i>Totaal financieel effect</i>			€ 96.000,--

Op basis van het bovenstaande komen wij tot het volgende financiële beeld

§	Maatregel	Financieel effect		
		Budget HH	Budget Hulpmiddelen	Budget Eigen bijdrage
3.1.1	Maatwerk en integrale beoordeling			
3.1.2	Gebruikelijke zorg hulp bij het huishouden	€ 50.000,--		
3.1.3	Sportvoorzieningen		€ 30.000,--	
3.2.1	Primaat van verhuizen			
3.2.2	Tegemoetkoming verhuis- en herinrichtingskosten		€ 165.000,--	
3.2.3	Voorspelbare verhuizing			
3.2.4	Primaat van de losse woonunit			
3.2.5	Woonwagens en woonschepen			
3.2.6	Aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten		€ 50.000,--	
3.3.1	Verhogen kostprijs hulp bij het huishouden			-/- € 164.000,--
3.3.2	Algemeen gebruikelijke voorzieningen		-/- € 35.000,--	
3.3.3	Verantwoording PGB budgetten			
Totaal		€ 50.000,--	€ 210.000,--	-/- € 164.000,--

Gezien het open eindekarakter van de regeling, de onzekerheden rond de inkomensgegevens en de risico's die dit veroorzaakt richting de financiële beheersbaarheid, zullen wij de uitgavenstroom en inkomstenstroom monitoren. Eventuele afwijkingen zullen wij melden in de reguliere gemeentelijke planning en controlcyclus. Tegenover een eventueel structureel tekort wordt een structureel dekkingsvoorstel geplaatst.

Hoofdstuk 5 Besluitvormingsprocedure en planning

5.1 Besluitvormingsprocedure

Na instemming van de gemeenteraad met deze beleidsnotitie worden de consequenties hiervan doorgevoerd in de "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010". Door het College van B&W zullen aansluitend de volgende stukken, als afgeleide van de Verordening en vanwege de bevoegdheid van het College, worden vastgesteld:

1. het "Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010 met toelichting";
2. de "Uitvoeringsregels individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010".

Deze stukken zullen ter kennisname naar de Commissie Samenleving en de Wmo-raad worden gezonden. De geplande ingangsdatum van de aangepaste verordening is 1 januari 2010.

5.2 Planning

	Bestuurlijk gremium	startdatum	einddatum
1	Akkoord Juridische Zaken	25 mei 2009 week 22	29 mei 2009 week 22
2	Toets (concern-)staf	6 juli 2009 week 28/29	19 juli 2009 week 28/29
3	Verwerken opmerkingen concernstaf	13 juli 2009 week 31	19 juli 2009 week 30
4	Aanlevering stukken aan wethouder Wmo	13 juli 2009 week 29	19 juli 2009 week 29
5	Bespreken definitieve beleidsnotitie + verordening met wethouder	20 juli 2009 week 30	
6	Verwerken opmerkingen bespreking wethouder	20 juli 2009 week 31	24 juli 2009 week 30
7	Aanlevering 1 ^e formele concept aan B & W, met o.a. verzoek om stukken vrij te geven voor advisering door de Wmo-raad (formeel 4 weken, wordt 6 weken) en met verzoek om vrij te geven voor de inspraakprocedure conform art. 150 Gmw en 3:16 Awb (6 weken).	10 augustus 2009 week 33	16 augustus 2009 week 32
8	B & W vergadering	18 augustus 2009 week 34	
9	Verwerken opmerkingen B & W	19 augustus 2009 week 34	22 augustus 2009 week 34
10	Ter inzage legging	24 augustus 2009 week 35	4 oktober 2009 week 40
11	Periode advisering door de Wmo-raad	24 augustus 2009 week 35	4 oktober 2009 week 40
12	Verwerken advies Wmo-raad en de inspraakreacties van de art. 150 Gmw procedure	5 oktober 2009 week 41	18 oktober 2009 week 42
13	Aanlevering 2 ^e concept stukken aan B & W.	19 oktober 2009 week 43	22 oktober 2009 week 43
14	2 ^e B & W vergadering	27 oktober 2009 week 44	
15	Verwerking opmerkingen B & W	28 oktober 2009 week 44	8 november 2009 week 45
16	Aanleveren 2 ^e concept aan de commissie samenleving	9 oktober 2009 week 45	15 november 2009 week 46
17	Agendering in de commissie Samenleving	26 november 2009 week 47	
18	Verwerken reactie commissie Samenleving	27 november 2009 week 47	29 november 2009 week 48
19	Agendering Raadsvergadering	3 december 2009 week 49	
20	Publicatie in de stadskrant	Week 50	
21	Start implementatieplan	Week 50	Week 52
22	Startdatum nieuw beleid Wmo-voorzieningen	1 januari 2010	

Bijlage A

Wijzigingsdocument Verordening Voorzieningen Maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem 2007 en 2010

Inleiding

Voor u ligt een wijzigingsdocument met betrekking tot de "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007" en de aangepaste "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010". In dit document is aangegeven wat is gewijzigd in de aangepaste Verordening ten opzichte van de huidige Verordening. Er is aangegeven of het een beleidsmatige of een technische wijziging is. Wanneer het een beleidsmatige wijziging is, is hier een toelichting op gegeven in voorliggende stukken. Bij een technische wijziging, die geen gevolgen heeft voor het beleid individuele voorzieningen dan wel de feitelijke verstrekking, wordt in het schema toegelicht wat deze wijziging behelst.

Leeswijzer

In onderstaand schema wordt onder "oude artikel" verstaan het artikel nummer uit de huidige "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem 2007". Het is aan te bevelen om zowel de aangepaste Verordening als de huidige Verordening te gebruiken bij het bestuderen van het onderstaande schema. Op deze manier komen de wijzigingen voor de lezer goed in beeld.

B = Beleidsmatige wijziging

T = Technische wijziging

G = Geen wijziging

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen					
Artikel 1: begripsbepalingen	Artikel 1.1.: Begripsbepalingen				
a. Wet	a. Wet			X	
b. Compensatieplicht	b. Compensatieplicht			X	
c. Beperkingen	c. Persoon met beperkingen		X		Het begrip beperkingen is verwijderd aangezien de begripsomschrijving van persoon met beperkingen voldoende omschrijft wat een beperking is.

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Vervolg hoofdstuk 1: Algemene bepalingen					
d. Persoon met beperkingen			X		In de begripsomschrijving van het begrip “Persoon met beperkingen” is het volgende gewijzigd: “Bij het uitvoeren van activiteiten (t/m)... Aangaan van sociale verbanden” is vervangen voor het begrip maatschappelijke participatie. Dit bevordert de leesvriendelijkheid van de verordening. Het begrip maatschappelijke participatie wordt later gedefinieerd als: normale deelname aan het maatschappelijke verkeer, te weten het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning; het zich in en om de woning verplaatsen; het zich zodanig verplaatsen dat aansluiting wordt gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoersystemen; het ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier deel te nemen aan het lokale maatschappelijke leven.
	d. maatschappelijke participatie		X		Woord 'lokaal' is toegevoegd.
e. Mantelzorger	e. Zelfredzaamheid		X		Voorheen stond hier de mantelzorger gedefinieerd. Nu komt hier het begrip zelfredzaamheid te staan. De mantelzorger staat nu onder l.f. in de nieuwe verordening. Eén en ander ter bevordering van de leesbaarheid.
f. Zelfredzaamheid	f. Mantelzorger		X		Het woord “zelf” is toegevoegd aan het begrip zelfredzaamheid. Deze was in de oude verordening weggefallen. Het begrip zelfredzaamheid is verplaatst naar e. van de Verordening.
g. Maatschappelijke participatie	g. Algemene voorziening		X		Het begrip maatschappelijke participatie is verplaatst naar l.d.. Inhoudelijk geen wijzigingen in de begripsomschrijving.
h. Algemene voorziening	h. Individuele voorziening		X		Het begrip algemene voorziening is verplaatst naar 1 g. Inhoudelijk geen wijzigingen.
i. Individuele voorzieningen	i. eigen bijdrage		X		-
j. eigen bijdrage of eigen aandeel	j. eigen aandeel		X		-
k. Voorziening in natura	k. voorziening in natura			X	-
l. Pgb	l. Persoonsgebonden budget			X	-
m. Financiële tegemoetkoming	m. Financiële tegemoetkoming			X	-
n. Algemeen gebruikelijk	n. Forfaitaire financiële tegemoetkoming			X	
o. Meerkosten	o. Algemeen gebruikelijk			X	
p. Besparingsbijdrage	p. Meerkosten			X	Besparingsbijdrage: is verwijderd. zie voorstel tot wijziging.
q. Huisgenoot	q. Huisgenoot			X	
r. Budgethouder	r. Leefeenheid		X		Het begrip leefeenheid is toegevoegd.

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Vervolg hoofdstuk 1: Algemene bepalingen					
s. ICF	s. Budgethouder			X	
t. Normaal gebruik	t. ICF			X	
u. -	u. Normaal gebruik		X		
v. -	v. Aanvrager		X		
w. -	w. Inkomen		X		
x. -	x. Verzamelinkomen		X		
y. -	y. Rolstoelvoorziening		X		
z. -	z. Woonvoorziening		X		
	aa. Vervoersvoorziening		X		
	ab. Hulp bij het huishouden		X		
2: Voorwaarden	1.2.: Uitgangspunten, voorwaarden en weigeringsgronden		X		De titel van dit artikel is gewijzigd zodat het meer de lading dekt van het bepaalde.
	1.2.1: integraal benaderen	X			Dit betreffen een drietal nieuwe artikelen die een aantal waarborgen geeft voor de betrokkene. zie voorstel tot wijziging.
	1.2.2: overleg met betrekking tot voorziening	X			zie voorstel tot wijziging
	1.2.3: informatie plicht	X			zie voorstel tot wijziging
2 Lid 1 a t/m c.	1.2.4: sub a/tm c			X	-
2 Lid 2 a	1.2.5.: sub a (algemeen gebruikelijk)	X			Zie voorstel tot wijziging
2 Lid 2 b	1.2.5. sub b		X		“Woonachtig” is gewijzigd in “zijn woonplaats” en “zoals bedoeld in de artikelen 10, eerste lid, en 11 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek” is toegevoegd.
2 Lid 2 c en d			X		Dit is verplaatst naar artikel 4.8. f en g van de nieuwe verordening aangezien dit alleen bepalingen zijn die betrekking hebben op woonvoorzieningen en geen algemene weigeringsgronden zijn.
2 Lid 2 e,f,g.	1.2.5. sub c, d, e.		X		Deze worden anders genummerd aangezien lid c en d zijn verplaatst
2 Lid 3	1.2.6.			X	-
	1.2.7.		X		Lid toegevoegd. Vooraf schriftelijk toestemming geven is nu mogelijk voor de aanschaf van voorzieningen.
	1.2.8. (uitzondering algemeen gebruikelijk)	X			Bij personen die een inkomen hebben dat lager is dan 115% van het sociaal minimum zijn voor enkele benoemde voorzieningen een uitzondering gemaakt op het begrip algemeen gebruikelijk.

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 2: Vormen van te verstrekken individuele voorzieningen					
3.	2.1.		X		De financiële tegemoetkoming is als keuze eruit gehaald. Aangezien de wetgever alleen aangeeft dat er een keuze is tussen Pgb en zorg in natura. Er is aan het artikel toegevoegd dat het college kan beslissen een voorziening aan te bieden als financiële tegemoetkoming.
4.	2.2.		X		Titel is gewijzigd in "overeenkomst bij voorziening in natura".
5	2.3.			X	-
6 lid 1 a t/m c	2.4.1 a,b,c.			X	-
6 lid 1 d	2.4.1. d.		X		Overeenkomst is gewijzigd in programma van eisen en beschikking. De Gemeente Haarlem kent geen overeenkomst Pgb. In de beschikking aan de belanghebbende wordt nader aangegeven wat de rechten en plichten zijn rondom het Pgb.
6 lid 2 en 3	2.4.2.				Tekst is veranderd. Oude artikelen samengevoegd. Beleidsmatig geen wijzigingen.
6 lid 4	2.4.3.		X		Toegevoegd "of bij woningaanpassingen aan de eigenaar van de woning".
6 lid 5	2.4.4 (verantwoording PGB)	X			zie voorstel tot wijziging
6 lid 6	2.4.5.	X			zie voorstel tot wijziging
	2.4.6,	X			zie voorstel tot wijziging
7	2.5.1 eigen bijdrage / eigen aandeel		X		-
	2.5.2.		X		-

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 3: Hulp bij het huishouden					
8, a,b,c	3.1.1 a.b.c.		X		De tekst is technisch aangepast.
	3.1.2.		X		Een aanwezige en geschikte algemene voorziening gaat voor op de hulp bij het huishouden of het Pgb voor hulp bij het huishouden.
	3.1.3		X		Dit betreft de vergoeding voor het alphahulpbudget.
9	3.2.			X	
9 lid 1	3.2.1.		X		Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan..... Sub 4 is verwijderd. Dit betreft namelijk een vrijwilliger.
9 lid 2	3.2.2.		X		Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan..... Sub 4 is verwijderd. Dit betreft nl. een vrijwilliger

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Vervolg hoofdstuk 3: Hulp bij het huishouden					
9 lid 2			X		De tekst is technisch aangepast.
10	3.3.		X		In plaats van gebruikelijke zorg is de naam van het artikel geworden: uitsluitingen.
10.	3.3.1.		X		Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan..... Sub 4 is verwijderd. Dit betreft namelijk een vrijwilliger.
10.	3.3.1. (gebruikelijke zorg)	X			zie voorstel tot wijziging: gebruikelijke zorg.
10.	3.3.2.		X		Uitgesloten van hulp bij het huishouden zijn: hotels/pensions, trekkerswoonwagens, tweede woningen en vakantiewoningen. Dit is al de praktijk. Met het toevoegen van dit artikel is het geformaliseerd.
11.	3.4.		X		Titel : Vorm en omvang van de hulp bij het huishouden. Het woord Vorm is toegevoegd aan de titel.
11.1.	3.4.		X		Artikel is gewijzigd. Vorm en klasse wordt uitvoerig besproken in de uitvoeringsregels. De nieuwe tekst van artikel 11 gaat luiden: <u>Vorm en omvang van de hulp bij het huishouden:</u> Artikel 3.4.: De vorm en omvang van de hulp bij het huishouden wordt bepaald en gedefinieerd in het besluit maatschappelijke ondersteuning en in de uitvoeringsregels.
11.2.	3.4.		X		Evaluatie moment is geschrapt.
12	3.5.			X	-

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen					
13	4.1.		X		Technische wijziging van de tekst
14 lid 1	4.2.1.		X		Aanpassing aan de woning gewijzigd in bouwkundige of woontechnische woonvoorziening.
14 lid 2	4.2.2.		X		Aanpassing aan de woning gewijzigd in bouwkundige of woontechnische woonvoorziening.
14 lid 2	4.2.2.		X		"Aantoonbare beperkingen" was uit dit lid weggefallen. Is toegevoegd.
15	4.3.			X	
a.	4.3.1.a		X		"Financiële" is toegevoegd.
b,c	4.3.1.b en c			X	-

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Vervolg hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen					
d.e.f	4.3.1.d,e,f,				“Financiële” is toegevoegd.
g.	4.3.1. g			X	-
	4.3.2. (verhuiskosten)	X			zie voorstel tot wijziging.
-	4.3.3. (verhuiskosten)	X			zie voorstel tot wijziging. Dit betreft een financiële tegemoetkoming voor het vrijmaken van een woning voor een persoon met beperkingen
16	4.4. (primaat van verhuizing.)	X			zie voorstel tot wijziging
16 lid 1	4.4.1.	X			zie voorstel tot wijziging
16 lid 2	4.4.2.	X			zie voorstel tot wijziging
16 lid 3	4.4.3.		X		
	4.4.4. (uitzonderingen primaat van verhuizen)	X			zie voorstel tot wijziging
	4.5. Primaat losse woonunit	X			zie voorstel tot wijziging
17	4.6.		X		Door expliciet Awbz instelling op te nemen worden Awbz instellingen uitgesloten van woningaanpassingen. Awbz instellingen hebben hier namelijk eigen middelen voor. Daarnaast is voor de leesbaarheid het artikel aangepast.
18	4.7.			X	-
18 lid 1 t/m 4	4.7. lid 1 t/m 4			X	
18 lid 5	4.7. 5		X		De term “gebruiken “ is toegevoegd.
19	4.8. weigering van een woonvoorziening				
19 a en b	4.8. a en b.			X	-
19 c	4.8.c en d. (gemeenschappelijke ruimte)	X			zie voorstel tot wijziging.
19 d	4.8.e. (voorspelbare verhuizing)	X			zie voorstel tot wijziging
19 e	4.8.f.		X		Voor het eerst zelfstandig gaan wonen is uit het artikel gehaald als weigering voor een woonvoorziening. Een tegemoetkoming in de verhuiskosten blijft niet mogelijk.
	4.8. g. en h.		X		Uit algemene bepalingen. Zie opmerking onder artikel 2 lid 2 c, d.
	4.9.1 a (woonwagens)	X			Hier worden nadere regels gesteld over de woonwagens, zie voorstel tot wijziging
	4.9.2.b (woonschepen)	X			Hier worden nadere regels gesteld over de woonschepen, zie voorstel tot wijziging
20	4.10.		X		De verordening Wvg en de voorgaande verordeningen Wmo worden nu benoemd.

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 5: Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel					
21 a en b	5.1. a en b.		X		Een algemene voorziening en een collectieve vervoersvoorziening zijn twee verschillende voorzieningen. Daarom zijn deze uit elkaar gehaald en twee verschillende voorzieningen van gemaakt. Hierdoor schuiven enkele artikel nummers door.
b	c		X		-
c	d		X		-
-	e		X		Een financiële tegemoetkoming was niet geregeld in de verordening terwijl dit wel in de praktijk mogelijk is en tevens mogelijk was op grond van artikel 22 lid 2.
22	5.2. Het recht op een algemene voorziening en collectieve vervoersvoorziening.		X		Titel is veranderd in verband met leesbaarheid.
22 lid 1	5.2.1.		X		Technische wijziging van de tekst. Geen gevolgen voor het recht op.
22 lid 2	5.2.2.: RVV	X			Hierin is een verwijzing gemaakt naar artikel 21 lid e (5.1.e).
23	5.3.		X		Titel: Het primaat van de algemene vervoersvoorziening en het collectief vervoer. Dit dekt de lading van artikel 23 beter.
23	5.3.		X		De algemene vervoersvoorziening (die wellicht in de toekomst nog nader wordt ingevuld) heeft hiermee een plek gekregen in de verordening.
24	5.4.		X		1,5 maal is vervallen. Dit wordt benoemd in het besluit. Als men het letterlijk zou nemen dan zou er nu staan: 1,5 maal 1,5. Dit is niet de bedoeling. Daarnaast zijn de met de auto vergelijkbare voorzieningen benoemd in sub a en b.
25	5.5.			X	-

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 6: Verplaatsen in en rond de woning					
26	6.1. (sportvoorziening)	X			Lid d: De sportrolstoel is een sportvoorziening geworden. Zie hiervoor het voorstel tot wijziging: Sportvoorzieningen. Daarnaast betreft het een gemaximeerde financiële tegemoetkoming en niet een Pgb.
27 lid 1	6.2.1.		X		“en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de Awbz of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden”. Dit kan vervallen omdat in artikel 2 van de Wmo al gesproken wordt over voorliggende voorzieningen. De Awbz is een voorliggende voorziening. De bepaling is overbodig aangezien deze bepaling al volgt uit de Wet. Daarnaast is “op grond van ziekte of gebrek” eruit gehaald. Dit blijkt al uit de begripsomschrijving.
27 lid 2	6.2.2		X		“en indien de in artikel 26 onder a vermelde voorziening niet aanwezig is of niet tot een snelle en adequate oplossing leidt”. Hiermee wordt het primaat van de algemene rolstoelvoorziening, die wellicht in de toekomst wordt ontwikkeld, neergelegd. Daarnaast is “op grond van ziekte of gebrek” eruit is gehaald.
27 lid 2			X		“en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de Awbz of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden”. Dit kan vervallen omdat in artikel 2 van de Wmo al gesproken wordt over voorliggende voorzieningen. De Awbz is een voorliggende voorziening. De bepaling is overbodig aangezien deze bepaling al volgt uit de Wet.
27 lid 3	(6.4.) (sportvoorziening)	X			Dit artikel is hier weggehaald en is op 6.4. teruggekomen. Van de sportrolstoel is sportvoorziening gemaakt. Zie voorstel tot wijziging.
28	6.3.			X	-
	6.4. (sportvoorziening)	X			Sportrolstoel of sportvoorziening. Zie voorstel tot wijziging.

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 7: Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten					
29	7.1.			X	-
30	7.2.			X	-
31	7.3		X		Met deze wijziging kunnen personen die al een voorziening hebben ook worden heronderzocht
31 lid 2	7.3 lid 2		X		Het benoemen van een adviesinstantie is in strijd met de wet- en regelgeving ten aanzien van aanbestedingen
32	7.4		X		De uitvoeringsregels wordt nu ook aangemerkt als rechtsgeldig document.
33	7.5			X	-
34	7.6		X		Niet alleen het besluit maar ook de voorziening kan worden ingetrokken
35	7.7			X	-

Oude artikel	Nieuwe artikel	B	Geen wijzigingen		Toelichting
			T	G	
Hoofdstuk 8: Slotbepalingen					
36	8.1.		X		“of krachtens” toegevoegd. Hierdoor kan men ook afwijken van het besluit en of de uitvoeringsregels indien deze tot onbillijkheden van overwegende aard leiden.
37	8.2.			X	
	8.3.		X		Dit betreft de intrekking van de oude verordeningen.
38	8.4.			X	-
-	8.5. Overgangsbepaling	X			Zie voorstel tot wijziging.
39	8.6.			X	-

Bijlage B

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010 (Vvmo 2010)

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regelgeving wordt verstaan onder:

- a. *Wet*: Wet maatschappelijke ondersteuning;
- b. *Compensatieplicht*: de verplichting aan het college om personen met aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, door het treffen van voorzieningen een gelijkwaardige uitgangspositie te verschaffen zodat zij zelfredzaam zijn en in staat tot maatschappelijke participatie;
- c. *Persoon met beperkingen*: een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, aantoonbare beperkingen ondervindt bij de maatschappelijke participatie;
- d. *Maatschappelijke participatie*: normale deelname aan het maatschappelijke verkeer, te weten het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning; het zich in en om de woning verplaatsen; het zich zodanig lokaal verplaatsen dat aansluiting wordt gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoersystemen; het ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier deel te nemen aan het lokale maatschappelijke leven;
- e. *Zelfredzaamheid*: het lichamelijk, verstandelijk, geestelijk en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die maatschappelijke participatie mogelijk maken;
- f. *Mantelzorger*: een persoon, die mantelzorg verleent als bedoeld in artikel 1, lid 1, onderdeel b, van de wet;
- g. *Algemene voorziening*: een voorziening die wordt geleverd op basis van directe beschikbaarheid, een beperkte toegangsbeoordeling en die een snelle, regelarme en adequate oplossing biedt voor de beperkingen die een persoon ondervindt;
- h. *Individuele voorziening*: een voorziening die individueel wordt aangeboden indien een algemene voorziening geen adequate oplossing biedt;
- i. *Eigen bijdrage in de kosten*: een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen bedrag bij een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget met inachtneming van het Besluit maatschappelijk ondersteuning Gemeente Haarlem;
- j. *Eigen aandeel in de kosten*: een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen bedrag bij een financiële tegemoetkoming met inachtneming van het Besluit maatschappelijk ondersteuning Gemeente Haarlem;
- k. *Voorziening in natura*: een voorziening die in eigendom, in bruikleen, in huur of in de vorm van persoonlijke dienstverlening wordt verstrekt;
- l. *Persoonsgebonden budget*: een geldbedrag waarmee de aanvrager een of meer aan hem te verlenen voorzieningen kan verwerven en waarop de in deze verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning te stellen regels van toepassing zijn;
- m. *Financiële tegemoetkoming*: een financiële tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager;
- n. *Forfaitaire financiële tegemoetkoming*: een financiële tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke niet kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager;
- o. *Algemeen gebruikelijk*: naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiks- dan wel bestedingspatroon van een persoon als de aanvrager behorend;

- p. *Meerkosten*: kosten van een mogelijk krachtens de wet te verlenen voorziening, voor zover dit deel van de kosten uitgaat boven voor die persoon als algemeen gebruikelijk te beschouwen kosten van een dergelijke voorziening;
- q. *Huisgenoot*: iedere meerderjarige met wie de aanvrager duurzaam een gezamenlijke huishouding voert;
- r. *Leefeenheid*: een eenheid bestaande uit twee personen die al dan niet samen met een of meer andere personen (minderjarigen of meerderjarigen) duurzaam een huishouden voeren.
- s. *Budgethouder*: een persoon aan wie ingevolge deze verordening een persoonsgebonden budget is toegekend en die aan het college verantwoording over de besteding van het persoonsgebonden budget verschuldigd is;
- t. *ICF*: International Classification of Functions, Disabilities and Impairments;
- u. *Normaal gebruik van de woning*: de elementaire woonfuncties, te weten die activiteiten die een ieder normaal gesproken in zijn woning onderneemt.
- v. *Aanvrager*: een natuurlijke persoon die ten behoeve van zich zelf en/of als wettelijk vertegenwoordiger van de persoon met beperkingen, een aanvraag voor een individuele voorziening indient.
- w. *Inkomen*:
 1. het netto-inkomen, conform de berekening zoals aangegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.
 2. het gezamenlijk netto-inkomen, conform de berekening zoals aangegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem van de ouders c.q. de ouder en medeverzorger behorend tot de leefeenheid van de persoon met beperkingen, indien laatstgenoemde jonger is dan 18 jaar en geen echtgenoot heeft in de zin van artikel 1 van de wet;
 3. het gezamenlijk netto-inkomen, conform de berekening zoals aangegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem van de persoon met beperkingen en zijn echtgenoot, indien de persoon met beperkingen een echtgenoot heeft in de zin van artikel 1 van de wet.
- x. *Verzamelinkomen*: het inkomen als bedoeld in het ministeriële Besluit maatschappelijk ondersteuning en waarop de eigen bijdrage en het eigen aandeel wordt berekend.
- y. *Rolstoelvoorziening*: voorziening die de persoon met beperkingen in staat stelt zich zittend in en om de woning te verplaatsen en waarvan het rijden de primaire functie is”.
- z. *Woonvoorziening*: elke voorziening die verband houdt met een maatregel gericht op het opheffen of verminderen van beperkingen die een persoon met beperkingen bij het normale gebruik van zijn woonruimte ondervindt, met dien verstande dat bij ingrepen van bouwkundige of woontechnische aard in of aan de woonruimte slechts dan een voorziening als woonvoorziening wordt aangemerkt, indien de voorziening: gericht is op het opheffen of verminderen van ergonomische beperkingen of een uitruimte betreft;
- aa. *Vervoersvoorziening*: een voorziening die gericht is op het opheffen of verminderen van beperkingen die een persoon met beperkingen bij het vervoer buitenshuis ondervindt.
- ab. *Hulp bij het huishouden*: het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden van een persoon dan wel van de leefeenheid waartoe een persoon behoort.

Artikel 1.2 Uitgangspunten, voorwaarden en weigeringsgronden

1. Het college is gehouden elke aanvraag integraal te benaderen, op individuele gronden te wegen en, waar sprake is van geconstateerde belemmeringen, maatwerk te leveren met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.
2. Om maatwerk te leveren treedt het college, in casu de door het college aangewezen ambtenaar, met de aanvrager in overleg met betrekking tot de zo nodig te treffen individuele voorziening, met inachtneming van de in deze verordening opgenomen bepalingen.

3. Indien sprake is van mogelijke problematiek die buiten de werkingssfeer van deze verordening valt, informeert het college de aanvrager van de in de gemeente aanwezige mogelijkheden
4. Een voorziening kan slechts worden toegekend voor zover:
 - a. deze langdurig noodzakelijk is om de beperkingen op het gebied van het voeren van het huishouden, het verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan op te heffen of te verminderen;
 - b. deze, naar objectieve maatstaven gemeten, als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt;
 - c. deze in overwegende mate op het individu is gericht.
5. Er bestaat geen recht op een voorziening:
 - a. indien de voorziening voor een persoon als de aanvrager algemeen gebruikelijk is;
 - b. indien de aanvrager niet zijn woonplaats, zoals bedoeld in artikel 10 eerste lid Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, heeft in de gemeente Haarlem;
 - c. voor zover er aan de zijde van de aanvrager geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking tot de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd;
 - d. voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de aanvrager voorafgaand aan het moment van beschikken heeft gemaakt;
 - e. indien een voorziening als die waarop de aanvraag betrekking heeft reeds eerder krachtens deze, dan wel krachtens de aan deze verordening voorafgaande verordeningen, met inbegrip van de Verordening voorzieningen gehandicapten, is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan of niet meer adequaat is als gevolg van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen.
6. Aan het criterium langdurig noodzakelijk, als bedoeld in artikel 1.2, lid 4, onderdeel a, hoeft niet te worden voldaan in gevallen waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is.
7. Het gestelde onder artikel 1.2, lid 5 onder d, is niet van toepassing indien het college uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft gegeven tot het maken van de kosten.
8. Indien het inkomen minder bedraagt dan de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem genoemde inkomensgrens, worden de in bijlage 3 genoemde voorzieningen van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem niet als algemeen gebruikelijk beschouwd.

Hoofdstuk 2 Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen

Artikel 2.1 Keuzevrijheid

Het college kan een individuele voorziening verstrekken in natura of als persoonsgebonden budget. Het college stelt vast, in welke situaties de keuze tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem neergelegde criteria. Daarnaast kan het college beslissen een voorziening als financiële tegemoetkoming aan te bieden.

Artikel 2.2 Overeenkomst bij voorziening in natura

Indien een voorziening in natura wordt verstrekt wordt een bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst afgesloten tussen de gemeente of de leverancier enerzijds en de aanvrager anderzijds.

Artikel 2.3 Financiële tegemoetkoming

Bij het verstrekken van een financiële tegemoetkoming worden de van toepassing zijnde voorwaarden, zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem, in de beschikking opgenomen.

Artikel 2.4 Persoonsgebonden budget

1. Op het persoonsgebonden budget zoals genoemd in artikel 6 van de wet, is het volgende van toepassing:
 - a. een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt bij individuele voorzieningen;
 - b. de omvang van het persoonsgebonden budget is de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor de kosten van instandhouding, zoals aangegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
 - c. de wijze waarop het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld wordt door het college aangegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
 - d. op het persoonsgebonden budget is het programma van eisen, vermeld in de beschikking aan belanghebbende, van toepassing.
2. Het persoonsgebonden budget wordt bij beschikking door het college toegekend. In de beschikking wordt aangegeven de omvang en de looptijd ervan en aan welke eisen de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening dient te voldoen.
3. Na verzending van de beschikking wordt het persoonsgebonden budget ter beschikking gesteld door storting op de rekening van de aanvrager.
4. De budgethouder legt verantwoording af aan het college van de besteding van het hem toegekende budget, onder overlegging van de door het college noodzakelijk geachte stukken binnen een redelijke termijn, zulks ter beoordeling van het college, nadat deze het verzoek daartoe aan de budgethouder kenbaar heeft gemaakt.
5. Het college bepaalt in welke gevallen een nader onderzoek wordt ingesteld.
6. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem wordt nader geregeld:
 - a. op welke wijze verantwoording dient te worden afgelegd door de budgethouder;
 - b. welke stukken tenminste dienen te worden overgelegd door de budgethouder;
 - c. of en zo ja, in welke mate het niet bestede deel van het persoonsgebonden budget wordt teruggevorderd, casu quo wordt verrekenend met een tegoed.

Artikel 2.5 Eigen bijdrage en eigen aandeel

1. Bij het verstrekken van een voorziening in natura of als persoonsgebonden budget, dan wel indien sprake is van een financiële tegemoetkoming kan de aanvrager op grond van de wet een eigen bijdrage, respectievelijk een eigen aandeel verschuldigd zijn, als bedoeld in artikel 15, lid 1, respectievelijk artikel 19, lid 1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en zoals nader geregeld in het ministeriële Besluit maatschappelijke ondersteuning.
2. Het college kan van de in het vorige lid genoemde Besluit afwijken met inachtneming van de in voornoemd Besluit gestelde grenzen. Zo van afwijking sprake is, wordt een en ander nader geregeld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 3 Hulp bij het huishouden

Artikel 3.1 Vormen van hulp bij het huishouden

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan, ter compensatie van de beperkingen bij het uitvoeren van een huishouden, in aanmerking komen voor:
 - a. een algemene voorziening waaronder algemene hulp bij het huishouden, of
 - b. hulp bij het huishouden in natura, of
 - c. een persoonsgebonden budget, waaronder het alphahulpbudget zoals genoemd in artikel 5, eerste lid van de Wet, te besteden aan hulp bij het huishouden.
2. Bij de indicering van het onder b en c gestelde wordt rekening gehouden met de onder a geïndiceerde algemene voorziening.

Artikel 3.2 Primaat van de algemene hulp bij het huishouden en recht op individuele hulp bij het huishouden.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 3.1 lid 1, onderdeel a, vermelde voorziening in aanmerking komen, als:
 - a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, of
 - b. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken en de algemene hulp bij het huishouden dit snel en adequaat kan oplossen.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 3.1. lid 1 onderdelen b en c, vermelde voorzieningen in aanmerking komen, als:
 - a. de in artikel 3.1. lid 1 onderdeel a, genoemde voorziening een onvoldoende oplossing biedt of niet beschikbaar is en;
 - b. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, of;
 - c. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken.

Artikel 3.3 Uitsluitingen

1. In afwijking van het gestelde in artikel 3.2. komt een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren, die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten.

2. Er bestaat geen recht op hulp bij het huishouden ten behoeve van het voeren van een huishouden in hotels/pensions, trekkerswoonwagens, tweede woningen, vakantiewoningen.

Artikel 3.4 Vorm en omvang van de hulp bij het huishouden

De vorm en omvang van de hulp bij het huishouden wordt bepaald en gedefinieerd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem en in de uitvoeringsregels.

Artikel 3.5 Omvang van het persoonsgebonden budget

De bedragen die in de vorm van een persoonsgebonden budget worden verstrekt zijn opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en worden jaarlijks door het college herzien.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

Artikel 4.1 Vormen van woonvoorzieningen

Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan, ter compensatie van de beperkingen bij het uitvoeren van diens huishouden, in aanmerking komen voor woonvoorzieningen bestaande uit:

- a. een algemene woonvoorziening;
- b. een woonvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een woonvoorziening;
- d. een financiële tegemoetkoming in de kosten van een woonvoorziening, waaronder mede wordt verstaan de financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten.

Artikel 4.2 Primaat algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 4.1, onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking komen, indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening noodzakelijk maken en de algemene woonvoorziening dit snel en adequaat kan oplossen.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 4.1, onderdelen b, c en d vermelde voorziening in aanmerking komen indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening noodzakelijk maken en de in het vorige lid genoemde oplossing niet aanwezig is of niet tot een adequate oplossing leidt.

Artikel 4.3 Soorten individuele woonvoorzieningen

1. De in artikel 4.1, onderdelen b, c en d genoemde voorzieningen kunnen bestaan uit een:
 - a. financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten;
 - b. bouwkundige of woontechnische woonvoorziening;
 - c. niet bouwkundige of niet woontechnische woonvoorziening;
 - d. financiële tegemoetkoming in de kosten van onderhoud, keuring en reparatie van een woonvoorziening;
 - e. financiële tegemoetkoming in de kosten in verband met tijdelijke huisvesting;
 - f. financiële tegemoetkoming in de kosten in verband met huurderiving;
 - g. uitruimte.

2. Met betrekking tot de in het vorige lid onder a genoemde financiële tegemoetkoming worden in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem nadere regels gesteld.
3. Het college kan een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten als bedoeld in artikel 4.3, lid 1, onder a, verstrekken aan een persoon die op verzoek van de gemeente, ten behoeve van een persoon met beperkingen diens woonruimte, bestemd voor permanente bewoning, heeft ontruimd.

Artikel 4.4 Primaat van de verhuizing

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.3, lid 1, onderdeel a, in aanmerking komen wanneer aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, het normale gebruik van de woning belemmeren en indien de persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet niet voor het eerst zelfstandig gaat wonen of verhuist van een niet-zelfstandige woning naar een zelfstandige woning.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.3, lid 1, onderdelen b en c in aanmerking komen, wanneer aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, het normale gebruik van de woning belemmeren en de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst adequate voorziening is.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.3, lid 1, onderdeel g, in aanmerking worden gebracht wanneer sprake is van een op basis van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, aanwezige gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon tot rust kan komen en de in het eerste lid genoemde voorziening niet de goedkoopst adequate voorziening is.
4. Van het primaat van verhuizing kan worden afgezien, indien:
 - a. een voor de aanvrager, gelet op diens beperkingen, meest geschikte woning niet binnen redelijke termijn beschikbaar is;
 - b. een voor de aanvrager, gelet op diens beperkingen, meest geschikte woning weliswaar beschikbaar is of binnen redelijke termijn beschikbaar komt, maar naar het oordeel van het college zwaarwegende redenen van psychosociale, sociale, financiële en/of andere aard, afzonderlijk of in combinatie, het opleggen van het primaat van de verhuizing als onredelijk aanmerken.
 - c. de totale aanpassingskosten van de woning het bedrag zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem niet te boven gaat en de woning langdurig adequaat is.

Artikel 4.5 Primaat losse woonunit

Indien een bouwkundige woonvoorziening bestaat uit een aanbouw aan of een aanzienlijke verbouwing van een woning zal het college een herplaatsbare losse woonunit verstrekken indien daartegen geen bezwaren van overwegende aard bestaan en als de losse woonunit de goedkoopst adequate voorziening is.

Artikel 4.6 Uitsluitingen

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op voorzieningen aan:

- a. hotels/pensions;
- b. trekkerswoonwagens;
- c. kloosters;
- d. tweede woningen;
- e. vakantiewoningen;
- f. recreatiewoningen;
- g. kamerverhuur;
- h. specifiek op mensen met een beperking en ouderen gerichte woongebouwen voor wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden;
- i. Awbz-instellingen.

Artikel 4.7 Hoofdverblijf

1. Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.
2. In afwijking van het eerste lid kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een Awbz-instelling.
3. De aanvraag voor het bezoekbaar maken wordt ingediend in de gemeente waar de aan te passen woning staat.
4. De woonvoorziening betreft slechts het bezoekbaar maken van de in het tweede lid bedoelde woonruimte met een door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem vast te leggen maximumbedrag.
5. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken en gebruiken.

Artikel 4.8 Weigering van een woonvoorziening

De aanvraag voor een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk wordt geweigerd, indien:

- a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning ten gevolge van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
- b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- c. deze betrekking heeft op voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten anders dan extra trapleuningen, automatische deuropeners en hellingbanen;
- d. de onder c genoemde voorzieningen meer bedragen dan het door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem vast te leggen maximumbedrag.
- e. de woonvoorziening aangevraagd wordt op een moment dat op basis van gezinssituatie of woonsituatie te voorzien was dat deze voorziening noodzakelijk zou zijn en er geen sprake is van een onverwacht optredende noodzaak;
- f. de aanvrager verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is vanuit of naar een Awbz-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden;

- g. de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
- h. voor zover de aangevraagde voorzieningen betrekking hebben op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw;

Artikel 4.9 Woonwagens en woonschepen

1. Het college kan een voorziening zoals genoemd in artikel 4.3, lid a, b, c en d, aan woonwagens verlenen indien:
 - a. de technische levensduur van de woonwagen nog minimaal vijf jaar is, en;
 - b. de standplaats niet binnen vijf jaar voor opheffing in aanmerking komt, en;
 - c. de woonwagen ten tijde van de indiening van de aanvraag voor een woonvoorziening bij de gemeente op de standplaats stond, en;
 - d. de hoofdbewoner van een woonwagen in het bezit is van een bewoningsvergunning als bedoeld in de Woningwet.
2. Het college kan een voorziening zoals genoemd in artikel 4.3, lid a, b, c en d aan een woonschip verlenen indien:
 - a. de technische levensduur van het woonschip ten tijde van indiening van de aanvraag nog minimaal vijf jaar is, en;
 - b. het woonschip ten tijde van indiening van de aanvraag nog minimaal vijf jaar op de ligplaats mag blijven liggen.

Artikel 4.10 Terugbetaling bij verkoop

De eigenaar-bewoner, die krachtens deze verordening, de aan deze verordening voorafgaande Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem 2007 of de daaraan voorafgaande Verordening voorzieningen gehandicapten Gemeente Haarlem 1996, een woonvoorziening heeft ontvangen, die leidt tot waardevermindering van de woning, dient bij verkoop van deze woning binnen een periode van 10 jaar na gereedmelding van de voorziening, deze verkoop onverwijld aan het college te melden. De meerwaarde van de woning dient volgens het in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem door het college vastgelegde afschrijvingsschema te worden terugbetaald.

Hoofdstuk 5 Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 5.1 Vormen van vervoersvoorzieningen

Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan, ter compensatie van de beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen, in aanmerking komen voor een vervoermiddel bestaande uit:

- a. een algemene voorziening;
- b. een collectieve vervoersvoorziening;
- c. een vervoersvoorziening in natura;
- d. een persoonsgebonden budget te besteden aan een vervoersvoorziening;
- e. een financiële tegemoetkoming te besteden aan een vervoersvoorziening.

Artikel 5.2 Het recht op een algemene voorziening en collectieve vervoersvoorziening

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 5.1. onderdeel a of b vermelde voorziening in aanmerking komen, indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem:
 - a. het gebruik van het openbaar vervoer of
 - b. het bereiken van het openbaar vervoer onmogelijk maken.
2. Ingeval van toekenning van een collectieve vervoersvoorziening als bedoeld in artikel 5.1, onderdeel b wordt op verzoek van belanghebbende deze voorziening omgezet in een vergoeding in geld, zoals genoemd in artikel 5.1. onderdeel e, indien belanghebbende:
 - a. eigenaar is van een auto of houder van een bruikleenauto, die verstrekt is door het UWV;
 - b. bovendien een gezinsinkomen heeft van minder dan 1,5 maal de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem genoemde inkomensgrenzen.

Artikel 5.3 Het primaat van de algemene voorziening en het collectief vervoer

Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 5.1, onderdeel c en d vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht wanneer:

- a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, het gebruik van het openbaar vervoer, een algemene voorziening of het collectief systeem als bedoeld in artikel 5.1, onderdeel a en b onmogelijk maken, dan wel
- b. het openbaar vervoer, een algemene voorziening of een collectief systeem als bedoeld in artikel 5.1, onderdeel a en b niet aanwezig is.

Artikel 5.4 Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen

Indien het inkomen van een ongehuwde persoon of het gezamenlijke inkomen van gehuwde personen, als bedoeld in de wet, meer bedraagt dan de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem voor de diverse categorieën genoemde inkomensgrenzen, wordt het bezit van een personenauto algemeen gebruikelijk geacht, zodat de volgende voorzieningen niet in aanmerking komen voor verstrekking of vergoeding:

- a. bruikleenauto;
- b. de financiële tegemoetkoming in de kosten van het gebruik van een eigen auto, (bruikleen)auto, rolstoeltaxi of taxi

Artikel 5.5 Omvang in gebied en in kilometers

1. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving in het kader van het leven van alledag, tenzij zich een uitzonderingssituatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de aanvrager zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de aanvrager noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.
2. De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer mogelijk maken.

Hoofdstuk 6 Verplaatsen in en rond de woning

Artikel 6.1 Vormen van rolstoelvoorzieningen

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het verplaatsen in en om de woning, dan wel voor sportbeoefening te verstrekken rolstoelvoorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een algemene rolstoelvoorziening;
- b. een rolstoelvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget, te besteden aan een rolstoelvoorziening;
- d. een financiële tegemoetkoming, te besteden aan een sportrolstoel of een andere sportvoorziening.

Artikel 6.2 Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel en dagelijks rolstoelgebruik

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 6.1, onderdeel a, vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, incidenteel zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 6.1, onderdelen b en c, vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en indien de in artikel 6.1, onderdeel a, vermelde voorziening niet aanwezig is of niet tot een snelle en adequate oplossing leidt.

Artikel 6.3 Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor Awbz-bewoners

In afwijking van artikel 6.2, lid 1, komt een persoon die verblijft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling uitsluitend voor een rolstoel in aanmerking indien hij geen recht heeft op een rolstoel, verstrekt op grond van de Awbz.

Artikel 6.4 Sportrolstoel en sportvoorziening

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 6.1, onderdeel d, vermelde voorziening in aanmerking komen indien aantoonbare beperkingen, inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, het sporten zonder sportrolstoel of andere sportvoorziening onmogelijk maken.
2. Om voor een sportrolstoel of sportvoorziening in aanmerking te komen moet men lid zijn van een sportvereniging.
3. De hoogte van de financiële tegemoetkoming en de nadere regels zijn vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 7 Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

Artikel 7.1 Gebruik aanvraagformulier en identificatieplicht

1. Een aanvraag dient te worden ingediend door middel van een door het college ter beschikking gesteld formulier.
2. Indien een derde namens de persoon met beperkingen een aanvraag indient, dient de derde zich te identificeren en een machtiging te overleggen, waaruit blijkt dat de derde daartoe is gemachtigd.

Artikel 7.2 Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Awbz)

De aanvraag dient te worden ingediend bij een bij besluit van het college aan te wijzen locatie, bij welke locatie zowel aanvragen voor voorzieningen inzake de wet alsook aanvragen zorg inzake de Awbz kunnen worden ingediend.

Artikel 7.3 Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

1. Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang kan zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening, de persoon met beperkingen en andere relevante personen, zoals wettelijk vertegenwoordigers en huisgenoten:
 - a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te ondervragen;
 - b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen ondervragen en/of onderzoeken.
2. Het college vraagt een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies indien:
 - a. het college voornemens is de gevraagde voorziening om medische redenen af te wijzen;
 - b. het college dat om een andere dan de hiervoor genoemde reden gewenst of noodzakelijk acht.
3. De in lid 1 genoemde personen zijn verplicht aan het college of de door hem aangewezen adviesinstantie die gegevens te verschaffen of te doen verschaffen, die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.
4. Bij de advisering zoals genoemd in het eerste lid wordt door de adviseur gebruik gemaakt van de systematiek zoals neergelegd in de ICF.
5. De beschikking dient te voldoen aan de bepalingen zoals die zijn aangegeven in de Algemene wet bestuursrecht en vermeldt bovendien op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 7.4 Samenhangende afstemming

Het college legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en de uitvoeringsregels vast op welke wijze het verstrekken van individuele voorzieningen samenhangend wordt afgestemd op de situatie van de aanvrager.

Artikel 7.5 Wijzigingen in de situatie

Degene, aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, is verplicht aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn, dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Artikel 7.6 Intrekking van een voorziening

1. Het college kan een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken indien:
 - a. niet is voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze verordening;
 - b. op grond van gegevens beschikt is en gebleken is dat deze gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen.
2. Een besluit tot verlening van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de tegemoetkoming of het budget binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van het middel waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 7.7 Terugvordering

1. Ingeval een besluit is ingetrokken kan de reeds uitbetaalde financiële tegemoetkoming of het reeds uitbetaalde persoonsgebonden budget worden teruggevorderd.
2. Ingeval het recht op een in eigendom of bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken kan deze voorziening worden teruggevorderd, indien de voorziening is verleend op basis van verstrekte gegevens die onjuist waren.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen bij of krachtens deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 8.2 Indexering

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en het op deze verordening berustende Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem geldende bedragen wijzigen conform de consumentenprijsindex, zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 8.3 Intrekking

De Verordening voorzieningen gehandicapten gemeente Haarlem 1996 wordt ingetrokken.
De Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 wordt ingetrokken.

Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2010.

Artikel 8.5 *Overgangsbepaling*

De hoogte van de financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten, zoals geregeld in het Besluit maatschappelijk ondersteuning Gemeente Haarlem, is alleen van toepassing indien na 1 januari 2010 een besluit is genomen om de belanghebbende in aanmerking te brengen voor een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtkosten.

Artikel 8.6 *Citeertitel*

Deze verordening wordt aangehaald als "*Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2010*".

Bijlage C

Toelichting op de Vvmo 2010

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Wet (onderdeel a)

Deze bepaling spreekt voor zich; zie ook de in artikel 43 van de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen citeertitel van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Compensatieplicht (onderdeel b)

Het compensatiebeginsel is bij amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd. In het amendement is geen omschrijving van dit begrip opgenomen. Gevolg hiervan is dat er in de wet een begripsomschrijving van het cruciale begrip compensatiebeginsel ontbreekt. Daarom staat de begripsomschrijving van de compensatieplicht in de verordening. Voor de begripsomschrijving is gebruik gemaakt van het briefadvies van de Raad voor de Volksgezondheid en de Zorg. Voor wat betreft de gelijkwaardige uitgangspositie is gebruik gemaakt van de toelichting op het amendement, evenals voor wat betreft de termen zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

Persoon met beperkingen (onderdeel c)

De begripsomschrijving van het begrip "*persoon met beperkingen*" is afgeleid van de begripsomschrijving van "*beperkingen*" en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de Wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. Mede in verband met de begrenzing van de doelgroep zal immers een objectief criterium nodig zijn. Hiervoor is jurisprudentie ten aanzien van dit onderdeel van toepassing.

Aan deze formulering is de nieuwe doelgroep "*personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem*" toegevoegd.

De term "*beperkingen*" is ontleend aan de ICF, de International Classification of Functioning, Disability, and Health, opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties). Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.

Maatschappelijke participatie (d)

Ook deze begripsomschrijving is ontleend aan de toelichting op het amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Zelfredzaamheid (onderdeel e)

Deze begripsomschrijving komt uit de toelichting op eerder reeds genoemde amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Mantelzorger (onderdeel f)

De begripsomschrijving van het begrip "*mantelzorger*" is ontleend aan de begripsomschrijving van "*mantelzorg*" in de wet (artikel 1, lid 1 onder b, van de wet).

Algemene voorziening (onderdeel g)

Het gaat hier om direct of uit voorraad beschikbare voorzieningen, die met een minimum aan bureaucratie kunnen worden verstrekt. Daarbij valt te denken aan een scala van reeds bestaande of nog te ontwikkelen voorzieningen in het kader van het beleidsplan Wmo: scootmobielpools, algemene woonvoorzieningen als klussendiensten en voorzieningendepots, rolstoelpools en vrijwilligersdiensten.

De verstrekkingprocedure is eenvoudiger dan bij individuele voorzieningen: een beperkte toegangsbeoordeling, geen formele beslissing (beschikking) en geen eigen bijdragen. In principe gaat het om eenvoudige en veel voorkomende voorzieningen die bedoeld zijn voor incidenteel of kortdurend gebruik. Kenmerk van algemene voorzieningen is dat zij altijd in natura verstrekt worden en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Op verzoek zal er aan de aanvrager wel een beschikking kunnen worden afgegeven, zodat rechtsbescherming gewaarborgd is.

Individuele voorziening (onderdeel h)

Algemene voorzieningen hebben in het kader van deze verordening voorrang op individuele voorzieningen. Waar mogelijk zal eerst een algemene voorziening worden aangeboden, waar nodig zal een individuele voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze zal worden gemaakt tussen beide categorieën voorzieningen hangt af van de individuele situatie van de aanvrager. Door het college vast te stellen uitvoeringsregels zullen afwegingscriteria geven, verder kan een op de individuele situatie afgestemd medisch advies van belang zijn. De algemene voorzieningen, nu nog genoemd in de vorm van een primaat, kunnen uitgroeien tot voorliggende voorzieningen en op den duur uit deze verordening verdwijnen.

Eigen bijdrage/eigen aandeel (onderdeel i en j)

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening of een financiële tegemoetkoming vloeit voort uit artikel 15 lid 1 van de wet. Deze wordt op het inkomen afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de wet bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld. Van deze bevoegdheid wordt gebruik gemaakt door middel van het vaststellen van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

In het besluit wordt bepaald wat de ruimte is die gemeenten hebben voor het vaststellen van een eigen bijdrage en eigen aandeel, als ze daartoe willen overgaan.

Voorziening in natura (onderdeel k)

Voorzieningen in natura zijn voorzieningen die niet in de vorm van een persoonsgebonden budget of financiële tegemoetkoming worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in huur, in bruikleen, in eigendom of in de vorm van dienstverlening.

Persoonsgebonden budget (onderdeel l)

Onder persoonsgebonden budget wordt verstaan een geldbedrag dat de aanvrager onder de door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Financiële tegemoetkoming (onderdeel m)

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet perse een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als financiële tegemoetkoming in de kosten. De financiële tegemoetkoming kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager.

Forfaitaire financiële tegemoetkoming (onderdeel n)

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet perse een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als financiële tegemoetkoming in de kosten. De forfaitaire financiële tegemoetkoming kan niet worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager.

Algemeen gebruikelijk (onderdeel o)

Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten het geval was, is het ook onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk is te beschouwen, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip "*algemeen gebruikelijk*" is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het begrip heeft vaak voor verwarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor persoon met beperkingen bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Het begrip "*algemeen gebruikelijk*" moet niet worden verward met "*gebruikelijke zorg*", zoals dat onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Awbz) is geformuleerd in beleidsregels. Het begrip "*gebruikelijke zorg*" komt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning terug, zie hiervoor artikel 3.3 lid 1 van de Verordening.

Meerkosten (onderdeel p)

Het begrip "*meerkosten*" hangt nauw samen met het begrip "*algemeen gebruikelijk*"; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g, onderdeel 6 van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Huisgenoot (onderdeel q)

Het uitgangspunt van deze begripsomschrijving ligt in het Protocol gebruikelijke zorg, zoals tot aan de invoering van de wet door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) werd toegepast als verzameling beleidsregels voor de Awbz-indicatiestelling voor huishoudelijke zorg. Het is op enkele punten aangepast om te voorkomen dat problemen die in de Awbz met dit begrip speelden ook naar de wet overgaan. Zo is in plaats van "*volwassenen*" de term "*meerderjarigen*" opgenomen. Een huisgenoot kan dus zowel de partner van de belanghebbende zijn maar ook minderjarige en meerderjarige personen die woonachtig zijn in de woning. Gezamenlijk kan dus in dit verband gezien worden als meer dan twee personen.

Leefeenheid (onderdeel r)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Budgethouder (onderdeel s)

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip "*budgethouder*" noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

ICF (onderdeel t)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Normaal gebruik van de woning (onderdeel u)

De begripsomschrijving behoeft geen andere toelichting.

Aanvrager (onderdeel v)

Een aanvrager kan de persoon met beperkingen zelf zijn of zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger die namens de persoon met beperkingen de aanvraag indient.

Inkomen (onderdeel w)

Het begrip inkomen is alleen van toepassing op de inkomensgrenzen en is nader uitgewerkt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Verzamelinkomen (onderdeel x)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Rolstoelvoorziening (onderdeel y)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Woonvoorziening (onderdeel z)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Vervoersvoorziening (onderdeel aa)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Hulp bij het huishouden (onderdeel ab)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 1.2 Uitgangspunten, voorwaarden en weigeringsgronden.

Lid 1.

Uit de Wet maatschappelijke ondersteuning kan een integrale afweging, een individuele benadering en het leveren van maatwerk feitelijk al worden gedestilleerd. Ook kan die benaderingswijze worden opgemaakt uit de toelichting, algemeen en artikelsgewijs, van de wet, respectievelijk de beantwoording van het kabinet op vragen van de Tweede Kamer bij de invoering van de Wet. Niettemin is geconstateerd, dat er behoefte aanwezig is om die uitgangspunten op te nemen in de Verordening.

Een integrale benadering houdt in, dat naar meer dan alleen de claim wordt gekeken. Dat kan inhouden dat, in plaats van de claim, andere voorzieningen worden getroffen. Al naar gelang de problematiek kunnen die voorzieningen vallen onder de voorzieningen als bedoeld in deze Verordening of vallen binnen een geheel andere context, bijvoorbeeld: het maatschappelijk werk, een ondersteunende organisatie of anderszins.

lid 2.

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

lid 3

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Lid 4 (onderdeel a.)

Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de aanvrager. In dit kader is de prognose van groot belang. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij periodes van verbetering en terugval elkaar opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de Awbz. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig zal van situatie tot situatie verschillen. In het derde lid is een uitzondering opgenomen voor kortdurende huishoudelijke hulp.

Lid 4 (onderdeel b.)

Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen, naar objectieve maatstaven gemeten, zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Het is aan het college om, zo nodig op basis van een advies, te bepalen of een voorziening adequaat is.

Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten wordt bepaald.

Ook is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en daardoor goedkoper is. Voor wat betreft het kwaliteitsniveau wordt uitgegaan van een verantwoord niveau. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken, die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip “goedkoopst adequaat” geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Lid 4 (onderdeel c.)

Het probleem van het individu wordt op grond van de wet gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

Lid 5 (onderdeel a.)

Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren tijd gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet-Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1, onder n, van deze verordening.

Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de (financiële) situatie van de aanvrager een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel, dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de boven aangehaalde jurisprudentie blijkt immers, dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de aanvrager -mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van zijn beperking- onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

Lid 5 (onderdeel b.)

Dit artikel moet opgenomen worden, om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de aanvrager niet woonachtig is. Voor deze bepaling is aangesloten bij het Burgerlijk Wetboek en bij artikel 40 lid 1 Wet werk en bijstand.

Lid 5 (onderdeel c.)

In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van beperkingen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze onder c genoemde bepaling bedoeld.

Lid 5 (onderdeel d.)

Onder d wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, wordt in deze situatie de voorziening geweigerd. Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woonvoorziening heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening. Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt.

Uit de jurisprudentie blijkt tot slot dat een afwijzing op grond van dat de kosten zijn gemaakt voordat het college een beslissing heeft genomen slechts houdbaar is wanneer het college in redelijke mate niet meer kan achterhalen of een voorziening noodzakelijk, adequaat en passend is om aantoonbare beperkingen op het gebied van het wonen of het zich binnen of buiten de woning verplaatsen op te heffen of te verminderen.

Lid 5. (onderdeel e.)

Onder e wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de aanvrager verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Lid 6.

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden.

Lid 7.

In alle gevallen dient de aanvrager voorafgaand aan de aanschaf van een bepaalde voorziening schriftelijk toestemming van de gemeente hebben verkregen.

Lid 8.

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2 Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen

Artikel 2.1. Keuzevrijheid

De in artikel 6 van de Wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorziening de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een voorziening in natura, is niet absoluut. Er kunnen voor de gemeente overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Het college kan regels stellen om te bepalen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die redenen zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken. Naast deze keuzevrijheid bestaat er nog een tweede vorm van keuzevrijheid: namelijk de vrijheid om bij voorzieningen in natura te kiezen uit meerdere aanbieders. Deze vorm van keuzevrijheid bestaat bij het aanbieden van ondersteuning in de vorm van hulp bij het huishouden. Tot slot kunnen enkele voorzieningen ook als financiële tegemoetkoming worden verstrekt.

Artikel 2.2 Overeenkomst bij voorziening in natura

Het doel van deze bepaling is het vastleggen van de rechten en plichten van het college en de aanvrager. Deze bepaling ziet op de situatie waarin het college een derde inschakelt voor verstrekking van naturavoorzieningen en deze derde eigenaar blijft van de te verstrekken voorziening. Deze bepaling ziet eveneens in op de situatie waarin het college een voorziening verstrekt in bruikleen of in huur aan een persoon met beperkingen. De overeenkomst kan een bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningovereenkomst zijn.

Artikel 2.3 Financiële tegemoetkoming

Om te waarborgen dat de verstrekte financiële tegemoetkoming wordt besteed aan een noodzakelijke voorziening, en niet aan zaken die los staan van de doelen die door de wetgever worden beoogd, kunnen bij beschikking voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van een financiële tegemoetkoming op grond van de wet. Deze bepaling, die moet worden gezien in relatie tot de bepalingen uit hoofdstuk 7 van deze verordening, biedt daartoe de mogelijkheid.

Artikel 2.4 Persoonsgebonden budget (Pgb)

Het Pgb dient gezien te worden als een manier waarop een toegekende voorziening wordt verstrekt. De in lid 1, onderdeel a, van dit artikel genoemde bepaling spreekt dan ook voor zich en sluit aan op de bepaling in artikel 6 van de wet. Hierin is vastgelegd dat bij toekenning van individuele voorzieningen in beginsel de keuze voor een Pgb moet worden geboden. Algemene voorzieningen vallen niet onder deze eis. In onderdeel b. is bepaald dat de hoogte van het Pgb is gekoppeld aan de tegenwaarde van de te verstrekken goedkoopst adequate voorziening. Er moet immers een referentiebedrag zijn, waarop het Pgb kan worden gebaseerd. "*Goedkoopst adequaat*" is een objectief vaststelbaar referentiepunt. Voorts kan een aanvullend bedrag worden vastgesteld voor de instandhoudingskosten van de voorziening. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt bovenstaande nader uitgewerkt.

Lid 1, onder b bepaalt dat het college de omvang van een Pgb bepaalt. Het zal immers gaan om een veelheid van verschillende Pgb's voor verschillende voorzieningen. Daarbij zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. Invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en de uitvoeringsregels.

Lid 1, onder c behoeft geen nadere toelichting.

Lid 1, onder d bepaalt dat er een programma van eisen wordt vastgesteld, waarin wordt aangegeven aan welke eisen de met het Pgb te verwerven voorziening moet voldoen. Het programma van eisen is dus een belangrijk document; als niet aan het programma van eisen wordt voldaan kan dat gevolgen hebben voor de afrekening van het toegekende budget.

Lid 2 bepaalt dat in elk geval de belangrijkste aspecten van het Pgb in de beschikking worden vastgelegd. Het gaat om de omvang ervan (de hoogte van het budget), maar het kan ook gaan om de periode waarover het wordt toegekend. Het spreekt voor zich dat dergelijke beschikkingen uiterst zorgvuldig worden geformuleerd.

Lid 3 regelt de feitelijke betaling van het Pgb. Over de wijze waarop de betaling plaatsvindt kunnen door het college nadere regels worden gesteld. Gedacht kan worden aan betaling in termijnen, bijvoorbeeld bij hulp bij het huishouden of in situaties waarin er twijfels zijn over het budgetbeheer. Zo kunnen financiële risico's voor de gemeente worden beperkt en worden aanvragers minder snel geconfronteerd met hoge terugvorderingbedragen. Bij woningaanpassingen wordt het Pgb aan de eigenaar van de woonruimte verstrekt op grond van artikel 7 lid 2 van de Wmo.

Lid 4 bepaalt, dat de budgethouder gehouden is het door hem ontvangen budget te verantwoorden. Ten aanzien van (de wijze van) verantwoording worden nadere regels vastgesteld. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet en heeft ook zelf de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun Pgb besteden conform de toekenningvoorwaarden.

Lid 5 en 6 behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 2.5. Eigen bijdrage en eigen aandeel.

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid bij verstrekking van voorzieningen in natura of een persoonsgebonden budget een eigen bijdrage te vragen. Ten aanzien van het eigen aandeel: dit is geregeld in artikel 19, lid 1 van de wet.

De mogelijkheden ten aanzien van de te innen bedragen zijn geregeld in het (ministeriële) Besluit Maatschappelijke Ondersteuning. In hetzelfde Besluit is de ruimte aangegeven, waarbinnen de gemeente eigen beleid kan voeren. Het eigen beleid is vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 3 Hulp bij het huishouden

Artikel 3.1 Vormen van hulp bij het huishouden

Lid 1

In artikel 4 lid 1 van de Wet wordt het college opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. In deze verordening wordt dit onderdeel opgesplitst in twee onderdelen. In hoofdstuk 3 van deze verordening gaat het om de voorziening "*hulp bij het huishouden*", in hoofdstuk 4 om "*woonvoorzieningen*". Bij het interpreteren van het begrip "*voeren van een huishouden*" is er van uitgegaan dat een persoon pas behoefte kan hebben aan hulp bij het huishouden indien dat huishouden in een voor hem geschikte woning is gesitueerd.

Onder de Awbz werd gesproken van de functie huishoudelijke verzorging. Om aan te geven dat onder de Wmo sprake is van een eigen begrip wordt in deze verordening het begrip "*hulp bij het huishouden*" geïntroduceerd. Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden.

Onder a. wordt genoemd de algemene voorziening; een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratie voor gemeente en aanvrager. Gedacht kan worden aan andere vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt. In het beleidsplan Wmo is ingegaan op een dergelijk experiment.

Onder b. wordt genoemd de hulp bij het huishouden in natura. Ook hier gaat het om een vorm van persoonlijke dienstverlening, net als bij de onder a. genoemde vorm. Het verschil zit echter in de toekenningprocedure, die meer op de persoon is afgestemd, en in de regel meer geschikt zal zijn voor de wat meer specifieke behoefte aan hulp.

Onder c. is genoemd het Pgb voor hulp bij het huishouden. Met dit Pgb moet de aanvrager zelf hulp inhuren. Naast de keuzemogelijkheid tussen de voorziening in natura of een persoonsgebonden budget bestaat er tevens de keuze uit de vergoeding voor een alfahulp. Dit is per 1 januari 2010 vastgesteld in de artikel 5, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De nadere regels hieromtrent zijn vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem.

Lid 2

Het college houdt bij de indicering van hulp bij het huishouden rekening met de aanwezige algemene voorziening.

Artikel 3.2 Primaat van de algemene hulp bij het huishouden

Lid 1

In lid 1 wordt geregeld onder welke basisvoorwaarden men gebruik kan maken van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden, indien deze in de gemeente voorhanden is. In aanmerking komen in eerste instantie personen met een aantoonbare beperking ten gevolge van ziekte of gebrek inclusief een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem. Verder komen in aanmerking mantelzorgers in het kader van de zogenaamde "*respijtzorg*", dat wil zeggen dat de noodzaak aanwezig is om mantelzorgers te ontlasten. Nota bene: het is daarbij niet de bedoeling van de wetgever dat het huishouden van de mantelzorger wordt overgenomen, maar overname van het huishouden van degene die de mantelzorg ontvangt is wel degelijk mogelijk.

Algemeen aangeboden hulp bij het huishouden is in de vorm van een primaat in deze verordening neergelegd. Dat houdt in dat in eerste instantie wordt bezien of deze vorm van hulp bij het huishouden het probleem op adequate wijze kan oplossen. Als de in het vorige lid genoemde algemene voorziening onvoldoende adequaat is of niet aanwezig is, komt de individuele voorziening voor hulp bij het huishouden aan de orde.

Lid 2

Lid 2 moet in samenhang met lid 1 worden gelezen. De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget. Het college bepaalt wanneer iemand voor een persoonsgebonden budget in aanmerking kan komen. Het college kan echter alleen hiervan gebruik maken als er overwegende bezwaren zijn in de persoon van de aanvrager die zich verzetten tegen het verstrekken van een persoonsgebonden budget. Te denken valt aan schulden of het niet kunnen omgaan met dergelijke financiële middelen. Deze criteria worden vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en in de uitvoeringsregels.

Artikel 3.3 Uitsluitingen

Lid 1

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst gezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. Deze ontwikkeling is al onder de Awbz-indicatiestelling in gang gezet vanaf het midden van de jaren '90 van de vorige eeuw. Voor zover de ondervonden problemen door middel van dergelijke gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden. In de door het college vast te stellen uitvoeringsregels wordt bepaald hoe er rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg bij het vaststellen van een aanspraak op een voorziening voor hulp bij het huishouden.

Lid 2

In dit artikel is geregeld dat er geen hulp bij het huishouden wordt verstrekt wanneer iemand woonachtig is in een hotel/pension, trekkerswoonwagens, tweede woningen of vakantiewoningen.

Artikel 3.4. Vorm en omvang van de hulp bij het huishouden.

De vorm en de omvang van de hulp bij het huishouden wordt nader uitgewerkt in het besluit maatschappelijke ondersteuning en in de uitvoeringsregels.

Artikel 3.5. Omvang van het persoonsgebonden budget.

Deze bepaling spreekt voor zich en sluit aan op artikel 3.4. Jaarlijkse vastlegging in het besluit maatschappelijke ondersteuning houdt verband met prijsindexering, zoals genoemd in artikel 8.2.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

Artikel 4.1 Vormen van woonvoorzieningen

De woonvoorziening kan worden verstrekt in vier hoofdvormen:

- Ad a. de algemene woonvoorziening. Hierbij moet worden gedacht aan een mogelijkheid om snel oplossingen voor vaak minder complexe woonproblemen te krijgen. Te denken valt aan klussendiensten, snel beschikbare voorzieningen uit depot en mogelijk andere, nog te ontwikkelen voorzieningen;
- Ad b. een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden in de vorm van bijvoorbeeld een losse tillift of een douchestoel verstrekt. Onder de noemer van dit artikel worden geen financiële tegemoetkomingen verstrekt;
- Ad c. het persoonsgebonden budget. Dit artikel heeft geen nadere toelichting.
- Ad d. de financiële tegemoetkoming voor woningeigenaren die niet zelf huren en soms ook rechtspersoon zijn. Deze financiële tegemoetkoming wordt genoemd in artikel 7 lid 2 van de wet. Onder een financiële tegemoetkoming wordt ook een financiële tegemoetkoming in de verhuis en herinrichtingskosten bedoeld. De voorziening voor verhuis- en herinrichtingskosten kent een maximaal bedrag zoals aangegeven in het besluit maatschappelijke ondersteuning en wordt uitsluitend als financiële tegemoetkoming verstrekt. Een verhuizing wordt niet in natura verstrekt.

Artikel 4.2 Primaat algemene woonvoorziening en recht op individuele woonvoorzieningen

In eerste instantie zal worden gezien of een woonprobleem kan worden opgelost met een algemene voorziening. Deze voorziening heeft voorrang bij het zoeken naar een oplossing voor een voor de wet relevant woonprobleem, dus een probleem bij het normale gebruik van de woning, zie de toelichting op het amendement dat leidde tot artikel 4 van de wet (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 65). Als een algemene voorziening niet volstaat als oplossing ofwel niet aanwezig is in de gemeente, moet het probleem door middel van een individuele voorziening worden opgelost; dat kan zijn een woonvoorziening in natura, een persoonsgebonden budget te besteden aan een woonvoorziening of een financiële tegemoetkoming in de verhuur en herinrichtingskosten.

Artikel 4.3 Soorten individuele woonvoorzieningen

Lid 1 onderdeel a.

Het college kan besluiten om een financiële tegemoetkoming te verstrekken in de verhuur- en inrichtingskosten, indien wordt verhuurd naar een aangepaste of een goedkoper aan te passen woning dan de reeds bewoonde woning.

Een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding is, volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, alleen bedoeld voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren als lawaai, stank, onveiligheidsgevoelens, overlast etc. zijn dus niet van belang. Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de voorraad aangepaste woningen in de gemeente. Een woonvoorziening in de vorm zoals deze is omschreven in onderdeel a. wordt uitsluitend als financiële tegemoetkoming verstrekt.

Lid 1 onderdelen b en c.

Een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking.

Onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede mobiele patiëntenliften. Deze laatste twee categorieën niet bouwkundige of niet woontechnische woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is. Onder een woonvoorziening waarbij geen sprake is van een ingreep van bouw- of woontechnische aard zal in de praktijk met name een (Pgb voor) woningsanering i.v.m. CARA worden verstaan.

Lid 1 onderdelen d, e en f.

Met deze bepalingen worden beoogd het beleid ten aanzien van de zogenaamde facultatieve woonvoorzieningen ongewijzigd voort te zetten.

Lid 1 onderdeel g.

Een uitraasruimte is een ruimte die kan worden gedefinieerd als een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Lid 2

Het college kan bepalen, dat de financiële tegemoetkoming is gelimiteerd in bedrag. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om het maximale bedrag toe te kennen tot een bepaald inkomensniveau, bijvoorbeeld 120% van het sociaal minimum. Bij een hoger inkomen kan vervolgens een lager bedrag worden toegekend of zelfs in het geheel niet als sprake is van een verre gaande overschrijding van de 120% grens. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem worden nadere regels gesteld.

Lid 3

Als het college de achterblijvende gezinsleden verzoekt om de woning vrij te maken kunnen zij in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming in de verhuiskosten. Er zijn verschillende redenen op grond waarvan de gemeente besluit om het vrijkomen van een woning te stimuleren door het verstrekken van een verhuiskostenvergoeding. Hierbij kan gedacht worden aan de hoogte van eerder gemaakte investeringskosten van de vrij te maken woning, bijvoorbeeld indien de woning voor een door burgemeester en wethouders te bepalen bedrag in het verleden is aangepast. Een andere reden voor het verstrekken van een verhuiskostenvergoeding kan zijn dat daarmee voorkomen wordt dat een woning voor meer dan een soortgelijk bedrag dient te worden aangepast. Het instrument wordt als stimulant aangewend om de medewerking van huurders te krijgen bij het vrijmaken van de woning voor een persoon met beperkingen.

Artikel 4.4 Primaat van de verhuizing

Lid 1, 2 en 3

Bij een aanvraag voor een woonvoorziening wordt bezien of verhuizing naar een andere woning een oplossing kan bieden. Dit noemen we "*het primaat van de verhuizing*". In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat in beginsel wordt gekozen voor de goedkoopst adequate voorziening. Het primaat van de verhuizing is in de jurisprudentie erkend, zij het dat wel enkele duidelijke voorwaarden zijn gesteld. In de eerste plaats moeten de financiële gevolgen van de verhuizing voor de woonlasten binnen aanvaardbare financiële grenzen vallen, een eis die ook onder de wet gesteld kan worden. Verder moet duidelijk zijn dat de oplossing in de vorm van een verhuizing kan worden gerealiseerd binnen een uit het advies blijkende medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad om een indicatie te kunnen geven van de mogelijkheden om binnen die medisch verantwoorde termijn te kunnen verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning. Ook diverse andere relevante aspecten, nader uit te werken in de gemeentelijke uitvoeringsregels, kunnen, afhankelijk van de situatie een rol spelen bij de afweging omtrent het toepassen van het primaat van de verhuizing in een concreet geval.

Personen, die voor het eerst zelfstandig gaan wonen of van een niet zelfstandige woning naar een zelfstandige woning verhuizen, komen niet in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming in de verhuiskosten. Zij worden geacht daarvoor te reserveren. Deze verhuizing wordt als algemeen gebruikelijk aangemerkt.

Lid 4.

In bepaalde situaties is het zeer denkbaar dat het opleggen van het primaat van verhuizing als onredelijk kan worden bestempeld. Als een (andere) adequate woning niet binnen een redelijke termijn beschikbaar is, is daar een van. Het is immers onredelijk te verlangen van iemand met belemmeringen om net zo lang in een niet aangepaste woning te blijven totdat een adequate woning beschikbaar komt. Wat dan wel als 'redelijk' kan worden aangemerkt, wordt niet opgenomen in deze Verordening maar verwerkt in de uitvoeringsregels. Reden daarvoor is, dat de woningmarkt in beweging is en blijft en een redelijke termijn afhankelijk is van die woningmarkt. Het vastleggen van een termijn in de Verordening brengt met zich mee, dat bij voortdurende de Verordening moet worden aangepast. Gelet op de daarmee samenhangende, betrekkelijk langdurige, procedure achten wij dat niet in het belang van de cliënt.

Andere factoren die aanleiding kunnen zijn om het primaat niet op te leggen hebben te maken met psychosociale, sociale, financiële en/of andere factoren. Dat psychosociale factoren als 'zwaarwegend' worden aangemerkt ligt enigszins voor de hand. Over het algemeen ligt daaraan de uitkomst van een sociaal-medisch onderzoek ten grondslag. Maar ook andere factoren, zoals leeftijd, de duur van het woonachtig zijn in een buurt, de aanwezigheid van mantelzorg enzovoort (afzonderlijk of in combinatie) kunnen aanleiding vormen om af te zien van het primaat van verhuizing. Deze Verordening is niet de plaats waar gedetailleerd de benaderingswijze en de uitvoering worden uitgewerkt. Ook hier geldt, dat de uitvoeringsregels daarvoor de meest geëigende plaats is.

Artikel 4.5 Primaat losse woonunit

Als het gaat om grote aanpassingen aan huurwoningen die opnieuw kunnen worden verhuurd voor de huisvesting van mensen met beperkingen, kan de investering over een langere periode afgeschreven worden. In gevallen waarin dat niet speelt, wordt in principe uitgegaan van het primaat van losse woonunits. Een woonunit is een losse woonruimte die tegen de hoofdwoning kan worden geplaatst en na gebruik weer kan worden verwijderd. In situaties waarin de mogelijkheid van het plaatsen van een losse woonunit bestaat, wordt aan gebruik van een dergelijke unit voorrang gegeven middels deze bepaling.

Artikel 4.6 Uitsluitingen

Een woonvoorziening wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Een uitzondering zijn aanpassingen aan woonschepen en woonwagens; deze komen weinig voor en worden nader geregeld in artikel 4.9. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten van woongebouwen voor ouderen of gehandicapten of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen meegenomen. Daarnaast worden er geen woonvoorzieningen getroffen in Awbz instellingen zoals genoemd in de regelgeving ter zake de zorgaanspraken.

Artikel 4.7 Hoofdverblijf

De doelgroep ten aanzien van de compensatieplicht kan uit artikel 4 lid 1 Wmo worden afgeleid en betreft de personen als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder g onderdeel 5 en 6 Wmo.

In eerste instantie dient de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) uitsluitsel te geven. Er zijn echter situaties denkbaar, dat de gegevens in de GBA -om wat voor reden dan ook- niet overeenstemmen met de realiteit. In die situaties is de feitelijke situatie -vastgesteld door middel van onderzoek- van doorslaggevende aard. Er dient wel te worden gezorgd, dat alsnog de GBA gegevens in overeenstemming zijn met de realiteit.

Voor bepaalde gezondheidszorginstellingen geldt dat de bewoners een briefadres elders kunnen aanhouden. De gemeente waar de aanvrager van de voorziening daadwerkelijk verblijft heeft de verplichting tot compensatie van beperkingen. In het geval van Awbz-bewoners heeft deze verplichting geen betrekking op de woonvoorzieningen. Het is noodzakelijk de zinsnede 'of zal hebben' op te nemen voor situaties waarin de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen en in die gemeente een woning wil laten bouwen of aanpassen voordat deze daadwerkelijk wordt betrokken.

"Bezoekbaar maken" is in de verordening beperkt tot het bereikbaar maken van de woonruimte zelf en enkele essentiële ruimten daarin. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem is het bezoekbaar maken in financiële zin gelimiteerd. De aanvraag moet worden ingediend bij de gemeente waar de woning zich bevindt.

Artikel 4.8 Weigering van een woonvoorziening

Om in aanmerking te komen voor woonvoorzieningen moet er een duidelijke samenhang zijn tussen de ondervonden woonproblemen en de beperking die men heeft. Aanvragen voor woonvoorzieningen die hun oorzaak vinden in andere factoren dan die beperking, kunnen worden geweigerd op grond van artikel 4.8.

Onderdeel a.

Onder a. wordt de verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten "*belangrijke reden*". Daarbij moet gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders.

Onderdeel b.

Als een persoon met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een "*ongeschikte*" woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met verhuizen wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract, zie ook artikel 4.7, lid 1, waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben. Voor de toepassing van deze weigeringsgrond geldt dat ook de gemeente ervoor zal moeten zorgen zicht te hebben op de aangepaste of makkelijk aan te passen woningvoorraad, niet alleen sociale huurwoningen, maar ook in de vrije sector en zondig het koopwoningenbestand. Daarnaast zal de gemeente haar burgers goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen door middel van publicaties in algemene folders of tijdens spreekuren bij het loket. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat iemand al dan niet is verhuisd naar de voor zijn situatie meest geschikte woning.

Onderdeel c en d.

Omdat voorzieningen op grond van de wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Er is in de verordening een uitzondering gemaakt voor voorzieningen in gemeenschappelijk ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen dat er niet meer wordt verstrekt dan er in de verordening is genoemd. Tevens is er een maximum bedrag aan gebonden. Het maximum bedrag is opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem. Indien de beperkingen die de aanvrager ondervindt in een gemeenschappelijke ruimte niet gecompenseerd kunnen worden door een voorziening zoals genoemd in dit artikel kan belanghebbende in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten.

Onderdeel e.

Onder e. wordt bedoeld op een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten. Op grond van dit artikel wordt een financiële tegemoetkoming in de verhuiskosten uitsluitend geweigerd wanneer sprake is van een algemeen gebruikelijke verhuizingen en verhuizingen die te voorzien zijn.

Onderdeel f.

Verhuizingen van en naar Awbz- en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de aanvrager buiten de doelgroep van de wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de nu geconstateerde problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er geen aanspraak op woonvoorzieningen, wat al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.

Onderdeel g.

Deze afwijzingsgrond is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen.

Onderdeel h.

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is vastgesteld in het vigerende Bouwbesluit. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing derhalve. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of meer luxe woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

Artikel 4.9 Woonwagens en woonschepen

Voor woonschepen en woonwagens zijn enkele nadere bepalingen opgenomen. Het betreft dan voornamelijk beperkingen waarbij rekening wordt gehouden met de levensduur van een woonschip of woonwagen. Voorkomen dient te worden dat er nu voorzieningen worden getroffen die door de onderhoudsstaat of de vergunning van respectievelijk het woonschip of de woonwagen uit het oogpunt van de gemaakte kosten als niet efficiënt zijn. Als bijvoorbeeld een woonschip dient te worden aangepast en het woonschip dient op grond van het onderhoud volledig te worden vervangen is de investering in de woonvoorziening niet rendabel. Het college heeft in het besluit een maximum bedrag benoemd voor het aanpassen van woonschepen en woonwagens.

Artikel 4.10 Terugbetaling bij verkoop

Deze bepaling heeft als doel het door de eigenaar laten terugbetalen van een deel van de waardevermindering, die het gevolg is van de aanpassing van de eigen woning op grond van de wet. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum reeds vaststaat wat de verkoopprijs van de woning en wat de meerwaarde ten gevolge van de aanpassing is. Het is aan het college om te bepalen of en in hoeverre in een concrete situatie gebruik van deze bepaling wordt gemaakt, aangezien er een afweging dient plaats te vinden tussen de kosten van het effectueren van deze bepaling (taxatie, administratieve lasten) in relatie tot de te verwachten baten.

Hoofdstuk 5 Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 5.1 Vormen van vervoersvoorzieningen

Onderdeel a.

De algemene vervoersvoorziening dient nog nader uitgewerkt te worden door het college. Te denken valt aan vervoersvoorzieningen die in het leven zijn geroepen door bijvoorbeeld vrijwilligers.

Onderdeel b.

De collectieve vervoersvoorziening is bekend in de vorm van het collectief vraagafhankelijk vervoer.

Onderdeel c.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit diverse vervoermiddelen. In de uitvoeringsregels wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

Onderdeel d.

Belangrijkste aanvulling ten opzichte van de Wet voorzieningen gehandicapten is het persoonsgebonden budget. De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget door het college is in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem geregeld.

Onderdeel e.

Dit betreft een financiële tegemoetkoming in bijvoorbeeld het gebruik van de eigen auto of het gebruik van een rolstoeltaxi. De hoogte wordt vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 5.2 Het recht op een algemene voorziening en collectieve vervoersvoorziening

Lid 1.

Door deze formulering is bepaald dat alleen de aantoonbare beperkingen van de persoon in relatie tot de beperkingen van de bestaande vervoerssystemen bepalend zijn voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening ter zake. Algemeen criterium om in aanmerking te kunnen komen voor een vervoermiddel is het ten gevolge van een beperking niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer.

Lid 2. In het tweede lid is een bepaling opgenomen die ertoe strekt de huidige zogenaamde € 49,- regeling te continueren.

Artikel 5.3 Het primaat van de algemene voorziening en het collectief vervoer

Dit artikel geeft het primaat van de algemene voorzieningen en het collectief systeem aan boven de individuele verstrekkingen zoals genoemd onder c. en d. van artikel 5.1. Men kan voor individuele verstrekkingen in aanmerking komen indien:

- men door de aard van de beperking geen gebruik kan maken van een collectieve vervoersvoorziening of;
- er geen algemene voorziening aanwezig is.

Individuele voorzieningen kunnen in aanvulling op het gebruik van een collectief systeem verstrekt worden. Dit kan het geval zijn wanneer het collectief systeem de vervoersbehoefte van de aanvrager die een aanspraak heeft niet volledig dekt. Dit is volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep van bijzonder belang bij mensen die slechts zeer beperkt mobiel zijn (mensen met een loopafstand van maximaal circa 100 meter). Alleen collectief vervoer is voor deze categorie mensen geen adequate voorziening.

Artikel 5.4 Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen

De jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep heeft bepaald dat het stellen van een inkomensgrens voor een forfaitaire tegemoetkoming in vervoerskosten bij een inkomen van 1,5 x de bijstandsnorm niet in strijd is met de geldende compensatieplicht. Iemand met een dergelijk inkomen wordt geacht de kosten van het lokaal vervoer of bezit en gebruik van een auto zelf te kunnen dragen. Er is een duidelijke relatie met het begrip "*algemeen gebruikelijk*"; indirect worden de kosten van vervoer in relatie tot het inkomen algemeen gebruikelijk geacht.

Artikel 5.5 Omvang in gebied en in kilometers

Uitgegaan wordt van de eigen woon- of leefomgeving, met als uitzondering het bovenregionale vervoer, zoals die ook in de jurisprudentie is omschreven. Sinds maart 2002 houdt de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten in dat een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen de mogelijkheid moet bieden om op jaarbasis minimaal 1.500 - 2.000 kilometer af te leggen.

Hoofdstuk 6 Verplaatsen in en rond de woning

Artikel 6.1 Vormen van rolstoelvoorzieningen

De rolstoel is een voorziening waarmee beperkingen bij het verplaatsen in en rond de woning in het kader van de wet gecompenseerd kunnen worden. Het betreft een voorziening waarmee men zich zittend kan verplaatsen. Een definitie van een rolstoel is niet te geven, daarom wordt hier onder het begrip "*rolstoel*" een rolstoel begrepen die iedereen kent.

Algemene rolstoelvoorzieningen zijn in het kader van het beleidsplan Wmo nog in ontwikkeling.

Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Primair doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken niet of onvoldoende mogelijk is.

Een rolstoel kan zowel in natura als in de vorm van een persoonsgebonden budget worden verstrekt. De nadere regels zijn vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

De sportvoorziening valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. Naast de sportrolstoel worden ook andere sportvoorzieningen verstrekt. De nadere regels zijn vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 6.2 Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel en dagelijks rolstoelgebruik

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel uit een rolstoelpool in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel gebruik van de rolstoel, terwijl een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is. Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. De nadere verstrekingscriteria worden vastgelegd in de uitvoeringsregels. Het college houdt bij de indicering van een rolstoel rekening met de aanwezige algemene rolstoelvoorziening.

Indien de rolstoel niet noodzakelijk is voor incidenteel gebruik, maar voor dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning kan de rolstoel verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget. Een rolstoel uit de rolstoelpool is dan immers geen adequate voorziening.

Artikel 6.3 Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor Awbz-bewoners

Recht op een op grond van de Awbz verstrekte rolstoel aan Awbz -bewoners bestaat alleen indien de Awbz -bewoner zowel de Awbz -functie "*verblijf*", als de functie "*behandeling*" geniet in één en dezelfde erkende Awbz-instelling. Als een Awbz-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een Awbz-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet.

Artikel 6.4 Sportrolstoel of sportvoorziening

Een sportvoorziening, in principe altijd te verstrekken als een financiële tegemoetkoming, zal verstrekt worden als zonder de sportvoorziening sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. De nadere voorwaarden zijn vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem. Eén van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een sportvoorziening is dat men lid moet zijn van een sportvereniging.

Hoofdstuk 7 Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

Artikel 7.1 Gebruik aanvraagformulier en identificatieplicht

Lid 1.

In artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend.

Lid 2.

Wanneer de aanvrager namens een persoon met beperkingen een aanvraag indient, dient de aanvrager geïdentificeerd te worden, terwijl tevens een door belanghebbende machtiging dient te worden overhandigd.

Artikel 7.2 Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

Op basis van het amendement-Mosterd c.s. (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 54) is in artikel 5, lid 2, onder a. van de wet opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld.

Gezien de toelichting op dit amendement, waarbij is vermeld dat lid 2, onder a. ertoe strekt dat *"de gemeente bepaalt hoe achter één loket de samenhang van toegang tot voorzieningen krachtens deze wet met toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de Awbz of toegang tot voorzieningen op het gebied van wonen is geregeld"*, wordt bedoeld op de zogenaamde één-loketgedachte. Wetsbepaling en toelichting lopen echter enigszins uit elkaar, omdat in de wetsbepaling *"voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten"* gebundeld (als vallend onder de Awbz) worden genoemd, terwijl in de toelichting op het amendement waarop de wetsbepaling is gebaseerd onderscheid wordt gemaakt tussen toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de Awbz en toegang tot voorzieningen op het gebied van het wonen. Verder wordt er, zoals hierboven al geciteerd, in de toelichting geen onderscheid meer gemaakt tussen raad en College, slechts 'de gemeente' wordt genoemd. Praktisch gezien zal de concrete uitvoering van activiteiten in het zorgloket en de werking ervan een typische uitvoeringsactiviteit zijn, dus naar zijn aard vallen onder de verantwoordelijkheid van het college. De door de raad vast te stellen verordening beperkt zich daarom tot het aanwijzen van een loket, waarbij de nadere uitwerking daarvan via het College geregeld moet worden.

Artikel 7.3 Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

Lid 1 onder a. en b. van dit artikel in de Verordening bepaalt dat het college bevoegd is de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag. Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat in deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan. In tegenstelling tot hetgeen er was bepaald in de Wet voorzieningen gehandicapten is in de wet niet geregeld dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in het kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. De gemeente dient één of meer adviseurs aan te wijzen om in het kader van de wet advies uit te brengen. In de verordening wordt niet opgenomen wie

de adviseur is. Men kan immers meer adviseurs in verschillende, zelfs wisselende situaties hebben, hetgeen een eenduidige vermelding onmogelijk maakt. Advies wordt in ieder geval gevraagd ingeval het college voornemens is de aanvraag om medische redenen af te wijzen.

De bepaling in lid 3 spreekt voor zich. Gegevens inzake de medische toestand, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens noodzakelijk kunnen zijn om een aanvraag te kunnen beoordelen. Er is een duidelijke praktische samenhang met artikel 7.1 van deze verordening, inzake het gebruik van een door het college te verstrekken formulier. Door middel van gebruik van een formulier kunnen de procedures inzake de gegevensverstrekking worden gestroomlijnd. Er moet niet meer worden opgevraagd dan noodzakelijk is voor het nemen van een besluit op de aanvraag, zie hieromtrent ook artikel 4:3 Algemene wet bestuursrecht. Weigert de aanvrager echter de voor het nemen van het besluit noodzakelijke gegevens te verstrekken, dan rest het college niets anders dan de aanvraag volgens de procedure van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht buiten behandeling te laten.

Ten aanzien van het omgaan met de -vaak privacygevoelige- gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Lid 4 geeft aan dat bij de advisering gebruik gemaakt moet worden van de zogenaamde ICF-classificatie van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Deze bepaling is in de verordening opgenomen naar aanleiding van de toelichting op amendement 65, waarin staat: *"Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen"*. Mede omdat bij de indicatiestelling van de diverse functies in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten eveneens van deze classificatie gebruik wordt gemaakt kan het gebruik van de ICF-classificatie afstemming tussen de Awbz en deze wet vergemakkelijken.

Lid 5 vertaalt de opdracht van artikel 26 lid 1 van de wet naar de verordening en bepaalt dat de beschikking dient te vermelden op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 7.4 Samenhangende afstemming

In artikel 5, lid 2, onder b. van de wet is vastgelegd dat de raad in de verordening bepaalt op welke wijze de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend afgestemd wordt op de situatie van de aanvrager. Deze bepaling is bedoeld om, naast de toepassing van algemene bestuursrechtelijke zorgvuldigheidseisen, de inhoud van de voorzieningen zelf, vanuit cliëntperspectief, in samenhang te bezien. Evenals het genoemd in de toelichting op artikel 7.3. van deze verordening, gaat het hier naar zijn aard om uitvoeringsbeleid, vandaar de delegatiebepaling.

Artikel 7.5 Wijzigingen in de situatie

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen. Bij dergelijke wijzigingen wordt de verstrekte voorziening beoordeeld op adequaatheid. Wanneer de voorziening niet meer de goedkoopst adequate voorziening is wordt de voorziening ingenomen of wordt er een andere voorziening verstrekt wanneer hiervoor aanleiding is.

Artikel 7.6 Intrekking van een voorziening

Lid 1 van dit artikel bepaalt dat een voorziening kan worden ingetrokken wanneer men geheel of gedeeltelijk niet voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Tevens bepaalt dit artikel dat het college een voorziening kan intrekken wanneer het besluit genomen is op basis van onjuiste gegevens.

Lid 2 van dit artikel bepaalt dat een financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget binnen zes maanden na uitbetaling aangewend moet zijn. Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget binnen zes maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de financiële tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat. Bij woonvoorzieningen zal dit in de regel niet voorkomen omdat de uitbetaling pas dan plaatsvindt nadat de woningaanpassing is uitgevoerd.

Artikel 7.7 Terugvordering

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen. Dit is de reden dat deze bepaling is opgenomen in de verordening. Indien later blijkt dat ten onrechte is uitbetaald of geleverd (voorziening in natura), kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

Artikel 8.1. bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt hierbij advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte. Met nadruk is bepaald: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 8.2 Indexering

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem te indexeren.

Artikel 8.3 Intrekking

Deze bepalingen spreken voor zich en worden niet nader toegelicht.

Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deze bepalingen spreken voor zich en worden niet nader toegelicht.

Artikel 8.5 **Overgangsbepaling**

Deze bepaling spreekt voor zich en wordt niet nader toegelicht.

Artikel 8.6 **Citeertitel**

Deze bepalingen spreken voor zich en worden niet nader toegelicht.

Bijlage D

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 (Vvmo 2007)

9 augustus 2006

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen.

Artikel 1. Begripsbepalingen.

In deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regelgeving wordt verstaan onder:

- a. *Wet*: Wet maatschappelijke ondersteuning;
- b. *Compensatieplicht*: de verplichting aan het gemeentebestuur om personen met aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek door het treffen van voorzieningen een gelijkwaardige uitgangspositie te verschaffen zodat zij zelfredzaam zijn en in staat tot maatschappelijke participatie;
- c. *Beperkingen*: moeilijkheden die een persoon heeft met het uitvoeren van activiteiten;
- d. *Persoon met beperkingen*: een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek, inclusief chronische psychische en psychosociale problemen, aantoonbare beperkingen ondervindt bij het uitvoeren van activiteiten op het gebied van het voeren van het huishouden, bij het normale gebruik van de woning; bij het verplaatsen in en om de woning, bij het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel of bij het ontmoeten van medemensen en het op basis daarvan aangaan van sociale verbanden;
- e. *Mantelzorger*: een persoon, die mantelzorg verleent als bedoeld in artikel 1, lid 1, onderdeel b, van de wet;
- f. *Zelfredzaamheid*: het lichamelijk, verstandelijk, geestelijk en financiële vermogen om voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken;
- g. *Maatschappelijke participatie*: normale deelname aan het maatschappelijke verkeer, te weten het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning; het zich in en om de woning verplaatsen; het zich zodanig verplaatsen dat aansluiting wordt gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen; het ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier deel te nemen aan het lokale maatschappelijke leven;
- h. *Algemene voorziening*: een voorziening die wordt geleverd op basis van directe beschikbaarheid, een beperkte toegangsbeoordeling en die een snelle, regelarme en adequate oplossing biedt voor de beperkingen die een persoon ondervindt;
- i. *Individuele voorziening*: een voorziening die individueel wordt aangeboden indien een algemene voorziening geen adequate oplossing biedt;
- j. *Eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten*: een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen bijdrage, die bij respectievelijk de verstrekking van een voorziening in natura, een persoonsgebonden budget (een eigen bijdrage) of een financiële tegemoetkoming (een eigen aandeel) betaald moet worden en waarop de regels van het Besluit maatschappelijke ondersteuning van toepassing zijn;
- k. *Voorziening in natura*: een voorziening die in eigendom, in bruikleen, in huur of in de vorm van persoonlijke dienstverlening wordt verstrekt;
- l. *Persoonsgebonden budget*: een geldbedrag waarmee de aanvrager een of meer aan hem te verlenen voorzieningen kan verwerven en waarop de in deze verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning te stellen regels van toepassing zijn;
- m. *Financiële tegemoetkoming*: een tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager;

- n. *Algemeen gebruikelijk*: naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiksdan wel bestedingspatroon van een persoon als de aanvrager behorend;
- o. *Meerkosten*: kosten van een mogelijk krachtens de wet te verlenen voorziening, voor zover dit deel van de kosten uitgaat boven voor die persoon als algemeen gebruikelijk te beschouwen kosten van een dergelijke voorziening;
- p. *Besparingsbijdrage*: een door de aanvrager te betalen bijdrage, gelijk aan het bedrag dat ten gevolge van de verstrekking van een voorziening door de aanvrager wordt bespaard omdat deze verstrekte voorziening een algemeen gebruikelijke voorziening vervangt of kan vervangen;
- q. *Huisgenoot*: iedere meerderjarige met wie de aanvrager duurzaam een gezamenlijke huishouding voert;
- r. *Budgethouder*: een persoon aan wie ingevolge deze verordening een persoonsgebonden budget is toegekend en die aan het college verantwoording over de besteding van het persoonsgebonden budget verschuldigd is;
- s. *ICF*: International Classification of Functions, Disabilities and Impairments;
- t. *Normaal gebruik van de woning*: de elementaire woonfuncties, te weten die activiteiten die een ieder normaal gesproken in zijn woning onderneemt.

Artikel 2. Voorwaarden.

1. Een voorziening kan slechts worden toegekend voor zover:
 - a. deze langdurig noodzakelijk is om de beperkingen op het gebied van het voeren van het huishouden, het verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan op te heffen of te verminderen;
 - b. deze, naar objectieve maatstaven gemeten, als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt;
 - c. deze in overwegende mate op het individu is gericht.
2. Geen voorziening wordt toegekend:
 - a. indien de voorziening voor een persoon als de aanvrager algemeen gebruikelijk is;
 - b. indien de aanvrager niet woonachtig is in de gemeente Haarlem;
 - c. voor zover de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
 - d. voor zover de aangevraagde voorzieningen betrekking hebben op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw;
 - e. voor zover er aan de zijde van de aanvrager geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd;
 - f. voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de aanvrager voorafgaand aan het moment van beschikken heeft gemaakt;
 - g. indien een voorziening als die waarop de aanvraag betrekking heeft reeds eerder krachtens deze, dan wel krachtens de aan deze verordening voorafgaande Verordening voorzieningen gehandicapt is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of versterkte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen.

Hoofdstuk 2. Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen.

Artikel 3. Keuzevrijheid.

Een individuele voorziening kan verstrekt worden in natura, als financiële tegemoetkoming en als persoonsgebonden budget. Het college stelt vast in welke situaties de bij wet verplichte keuze tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem neergelegde criteria.

Artikel 4. Voorziening in natura.

Indien een voorziening in natura wordt verstrekt is de bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente of de leverancier en de aanvrager van toepassing.

Artikel 5. Financiële tegemoetkoming.

Bij verstrekking van een financiële tegemoetkoming worden de toepasselijke voorwaarden zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem in de beschikking opgenomen.

Artikel 6. Persoonsgebonden budget.

1. Op het persoonsgebonden budget zoals genoemd in artikel 6 van de wet, zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
 - a. een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt ten aanzien van individuele voorzieningen;
 - b. de omvang van het persoonsgebonden budget is de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten, zoals vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
 - c. de wijze waarop het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld wordt door het college vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
 - d. op het persoonsgebonden budget is de Overeenkomst persoonsgebonden budget gemeente Haarlem van toepassing.
2. De toekenning van het te verstrekken persoonsgebonden budget, de omvang en de looptijd ervan worden bij beschikking vastgesteld.
3. Bij de beschikking wordt een program van eisen verstrekt waarin aangegeven is aan welke vereisten de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening dient te voldoen.
4. Na verzending van de beschikking wordt het persoonsgebonden budget ter beschikking gesteld door storting op de rekening van de aanvrager.
5. Het college gaat steekproefsgewijs na of het verstrekte persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is. De budgethouder is verplicht de daarvoor noodzakelijke stukken, zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem, op verzoek van het college binnen een door het college te stellen redelijke termijn te verstrekken.

6. Na ontvangst van de in het vorige lid bedoelde bescheiden wordt door het college beoordeeld of er aanleiding bestaat het persoonsgebonden budget geheel of ten dele terug te vorderen of te verrekenen.

Artikel 7. Eigen bijdragen en eigen aandeel.

Bij het verstrekken van individuele voorzieningen op grond van de wet is de aanvrager een eigen bijdrage verschuldigd of wordt de financiële tegemoetkoming afgestemd op het inkomen. Het college legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem de omvang van de eigen bijdrage en het eigen aandeel vast.

Hoofdstuk 3. Hulp bij het huishouden.

Artikel 8. Vormen van hulp bij het huishouden.

De door het college, ter compensatie van beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek bij het voeren van een huishouden, te verstrekken voorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder algemene hulp bij het huishouden;
- b. hulp bij het huishouden in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan hulp bij het huishouden.

Artikel 9. Primaat van de algemene hulp bij het huishouden.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 8, onderdeel a, vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien:
 - a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, of
 - b. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg
het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken en de algemene hulp bij het huishouden dit snel en adequaat kan oplossen.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 8 onderdelen b en c, vermelde voorzieningen in aanmerking worden gebracht als:
 - a. de in artikel 8 onderdeel a, genoemde voorziening een onvoldoende oplossing biedt of
 - b. niet beschikbaar is.

Artikel 10. Gebruikelijke zorg.

In afwijking van het gestelde in artikel 9 komt een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten.

Artikel 11. Omvang van de hulp bij het huishouden.

1. De omvang van de hulp bij het huishouden wordt uitgedrukt in klassen, waarbij de volgende klassen met de daarbij behorende uren kunnen worden toegekend:
 - Klasse 1, 0 tot en met 1,9 uur per week;
 - Klasse 2, 2 tot en met 3,9 uur per week;
 - Klasse 3, 4 tot en met 6,9 uur per week;
 - Klasse 4, 7 tot en met 9,9 uur per week;
 - Klasse 5, 10 tot en met 12,9 uur per week;
 - Klasse 6, 13 tot en met 15,9 uur per week.

Artikel 12. Omvang van het persoonsgebonden budget.

De bedragen die per klasse in de vorm van een persoonsgebonden budget worden verstrekt, worden jaarlijks door het college vastgesteld en vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen.

Artikel 13. Vormen van woonvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het voeren van een huishouden, te verstrekken woonvoorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene woonvoorziening;
- b. een woonvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een woonvoorziening;
- d. een financiële tegemoetkoming in de kosten van een woonvoorziening.

Artikel 14. Primaat algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 13, onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek een aanpassing aan de woning noodzakelijk maken en de algemene woonvoorziening dit snel en adequaat kan oplossen.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 13, onderdelen b, c en d vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien de in het vorige lid genoemde oplossing niet aanwezig is of niet tot een snelle en adequate oplossing leidt.

Artikel 15. Soorten individuele woonvoorzieningen.

De in artikel 13, onderdelen b, c en d genoemde voorzieningen kunnen bestaan uit:

- a. een tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten;
- b. een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening;
- c. een niet bouwkundige of niet woontechnische woonvoorziening;
- d. een tegemoetkoming in de kosten van onderhoud, keuring en reparatie van een woonvoorziening;
- e. een tegemoetkoming in de kosten van in verband met tijdelijke huisvesting;
- f. een tegemoetkoming in de kosten in verband met huurderiving;
- g. een uitruimte.

Artikel 16. Primaat van de verhuizing.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15 onderdeel a in aanmerking worden gebracht wanneer aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek het normale gebruik van de woning belemmeren.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15 onderdelen b en c in aanmerking worden gebracht wanneer de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst adequate voorziening is.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15, onderdeel d. in aanmerking worden gebracht wanneer sprake is van een op basis van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek aanwezige gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon tot rust kan komen.

Artikel 17. Uitsluitingen.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op het treffen van voorzieningen aan hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen, kamerverhuur en specifiek op gehandicapten en ouderen gerichte woongebouwen voor wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden.

Artikel 18. Hoofdverblijf.

1. Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.
2. In afwijking van het eerste lid kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een Awbz-instelling.
3. De aanvraag voor het bezoekbaar maken wordt ingediend in de gemeente waar de aan te passen woning staat.
4. De woonvoorziening betreft slechts het bezoekbaar maken van de in het tweede lid bedoelde woonruimte met een door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem vast te leggen maximumbedrag.
5. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken.

Artikel 19. Weigering van een woonvoorziening.

De aanvraag voor een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk wordt geweigerd indien:

- a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning ten gevolge van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
- b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- c. deze betrekking heeft op voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten anders dan automatische deuropeners, hellingbanen en extra trapleuningen;
- d. de woonvoorziening aangevraagd wordt op een moment dat op basis van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie te voorzien was dat deze voorziening noodzakelijk zou zijn en er geen sprake is van een onverwacht optredende noodzaak;
- e. De aanvrager voor het eerst zelfstandig gaat wonen, verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een Awbz-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden.

Artikel 20. Terugbetaling bij verkoop.

De eigenaar-bewoner, die krachtens deze verordening een woonvoorziening heeft ontvangen die leidt tot waardevermindering van de woning, dient bij verkoop van deze woning binnen een periode van 10 jaar na gereed melding van de voorziening, deze verkoop van de woning onverwijld aan het college te melden. De meerwaarde van de woning dient volgens het in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem door het college vastgelegde afschrijvingschema te worden terugbetaald.

Hoofdstuk 5. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Artikel 21. Vormen van vervoersvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen te verstrekken voorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een collectieve vervoersvoorziening;
- b. een vervoersvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een vervoersvoorziening.

Artikel 22. Het recht op een algemene voorziening.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 21 onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek:
 - a. het gebruik van het openbaar vervoer of
 - b. het bereiken van het openbaar vervoer onmogelijk maken.

2. Ingeval van toekenning van een collectieve vervoersvoorziening als bedoeld in art. 21, onderdeel a wordt op verzoek van belanghebbende deze voorziening omgezet in een vergoeding in geld, indien:
 - a. belanghebbende eigenaar is van een auto of houder van een bruikleenauto, die verstrekt is door het UWV;
 - b. bovendien een gezinsinkomen heeft van minder dan 1,5 maal de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem genoemde inkomensgrenzen.

Artikel 23 Het primaat van het collectief vervoer.

Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 21, onderdeel b en c vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht wanneer:

- a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het gebruik van een collectief systeem als bedoeld in artikel 21, onderdeel a onmogelijk maken, dan wel
- b. een collectief systeem als bedoeld in artikel 21, onderdeel a niet aanwezig is.

Artikel 24. Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen.

Indien het inkomen van een ongehuwde persoon of het gezamenlijk inkomen van gehuwde personen meer bedraagt dan 1,5 maal de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem voor de diverse categorieën genoemde inkomensgrenzen, wordt het bezit van een personenauto algemeen gebruikelijk geacht, zodat een auto of een met een auto vergelijkbare voorziening en de daarmee samenhangende gebruiks- en onderhoudskosten niet in aanmerking komen voor verstrekking of vergoeding.

Artikel 25. Omvang in gebied en in kilometers.

1. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving in het kader van het leven van alledag, tenzij zich een uitzonderingssituatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de aanvrager zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de aanvrager noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.
2. De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer mogelijk maken.

Hoofdstuk 6. Verplaatsen in en rond de woning.

Artikel 26. Vormen van rolstoelvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het verplaatsen in en om de woning, dan wel voor sportbeoefening te verstrekken rolstoelvoorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een algemene rolstoelvoorziening;
- b. een rolstoelvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget, te besteden aan een rolstoelvoorziening;
- d. een persoonsgebonden budget, te besteden aan een sportrolstoel.

Artikel 27. Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel en dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek incidenteel zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de AWBZ of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdelen b en c vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de AWBZ of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdeel d vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het sporten zonder sportrolstoel onmogelijk maken.

Artikel 28. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor Awbz-bewoners.

In afwijking van artikel 27, lid 1 komt een persoon die verblijft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling uitsluitend voor een rolstoel in aanmerking indien hij geen recht heeft op een rolstoel, verstrekt op grond van de AWBZ.

Hoofdstuk 7. Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten.

Artikel 29. Gebruik aanvraagformulier.

Een aanvraag dient te worden ingediend door middel van een door het college ter beschikking gesteld formulier.

Artikel 30. Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten.

De aanvraag dient te worden ingediend bij een bij besluit van het college aan te wijzen loket, bij welk loket zowel aanvragen voor voorzieningen inzake de wet alsook aanvragen zorg inzake de AWBZ kunnen worden ingediend.

Artikel 31. Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking.

1. Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang kan zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening, degene door wie een aanvraag is ingediend:
 - a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te ondervragen;
 - b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen ondervragen en/of onderzoeken.
3. Het college vraagt aan het Centrum Indicatiestelling Zorg, waaraan door het college het alleenrecht is verleend te adviseren bij aanvragen inzake de wet, advies indien:
 - a. het college voornemens is de gevraagde voorziening om medische redenen af te wijzen;
 - b. het college dat overigens gewenst vindt.

3. Een aanvrager is verplicht aan het college of de door hem aangewezen adviesinstantie die gegevens te verschaffen of te doen verschaffen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.
4. Bij de advisering zoals genoemd in het eerste lid wordt door de adviseur gebruik gemaakt van de systematiek zoals neergelegd in de ICF.
5. De beschikking vermeldt op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 32. Samenhangende afstemming.

Het college legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem regels vast omtrent de wijze waarop de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend wordt afgestemd op de situatie van de aanvrager.

Artikel 33. Wijzigingen in de situatie.

Degene aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, is verplicht aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Artikel 34. Intrekking van een voorziening

1. Het college kan een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken indien:
 - a. niet is voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze verordening;
 - b. op grond van gegevens beschikt is en gebleken is dat de gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen.
2. Een besluit tot verlening van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken indien blijkt dat de tegemoetkoming of het budget binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van het middel waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 35. Terugvordering

1. Ingeval een voorziening is ingetrokken kan op basis daarvan reeds uitbetaalde financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget worden teruggevorderd.
2. In geval het recht op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken kan deze voorziening worden teruggevorderd indien de voorziening is verleend op basis van valselijk verstrekte gegevens.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen.

Artikel 36. Hardheidsclausule.

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 37. Indexering.

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en het op deze verordening berustende Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem geldende bedragen verhogen of verlagen conform de ontwikkelingen van de prijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 38. Inwerkingtreding.

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2007

Artikel 39. Citeertitel.

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007.

Bijlage E

Toelichting op de Vvmo 2007

9 augustus 2006

Inleiding.

Het op 27 mei 2005 ingediende wetsvoorstel 30131 “Nieuwe regels betreffende maatschappelijke ondersteuning”, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is op 14 februari 2006 in de Tweede Kamer met alleen de stemmen van de Socialistische Partij tegen aangenomen. Aan deze bijna unanieme stemming is een behandeling voorafgegaan die de wet een ander aanzicht heeft gegeven. De consequenties hiervan zijn niet direct te overzien: ook de Wet maatschappelijke ondersteuning is een wet die verdere invulling behoeft en uiteindelijk door jurisprudentie een duidelijke vorm zal krijgen. Bij de Wet maatschappelijke ondersteuning is dan bovendien nog sprake van het gegeven dat het kernbegrip van de wet, het zogenaamde compensatiebeginsel, bij amendement aan de wet is toegevoegd, waardoor een begripsomschrijving van dit cruciale begrip ontbreekt, met het gevolg dat de toelichting op het amendement uitgangspunt is voor de vormgeving van dit compensatiebeginsel. De verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning geeft invulling aan de in de Wet maatschappelijke ondersteuning gegeven opdracht regels te stellen bij verordening. In deze verordening is vorm gegeven aan het compensatiebeginsel zonder de regels van de Wet voorzieningen gehandicapten en de regels rond de functie huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) geheel los te laten. Dit is van belang om niet een vacuüm te laten ontstaan, te meer daar het overgangsrecht zoals geregeld in de Wmo bestaande cliënten maximaal één jaar het behoud van de oude rechten op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten of de Wet voorzieningen gehandicapten biedt.

Het overgangsrecht gaat er ook van uit dat voor alle nieuwe aanvragers nog drie maanden nadat de gemeentelijke verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning is vastgesteld de “oude” regels uit Wvg en AWBZ gelden. Gevolg hiervan is dat een gemeente die vanaf 1 januari 2007 voor nieuwe aanvragers ook direct nieuw beleid wil voeren, haar verordening vóór 1 oktober 2006 door de gemeenteraad moet hebben laten vaststellen.

Dat betekent dat de gehele procedure van voorbereiding, inclusief inspraak, voordien plaats moet hebben gehad. Dit heeft grote druk gezet op het zo snel mogelijk schrijven van deze verordening die is gebaseerd op de door de VNG ontwikkelde modelverordening.

In de verordening is met name uitwerking gegeven aan de artikelen 4, 5, 6, 15, 19 en 26 Wmo.

In de Wmo komen voorzieningen uit de Welzijnswet en voorzieningen uit de AWBZ en de Wvg bij elkaar. Voorzieningen die tot 1 januari 2007 onder de Welzijnswet vallen en na die datum onder de Wmo, worden als voorliggende voorzieningen aangeboden en worden daarom niet in deze modelverordening opgenomen. De in deze modelverordening opgenomen algemene voorzieningen zijn in principe ook als voorliggende voorzieningen te beschouwen, maar omdat de meeste algemene voorzieningen voor het eerst een plaats vinden in deze verordening, zijn zij nog wel benoemd en van een primaat voorzien. Het is niet ondenkbaar dat deze algemene voorzieningen op termijn terug te vinden zullen zijn bij de onbenoemde voorliggende voorzieningen zoals maaltijdvoorziening en personenalarmering.

Alle bedragen en bijbehorende regelgeving worden opgenomen in een Besluit. Voor dit Besluit stelt de VNG een Modelbesluit maatschappelijke ondersteuning beschikbaar. Ook voor de uitvoeringsregels (beter bekend als het zogenaamde verstrekkingenboek) komt een model beschikbaar.

Algemene toelichting.

De kern van de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt gevormd door het compensatiebeginsel. Dit beginsel is bij amendement in de Wmo opgenomen (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 65). Het compensatiebeginsel is afkomstig van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. In zijn briefadvies over de Wmo staat het volgende:

“Het verdient volgens de Raad aanbeveling om de wettelijke aanspraak op maatschappelijke ondersteuning te relateren aan aard en ernst van de beperking(en) van burgers, door gemeenten te verplichten zorg te dragen voor compensatie van deze beperking(en). En wel zodanig dat de burger met een beperking in een gelijkwaardige uitgangspositie wordt gebracht ten opzichte van de burger zonder beperking(en). De gemeente heeft hierin een resultaatsverplichting. Dit brengt met zich mee dat de gemeente zelf mag bepalen welke voorzieningen zij aanbiedt om het wettelijk vastgestelde doel/resultaat te bereiken. Teneinde tevens recht te doen aan het uitgangspunt dat daar waar mogelijk beroep gedaan wordt op de eigen verantwoordelijkheid van burgers moet het mogelijk zijn om aan de aanspraak op ondersteuning een inkomenstoets te koppelen. Omdat het om maatschappelijke participatie gaat, is dit te rechtvaardigen. Daartoe dienen op centraal niveau regels gesteld te worden.

In het licht van de voorgestelde ‘compensatieplicht’ heeft het de voorkeur van de Raad om alleen individuele voorzieningen over te hevelen naar de WMO, zodat de wet een eenduidig karakter kan krijgen. In deze visie blijft naast de WMO een Welzijnswet bestaan, waarin de collectieve (gemeenschapgerichte) voorzieningen worden ondergebracht. Deze voorzieningen zijn immers algemeen van aard en bedoeld voor iedere ingezetene van de gemeente, ongeacht diens eventuele beperkingen. Voor deze voorzieningen acht de Raad het niet gewenst een wettelijke aanspraak in het leven te roepen. Deze aanbeveling heeft betrekking op het niveau van de aanspraak (c.q. voorziening), niet op het niveau van de uitvoering. Op het tweede niveau kan immers, ook bij een individuele aanspraak (bijvoorbeeld vervoer) een ‘collectieve’ voorziening worden aangewend (bijvoorbeeld openbaar vervoer).

Door de aanspraak op ondersteuning niet te verankeren in een verplichting om bepaalde met name te noemen voorzieningen te verstrekken (zorgplicht), maar te omschrijven in termen van het te bereiken resultaat (compensatieplicht), kan onzekerheid ontstaan over wat nu precies als recht geldt. Om die reden is het volgens de Raad noodzakelijk om in de wet zelf op te nemen wanneer sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie van burgers. Dat is immers het resultaat waarop de gemeente, ook in rechte, kan worden aangesproken. Dit betekent dat geoperationaliseerd moet worden wat de termen ‘zelfredzaamheid’ en ‘maatschappelijke participatie’ betekenen: welke activiteiten moet iemand daarvoor tenminste kunnen uitvoeren?

Door het te bereiken resultaat (de compensatie) als aangrijpingspunt te nemen is het volgens de Raad niet noodzakelijk in de wet zelf criteria op te nemen voor de indicatiestelling.”

Dit beginsel is bij amendement “vertaald” en vervolgens in de wet opgenomen. Het is met name de toelichting op het amendement dat informatie geeft over de bedoeling van de wetgever met het begrip compensatieplicht. De toelichting luidt:

“Ter vervanging van de verplichting gedurende drie jaar om te voorzien in met name genoemde producten en diensten strekt het nieuw geformuleerde artikel ertoe de algemene verplichting aan gemeenten op te leggen om beperkingen in de zelfredzaamheid op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en om zich lokaal per vervoermiddel te verplaatsen, weg te nemen. Onder zelfredzaamheid wordt in dit verband verstaan het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken. Onder normale deelname aan het maatschappelijke verkeer wordt in ieder geval verstaan het kunnen voeren van een huishouden; het normale gebruik van een woning; het zich in en om de woning kunnen verplaatsen; het zich zodanig kunnen verplaatsen dat aansluiting kan worden gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen; het kunnen ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier te kunnen deelnemen aan het lokale sociaal-

maatschappelijk leven. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.

De opdracht om compenserende voorzieningen te treffen wordt met dit artikel bij wet gegeven. De normering ervan wordt overeenkomstig de bestuurlijke structuur van de wet op het lokale niveau bepaald met inachtneming van alle bepalingen over de totstandkoming van het lokale beleid en de betrokkenheid van burgers en cliënten daarbij.”

Omdat er geen omschrijving van het compensatiebeginsel in het amendement is opgenomen, is in artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel b van de verordening een omschrijving van de compensatieplicht opgenomen.

Het compensatiebeginsel geldt, zo geeft de tekst van artikel 4, lid 1, Wmo aan, voor de onderdelen:

- a. een huishouden voeren,
- b. zich verplaatsen in en om de woning,
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en
- d. medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aangaan.

Uitgaande van een overgang van de drie Wvg-terreinen woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen plus de functie huishoudelijke verzorging uit de AWBZ naar de Wmo worden de onderdelen uit artikel 4 van de wet in deze modelverordening als volgt uitgewerkt:

- a. onder het voeren van een huishouden wordt verstaan: zowel het wonen, met name de woonvoorzieningen, als de eerdere functie huishoudelijke verzorging, in deze verordening hulp bij het huishouden genoemd;
- b. zich verplaatsen in en om de woning: de rolstoel inclusief (uitsluitend) de sportrolstoel;
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel: de vervoersvoorzieningen uit de Wvg;
- d. het ontmoeten van medemensen en het daaruit volgende aangaan van sociale verbanden wordt beschouwd als doelstelling voor de eerste drie verstrekkingenterreinen.

Deze indeling is in deze verordening terug te vinden in de hoofdstukindeling.

In artikel 4 van de wet wordt de gemeente opgedragen ten behoeve van de compensatie "voorzieningen te treffen". De wet stelt dus niet dat het steeds om individuele voorzieningen moet gaan. Om te voorzien in het snel en regelarm treffen van veel voorkomende eenvoudige voorzieningen is -in navolging van de VNG-modelverordening- in deze verordening het begrip "*algemene voorzieningen*" opgenomen. Dit type voorziening komt in de Wvg voor onder de noemer "*collectief vervoer*". In deze verordening wordt het begrip algemene voorziening geïntroduceerd voor alle onderdelen van het compensatiebeginsel. De mogelijkheid wordt geschapen voor algemene woonvoorzieningen, algemene hulp bij het huishouden, algemene vervoersvoorzieningen en algemene rolstoelvoorzieningen. Wat houden deze algemene voorzieningen in concreto in? Het kan gaan om scootmobielpools, rolstoelen voor incidenteel gebruik (rolstoelpools), collectief vervoer, klussen- en boodschappendiensten, etc. Deze opsomming is uitdrukkelijk niet limitatief, aangezien het een nieuw type voorziening betreft, waarvoor de komende jaren nieuwe invullingen zullen ontstaan. Met name op het terrein van hulp bij het huishouden is het een nieuw begrip.

Kenmerkend voor algemene voorzieningen is dat de gemeente deze voorzieningen organiseert, inkoopt en ter beschikking stelt, los van of vooruitlopend op individuele aanvragen ter zake. Het zal in de regel gaan om steunpunten, depots, pools, waar de betreffende voorzieningen op voorraad worden gehouden, al of niet op wijkniveau.

Algemene voorzieningen zullen in de regel met een minimum aan procedures kunnen worden aangeboden: met geen of slechts een lichte toegangstoets en zonder eigen bijdragen. De voordelen van deze algemene voorzieningen zijn een snelle en simpele oplossing van de problemen, zonder bureaucratie en zonder eigen bijdragen. In plaats van de soms complexe advisering wordt in dit kader van het veel lichtere begrip toegangsbeoordeling gebruik gemaakt. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling van deze algemene voorzieningen om daarmee de mogelijkheid van de aanvrager tot het kiezen voor een PGB in te perken.

De verschillende verstrekkingenterreinen worden in de volgende hoofdstukken behandeld. De laatste hoofdstukken zijn gereserveerd voor procedurele aspecten.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Wmo (onderdeel a)

Deze bepaling spreekt voor zich; zie ook de in artikel 43 van de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen citeertitel van de wet.

Compensatieplicht (onderdeel b)

Het compensatiebeginsel is bij amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd. In het amendement is geen omschrijving van dit begrip opgenomen. Gevolg hiervan is dat er in de wet een begripsomschrijving van het cruciale begrip compensatiebeginsel ontbreekt. Daarom staat de begripsomschrijving van de compensatieplicht in de verordening. Voor de begripsomschrijving is gebruik gemaakt van het briefadvies van de Raad voor de Volksgezondheid en de Zorg, de ‘uitvinder’ van het compensatiebeginsel. Voor wat betreft de gelijkwaardige uitgangspositie is gebruik gemaakt van de toelichting op het amendement, evenals voor wat betreft de termen zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Het onderdeel “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” is afkomstig uit artikel 1, lid 1, onder a. van de Wvg.

Beperkingen (onderdeel c)

De term “beperkingen” is ontleend aan de ICF, de International Classification of Functioning, Disability, and Health, opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties). Het hiervoor genoemde amendement stelt over de ICF: “Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.”

Persoon met beperkingen (onderdeel d)

De begripsomschrijving van het begrip “persoon met beperkingen” is afgeleid van de begripsomschrijving van “beperkingen” en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. Daarnaast is vanuit de Wet voorzieningen gehandicapten het onderdeel “aantoonbare beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek” toegevoegd. Mede in verband met de begrenzing van de doelgroep zal immers een objectief criterium nodig zijn. Hierdoor blijft jurisprudentie op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten ten aanzien van dit onderdeel op dit begrip van toepassing.

Aan deze formulering is de nieuwe doelgroep “personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem” toegevoegd. Deze doelgroep is afkomstig uit de AWBZ-regelgeving (Besluit zorgaanpakken).

Mantelzorger (onderdeel e)

De begripsomschrijving van het begrip “mantelzorger” is ontleend aan de begripsomschrijving van “mantelzorg” in de wet (artikel 1, lid 1 onder b, van de wet).

Zelfredzaamheid (onderdeel f)

Deze begripsomschrijving komt uit de toelichting op eerder reeds genoemde amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Maatschappelijke participatie

Ook deze begripsomschrijving is ontleend aan de toelichting op het amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Algemene voorziening (onderdeel h)

Het gaat hier om direct of uit voorraad beschikbare voorzieningen, die met een minimum aan bureaucratie kunnen worden verstrekt. Daarbij valt te denken aan een scala van reeds bestaande of nog te ontwikkelen voorzieningen: collectief vervoer, scootmobielpools, algemene woonvoorzieningen als klussendiensten en voorzieningendepots, rolstoelpools en vrijwilligersdiensten. De verstrekingsprocedure is eenvoudiger dan bij individuele voorzieningen: een beperkte toegangsbeoordeling, geen formele beslissing (beschikking) en geen eigen bijdragen. In de regel gaat het om eenvoudige en veel voorkomende voorzieningen die bedoeld zijn voor incidenteel of kortdurend gebruik. Kenmerk van algemene voorzieningen is tenslotte dat zij altijd in natura verstrekt worden en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Op verzoek zal er aan de aanvrager wel een beschikking kunnen worden afgegeven, zodat rechtsbescherming gewaarborgd is.

Individuele voorziening (onderdeel i)

Algemene voorzieningen hebben in het kader van deze verordening voorrang op individuele voorzieningen. Waar mogelijk zal eerst een algemene voorziening worden aangeboden, waar nodig zal een individuele voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze zal worden gemaakt tussen beide categorieën voorzieningen hangt uiteraard helemaal af van de individuele situatie van de aanvrager. Door het college vast te stellen **uitvoeringsregels** zullen afwegingscriteria geven, verder zal een op de individuele situatie afgestemd medisch advies vaak van groot belang zijn. De algemene voorzieningen, nu nog genoemd in de vorm van een primaat, kunnen uitgroeien tot voorliggende voorzieningen en op den duur uit deze verordening verdwijnen, wanneer zij zodanig functioneren dat zij gerekend kunnen worden tot de groep voorzieningen als maaltijdvoorzieningen en personenalarmering.

Eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten (onderdeel j)

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit artikel 15 lid 1 van de wet. Deze kan op het inkomen worden afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de wet bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld. Van deze bevoegdheid wordt gebruik gemaakt door middel van het vaststellen van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Dit besluit is nog niet in het Staatsblad verschenen. Wel is een ontwerp aan de Tweede Kamer voorgelegd. In het besluit wordt bepaald wat de ruimte is die gemeenten hebben voor het vaststellen van eigen bijdragen, als ze daartoe willen overgaan.

Voorziening in natura (onderdeel k)

Naturavoorzieningen zijn voorzieningen die niet in de vorm van enigerlei financiële tegemoetkoming worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in huur, in bruikleen, in eigendom of in de vorm van dienstverlening.

Persoonsgebonden budget (onderdeel l)

Onder persoonsgebonden budget wordt verstaan een geldbedrag dat de aanvrager onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Financiële tegemoetkoming (onderdeel m)

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet per se een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

Algemeen gebruikelijk (onderdeel n)

Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten het geval was, is het ook onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip “algemeen gebruikelijk” is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het begrip heeft vaak voor verwarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Het begrip “algemeen gebruikelijk” moet overigens niet worden verward met “gebruikelijke zorg”, zoals dat onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geformuleerd in beleidsregels. Het begrip “gebruikelijke zorg” komt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning terug, zie hieronder, onder p.

Meerkosten (onderdeel o)

Het begrip “meerkosten” hangt nauw samen met het begrip “algemeen gebruikelijk”; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociaal probleem, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. achtste volzin van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Besparingsbijdrage (onderdeel p)

Wanneer een voorziening wordt verstrekt waar een algemeen gebruikelijk deel onderdeel van uitmaakt (er wordt een driewiel fiets verstrekt, de fiets is algemeen gebruikelijk en maakt daar onderdeel van uit: men hoeft zelf geen fiets meer te kopen) zou sprake kunnen zijn van besparing: er hoeft immers geen algemeen gebruikelijke voorziening meer aangeschaft te worden. Aangezien verstrekking binnen de wet zich beperkt tot de meerkosten, kan in die situatie van de aanvrager het bedrag dat bespaard wordt, gevraagd worden als besparingsbijdrage. Dit is geen vorm van eigen bijdrage of eigen aandeel, zodat de regels daaromtrent niet van toepassing zijn.

Huisgenoot (onderdeel q)

Het uitgangspunt van deze begripsomschrijving ligt in het Protocol Gebruikelijke zorg, zoals tot aan de invoering van de wet door het Centrum Indicatiestelling Zorg werd toegepast als verzameling beleidsregels voor de AWBZ-indicatiestelling voor huishoudelijke zorg. Het is op enkele punten aangepast om te voorkomen dat problemen die in de AWBZ met dit begrip speelden ook naar de wet overgaan. Zo is in plaats van ‘volwassenen’ de term ‘meerderjarigen’ opgenomen.

Budgethouder (onderdeel r)

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip “budgethouder” noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

ICF (onderdeel s)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Normaal gebruik van de woning (onderdeel t)

De begripsomschrijving behoeft geen andere toelichting.

Artikel 2 Voorwaarden

Artikel 2, lid 1.

Onderdeel a.

De omschrijving is in zijn kern ontleend aan de Verordening Wvg en aan de wet aangepast. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de aanvrager. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de AWBZ. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig ligt zal van situatie tot situatie verschillen.

In het derde lid is een uitzondering opgenomen voor kortdurende huishoudelijke hulp.

Onderdeel b.

Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de aanvrager als adequaat beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het adequaat zijn van de voorziening, zal ook het criterium van het goedkoop zijn, de kosten van de voorziening, een rol spelen bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet adequaat zijn van een voorziening. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een

voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst adequaat geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Onderdeel c.

Het probleem van het individu dient op grond van de wet te worden gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

Artikel 2 lid 2

Onderdeel a.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren tijd gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet-Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1, onder n. van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de -financiële- situatie van de aanvrager een rol, bezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de bovengenoemde jurisprudentie blijkt immers dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de aanvrager – mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van zijn beperking, onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

Onderdeel b.

In de wet is, in tegenstelling tot de situatie bij de Wet voorzieningen gehandicapten, geen specifieke bepaling opgenomen waaruit blijkt dat de compensatieplicht zich beperkt tot in de gemeente woonachtige personen, hoewel artikel 11 van de wet spreekt over ingezetenen. Dit artikel moet opgenomen worden om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de aanvrager niet woonachtig is.

Onderdeel c.

Deze afwijzingsgrond is afkomstig uit de Wvg-verordening, en is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen.

Onderdeel d.

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is vastgesteld in het Bouwbesluit 2003. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing derhalve. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of meer luxe woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

Onderdeel e.

In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van beperkingen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze onder e. genoemde bepaling bedoeld.

Onderdelen f en g.

In artikel 2 lid 2, onderdelen f en g geeft de verordening een tweetal gronden voor weigering aan. Onder f wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt. Het college kan bijvoorbeeld ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Pas nadat het college een positieve beschikking voor een verhuiskostenvergoeding heeft gegeven, komt een aanvrager hiervoor in aanmerking. Pas nadat advies is verkregen en de gemeente een afweging heeft gemaakt welke oplossing het meest adequaat is kan de aanvrager tot verhuizen overgaan. Met deze voorwaarde wordt tevens voorkomen dat de gemeente achteraf, nadat de aanvrager reeds is verhuisd, met een claim voor een verhuiskostenvergoeding geconfronteerd wordt. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat de aanvrager snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In deze of andere urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende. Maar in alle gevallen dient de aanvrager voorafgaand aan de verhuizing schriftelijk toestemming van de gemeente te hebben verkregen. Het hoeft hier uiteraard niet te gaan om de feitelijke verhuizing, maar om een situatie waarin men bepaalde onomkeerbare stappen heeft gezet die in de regel voorafgaan aan een verhuizing, zoals het sluiten van een koop- huur- of erfpachtovereenkomst inzake de te betrekken woning.

Onder g wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de aanvrager verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Artikel 2 lid 3

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden.

Hoofdstuk 2 **Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen**

Artikel 3 Keuzevrijheid

De in artikel 6 van de wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorziening de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een naturaverstrekking, is niet absoluut. Er kunnen overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Het college kan regels stellen om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken. Naast deze keuzevrijheid bestaat er nog een tweede vorm van keuzevrijheid: namelijk de vrijheid om bij voorzieningen in natura te kiezen uit meerdere aanbieders. Deze vorm van keuzevrijheid bestaat bij het aanbieden van ondersteuning in de vorm van hulp bij het huishouden.

Artikel 4 Voorziening in natura

Het doel van deze bepaling is het vastleggen van de rechten en plichten van het college en de aanvrager. Deze bepaling ziet op de situatie waarin het college een derde inschakelt voor verstrekking van naturavoorzieningen en deze derde eigenaar blijft van de te verstrekken voorziening of wanneer het college een derde inschakelt voor het verlenen van zorg.

Als een voorziening in eigendom wordt verstrekt is er uiteraard niet een dergelijke overeenkomst nodig.

Artikel 5 Financiële tegemoetkoming

Om te waarborgen dat de verstrekte financiële tegemoetkoming wordt besteed aan een noodzakelijke voorziening, en niet aan zaken die los staan van de doelen die met de wet worden beoogd, kunnen bij beschikking voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van een tegemoetkoming op grond van de wet. Deze bepaling, die moet worden bezien in relatie tot de bepalingen uit hoofdstuk 7 van deze verordening, biedt daartoe de mogelijkheid.

Artikel 6 Persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget dient gezien te worden als een manier waarop een toegekende voorziening wordt verstrekt. De in lid 1, onderdeel a., van dit artikel genoemde bepaling spreekt dan ook voor zich en sluit aan op de bepaling in artikel 6 van de wet. Hierin is vastgelegd dat alleen bij toekenning van individuele voorzieningen in beginsel de keuze voor een persoonsgebonden budget moet worden geboden. Algemene voorzieningen vallen niet onder deze eis.

In onderdeel b. is bepaald dat de hoogte van het persoonsgebonden budget is gekoppeld aan de tegenwaarde van de te verstrekken goedkoopst adequate voorziening. Er moet immers een referentiebedrag zijn, waarop het persoonsgebonden budget kan worden gebaseerd. “Goedkoopst adequaat” is een objectief vaststelbaar referentiepunt. Voorts kan een aanvullend bedrag worden vastgesteld voor de instandhoudingskosten van de voorziening. Voor de diverse soorten voorzieningen zal een nadere regeling moeten worden gegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem, dat door het college moet worden vastgesteld. Lid 1, onder c. bepaalt dat het college de omvang van een persoonsgebonden budget bepaalt. Het zal immers gaan om een veelheid van verschillende persoonsgebonden budgetten voor verschillende voorzieningen. Daarbij zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. Invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en de **uitvoeringsregels**. Verder is onder d. bepaald dat er, om misverstanden zoveel mogelijk te voorkomen, een overeenkomst wordt getekend omtrent de voorwaarden waaronder het persoonsgebonden budget wordt verstrekt.

Lid 2 bepaalt dat in elk geval de belangrijkste aspecten van het persoonsgebonden budget in de toekenningsbeschikking worden vastgelegd. Het gaat om de omvang ervan (de hoogte van het budget), maar het kan ook gaan om de periode waarover het wordt toegekend. Het spreekt voor zich dat dergelijke beschikkingen uiterst zorgvuldig worden geformuleerd.

In lid 3 is neergelegd de algemene eis dat er een program van eisen wordt vastgesteld, waarin wordt aangegeven aan welke eisen de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening moet voldoen. Het program van eisen is dus een belangrijk document; als niet aan het program van eisen wordt voldaan kan dat gevolgen hebben voor de afrekening van het toegekende budget.

Lid 4 van artikel 6 regelt tenslotte de feitelijke betaling van het persoonsgebonden budget. Over de wijze waarop de betaling plaatsvindt kunnen door het college nadere regels worden gesteld. Gedacht kan worden aan betaling in termijnen, bijvoorbeeld bij hulp bij het huishouden of in situaties waarin er twijfels zijn over het budgetbeheer. Zo kunnen financiële risico's voor de gemeente worden beperkt en worden aanvragers minder snel geconfronteerd met hoge terugvorderingbedragen.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet, en heeft ook zelf de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun persoonsgebonden budgets besteden conform de toekenningsvoorwaarden. Het is dus aan de raad en het college om te bepalen hoe die controle plaatsvindt en daarbij de afweging te maken tussen volledige controle en steekproefsgewijze controle. In lid 5 is de steekproefsgewijze controle opgenomen, waarbij een bepaald gedeelte van de toegekende persoonsgebonden budgetten wordt gecontroleerd via het opvragen van gegevens bij de budgethouders. Mocht uit de controle blijken dat er aanleiding is het toegekende persoonsgebonden budget van de budgethouder terug te vorderen, dan dient de in hoofdstuk 7 genoemde procedure te worden gevolgd.

Artikel 7 Eigen bijdragen en eigen aandeel

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid bij verstrekking van voorzieningen in natura of een persoonsgebonden budget eigen bijdragen te vragen. Artikel 19 van de wet biedt de mogelijkheid de hoogte van financiële tegemoetkomingen af te stemmen op het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend: het zogeheten eigen aandeel. In dit artikel stelt de raad vast van deze mogelijkheid gebruik te maken, zoals opgedragen in artikel 15 lid 1 van de wet. Bovendien wordt bepaald dat de wijze waarop dit wordt uitgevoerd door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt vastgelegd. De Raad heeft hierbij ingevolge de algemene maatregel van bestuur de mogelijkheid binnen de grenzen die de algemene maatregel van bestuur stelt de verschillende bedragen vast te stellen. Deze afwijkende bedragen kunnen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem worden opgenomen.

Hoofdstuk 3 Hulp bij het huishouden

Artikel 8 Vormen van hulp bij het huishouden

In artikel 4 lid 1 van de wet wordt het college opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. In deze verordening wordt dit onderdeel opgesplitst in twee onderdelen. In hoofdstuk 3 van deze verordening gaat het om de voorziening “hulp bij het huishouden”, in hoofdstuk 4 om “woonvoorzieningen”. Bij het interpreteren van het begrip “voeren van een huishouden” is er van uitgegaan dat een persoon pas behoefte kan hebben aan hulp bij het huishouden indien dat huishouden in een voor hem geschikte woning is gesitueerd. Vandaar dat de onder de Wet voorzieningen gehandicapten bestaande woonvoorzieningen onder dit begrip zijn gebracht.

Onder de AWBZ werd gesproken van de functie huishoudelijke verzorging. Om aan te geven dat onder de Wmo sprake is van een eigen begrip wordt in deze verordening het begrip 'hulp bij het huishouden' geïntroduceerd.

Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden. Onder a. wordt genoemd de algemene voorziening; een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratieve rompslomp voor gemeente en aanvrager. Gedacht moet worden aan vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt, met name voor eenvoudige werkzaamheden, al dan niet op basis van een kortdurende hulpbehoefte. Het is aan een gemeente om te bezien of zij deze vorm van hulp bij het huishouden in hun verstrekkingenpakket wil opnemen.

Onder b. wordt genoemd de hulp bij het huishouden in natura. Ook hier gaat het om een vorm van persoonlijke dienstverlening, net als bij de onder a. genoemde vorm. Het verschil zit echter in de toekenningsprocedure, die meer op de persoon is afgestemd, en in de regel meer geschikt zal zijn voor de wat grotere en langduriger behoefte aan hulp.

Onder c. is genoemd het persoonsgebonden budget (pgb) voor hulp bij het huishouden. Met dit pgb moet de aanvrager zelf hulp inhuren.

Artikel 9 Primaat van de algemene hulp bij het huishouden

In artikel 9 lid 1 wordt geregeld onder welke basisvoorwaarden men gebruik kan maken van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden, indien deze in de gemeente voorhanden is. In aanmerking komen in eerste instantie personen met een aantoonbare beperking ten gevolge van ziekte of gebrek. Verder komen in aanmerking mantelzorgers in het kader van de zogenaamde 'respijtzorg', dat wil zeggen dat de noodzaak aanwezig is om mantelzorgers te ontlasten. Nota bene: het is daarbij niet de bedoeling van de wetgever dat het huishouden van de mantelzorger wordt overgenomen, maar overname van het huishouden van degene die de mantelzorg ontvangt is wel degelijk mogelijk. Algemeen aangeboden hulp bij het huishouden is in de vorm van een primaat in deze verordening neergelegd. Dat houdt in dat in eerste instantie wordt bezien of deze vorm van hulp bij het huishouden het probleem op adequate wijze kan oplossen.

Als de in het vorige lid genoemde algemene voorziening onvoldoende adequaat is of niet aanwezig is, komt de individuele voorziening voor hulp bij het huishouden aan de orde. Lid 2 moet dus in samenhang met lid 1 worden gelezen. De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget. Het college bepaalt wanneer iemand voor een persoonsgebonden budget in aanmerking kan komen. Deze criteria zijn vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Artikel 10 Gebruikelijke zorg

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. Deze ontwikkeling is al onder de AWBZ-indicatiestelling in gang gezet vanaf het midden van de jaren '90 van de vorige eeuw. Voor zover de ondervonden problemen door middel van dergelijke gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden. In de door het college vast te stellen **uitvoeringsregels** wordt bepaald hoe er rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg bij het vaststellen van een aanspraak op een voorziening voor hulp bij het huishouden.

Artikel 11 Omvang van de hulp bij het huishouden

In de AWBZ werd tot de invoering van de wet geïndiceerd in klassen. Klassen zijn te vergelijken met standaardporties. Elke klasse is gekoppeld aan minimaal en een maximaal aantal uren per week binnen een vaste bandbreedte. Indien men bijvoorbeeld een indicatie heeft voor 1,5 uur hulp, wordt men ingedeeld in klasse 1. Mocht de behoefte aan hulp van de aanvrager enigszins stijgen of dalen binnen de bandbreedte van de toegekende klasse, dan hoeft daarvoor niet opnieuw geïndiceerd en beschikt te worden. Voor de gemeente is dat een administratief voordeel, voor aanvragers ook. Materieel kan het voor aanvragers binnen de speelruimte van de klasse echter enigszins negatief of positief uitpakken, afhankelijk van de daadwerkelijk noodzakelijke uren zorg. Als die zorgbehoefte, uitgedrukt in uren, zich onderaan de bandbreedte bevindt, is men voordelig uit; is de behoefte aan uren gelegen vlak onder het plafond van de klasse, is het voordeel minder. Zolang de objectief vastgestelde behoefte echter binnen de bandbreedte blijft, is er sprake van een toereikende voorziening. Voor zover hulp bij het huishouden nodig is die klasse 6 overstijgt, is het mogelijk additionele uren aan deze hoogste klasse toe te voegen. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem wordt door het college jaarlijks het daarbij passende uurbedrag vastgelegd.

Artikel 12 Omvang van het persoonsgebonden budget

Deze bepaling spreekt voor zich en sluit nauw aan op artikel 11. Jaarlijkse vastlegging houdt verband met prijsindexering, zoals genoemd in artikel 38.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

Artikel 13 Woonvoorzieningen

De woonvoorziening kan worden verstrekt in vier hoofdvormen:

- Ad a. de algemene woonvoorziening. Hierbij moet worden gedacht aan een mogelijkheid om snel oplossingen voor vaak minder complexe woonproblemen te krijgen. Te denken valt aan klussendiensten, snel beschikbare voorzieningen uit depot en mogelijk andere, nog te ontwikkelen voorzieningen;
- Ad b. een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden niet in de vorm van financiële tegemoetkoming -op individuele basis- verstrekt, bijvoorbeeld de losse tillift of een douchestoel;
- Ad c. het persoonsgebonden budget, bijvoorbeeld een verhuiskostenvergoeding;
- Ad d. de financiële tegemoetkoming voor woningeigenaren die niet zelf huren en soms ook rechtspersoon zijn. Deze financiële tegemoetkoming wordt genoemd in artikel 7 lid 2 van de wet.

Artikel 14 Primaat collectieve woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen

In eerste instantie zal worden bezien of een woonprobleem kan worden opgelost met een algemene voorziening. Deze voorziening heeft voorrang bij het zoeken naar een oplossing voor een voor de wet relevant woonprobleem, dus een probleem bij het normale gebruik van de woning, zie de toelichting op het amendement dat leidde tot artikel 4 van de wet (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 65). Als een algemene voorziening niet volstaat als oplossing ofwel niet aanwezig is in de gemeente, moet het probleem door middel van een individuele voorziening worden opgelost; dat kan zijn een woonvoorziening in natura of een persoonsgebonden budget.

Artikel 15 Soorten woonvoorzieningen

Onderdeel a.

Het college kan besluiten om een tegemoetkoming te verstrekken in de verhuis- en inrichtingskosten, indien verhuisd wordt naar een aangepaste of een goedkoper aan te passen woning dan de reeds bewoonde woning. Het college maakt de afweging tussen verstrekking van een tegemoetkoming in de verhuiskosten en een woningaanpassing. Een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding is, volgens de Wvg-jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, alleen bedoeld voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren als lawaai, stank, onveiligheidsgevoelens, overlast etc. zijn dus niet van belang. Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de voorraad aangepaste woningen in de gemeente.

Onderdelen b en c.

Een bouwkundige of woontechnische woningaanpassing is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking. Onder een woonvoorziening waarbij geen sprake is van een ingreep van bouw- of woontechnische aard zal in de praktijk met name een persoonsgebonden budget voor woningsanering i.v.m. CARA verstaan worden. Ook kan onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede mobiele patiëntenliften. Deze laatste twee categorieën roerende woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is.

Onderdelen d, e en f.

Met deze bepalingen wordt beoogd het beleid ten aanzien van de zogenaamde facultatieve woonvoorzieningen zoals opgenomen in art. 2.13 tot en met 2.15 van de Wvg-verordening, ongewijzigd voort te zetten.

Onderdeel g.

Omdat met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet wordt beoogd om het inhoudelijke beleidsterrein ten opzichte van de vervallen Wet voorzieningen te verbreden, noch om dat te versmallen, is de uitruimte als woonvoorziening opgenomen. Een uitruimte is een ruimte die op basis van het vervallen artikel 1, lid 1, onder e. van de Wet voorzieningen gehandicapten kan worden gedefinieerd als een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Artikel 16 Primaat van de verhuizing

Al onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold de regel dat bij een aanvraag voor een woningaanpassing eerst werd bezien of verhuizing naar een andere woning een oplossing kon bieden. Dit is het zogenaamde primaat van de verhuizing. In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat in beginsel wordt gekozen voor de goedkoopst adequate voorziening. De mogelijkheid tot het hanteren van het primaat van de verhuizing is onder de Wet voorzieningen gehandicapten in de jurisprudentie erkend, zij het dat wel enkele duidelijke voorwaarden zijn gesteld. In de eerste plaats moeten de financiële gevolgen van de verhuizing voor de woonlasten binnen aanvaardbare financiële grenzen vallen, een eis die ook onder de wet gesteld kan worden. Verder moet duidelijk zijn dat de oplossing in de vorm van een verhuizing kan worden gerealiseerd binnen een uit het advies blijkende medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad om een indicatie te kunnen geven van de mogelijkheden om binnen die medisch verantwoorde termijn te

kunnen verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning. Ook diverse andere relevante aspecten, nader uit te werken in de gemeentelijke uitvoeringsregels, kunnen, afhankelijk van de situatie een rol spelen bij de afweging omtrent het toepassen van het primaat van de verhuizing in een concreet geval.

Artikel 17 Uitsluitingen

Een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming voor het treffen van voorzieningen wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Een uitzondering zijn aanpassingen aan woonschepen en binnenschepen; deze komen weinig voor en worden apart geregeld in het verstrekkingenbeleid. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten van woongebouwen voor ouderen of gehandicapten of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen.

Artikel 18 Hoofdverblijf

In tegenstelling tot de Wet voorzieningen gehandicapten wordt in de wet niet expliciet vermeld dat de gemeentelijke compensatieplicht alleen geldt voor de inwoners van de gemeente. Artikel 11 van de wet geeft echter wel een aanwijzing in die richting door vermelding van “ingezetenen”, mede gezien het feit dat er met de wet geen inhoudelijke uitbreiding van de werking van de Wet voorzieningen gehandicapten is beoogd.

In eerste instantie geeft de gemeentelijke basisadministratie uitsluitel. Voor bepaalde gezondheidszorginstellingen geldt dat de bewoners een briefadres elders kunnen aanhouden. De gemeente waar de aanvrager van de voorziening daadwerkelijk verblijft heeft de verplichting tot compensatie van beperkingen. In het geval van AWBZ-bewoners heeft deze verplichting geen betrekking op de woonvoorzieningen. Het is noodzakelijk de zinsnede 'of zal hebben' op te nemen voor situaties waarin de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen en in die gemeente een woning wil laten bouwen of aanpassen voordat deze daadwerkelijk wordt betrokken, zie ook artikel 19, onder b.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren AWBZ-bewoners uitgesloten van het recht op woonvoorzieningen. Een bovenwettelijke uitzondering hierop werd door gemeenten gemaakt voor het zogenaamde bezoekbaar maken van een woonruimte voor bezoek aan ouders of andere familieleden. Deze uitzondering was gebaseerd op de verordening. Omdat met de wet niet wordt beoogd om de omvang van de onder de Wet voorzieningen gehandicapten geregelde zorgplicht in te krimpen of uit te breiden, is de optie van het bezoekbaar maken ook weer in de verordening opgenomen in artikel 19. Verdere verplichtingen dan hier genoemd in de verordening heeft de gemeente derhalve niet. “Bezoekbaar maken” wordt in de verordening daarom gelimiteerd tot het bereikbaar maken van de woonruimte zelf en enkele essentiële ruimten daarin, en kan bovendien in financiële zin worden gemaximeerd, zie lid 4. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten werd hiervoor vaak wordt een bedrag gehanteerd dat gelijk was aan het bedrag voor een verhuiskostenvergoeding.

Artikel 19 Weigering van een woonvoorziening

Om in aanmerking te komen voor woonvoorzieningen moet er een duidelijke samenhang zijn tussen de ondervonden woonproblemen en de beperking die men heeft. Aanvragen voor woonvoorzieningen die hun oorzaak vinden in andere factoren dan die beperking, kunnen worden geweigerd op grond van artikel 19.

Onderdeel a.

Onder a. wordt de verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden, maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten “belangrijke reden”. Daarbij moet gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders.

Onderdeel b.

Als een persoon met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract, zie ook artikel 18, lid 1, waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning “zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben”.

Voor de toepassing van deze weigeringsgrond geldt dat ook de gemeente ervoor zal moeten zorgen zicht te hebben op de aangepaste of makkelijk aan te passen woningvoorraad, niet alleen sociale huurwoningen, maar ook in de vrije sector en zondig het koopwoningenbestand. Daarnaast zal de gemeente haar burgers goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat iemand al dan niet is verhuisd naar de voor zijn situatie meest geschikte woning.

Onderdeel c.

Op basis van het feit dat voorzieningen op grond van de wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold, zijn er uitzonderingen gemaakt voor de in de verordening genoemde voorzieningen in gemeenschappelijk ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen dat er niet meer hoeft te worden verstrekt dan er in de verordening is genoemd.

Onderdeel d.

Onder d. wordt met name bedoeld op verhuiskostenvergoedingen; veel verhuizingen zijn als algemeen gebruikelijk te beschouwen, ook los van de beperking die men heeft. Te denken valt aan verhuizingen van het ouderlijk huis naar een zelfstandige woonruimte, verhuizing van senioren naar een kleinere woning, omdat de eengezinswoning te bewerkelijk is geworden en kinderen reeds zelfstandig wonen.

Onderdeel e.

Verhuizingen naar AWBZ- en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de aanvrager buiten de doelgroep van de wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen, ook al omdat ze die onder de Wvg ook al niet hadden. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten geen aanspraak op woonvoorzieningen, hetgeen al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.

Artikel 20 Terugbetaling bij verkoop

Deze bepaling heeft als doel het door de eigenaar laten terugbetalen van een deel van de waardevermindering, die het gevolg is van de aanpassing van de eigen woning op grond van de wet. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum reeds vaststaat wat de verkoopprijs van de woning en wat de meerwaarde ten gevolge van de aanpassing is. Het is aan het college om te bepalen of en in hoeverre in een concrete situatie gebruik van deze bepaling wordt gemaakt, aangezien er een afweging dient plaats te vinden tussen de kosten van het effectueren van deze bepaling (taxatie, administratieve lasten) in relatie tot de te verwachten baten.

Hoofdstuk 5 Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 21 Vormen van te verstrekken voorzieningen

Onderdeel a.

De collectieve vervoersvoorziening is al bekend in de vorm van het collectief vraagafhankelijk vervoer, zoals dat zich vanaf 1994 onder de Wet voorzieningen gehandicapten heeft ontwikkeld. Naast het collectief vervoer kan ook worden gedacht aan de mogelijkheden voor het opzetten van scootmobielpools, zoals in sommige verzorgingshuizen al op basis van de Wet voorzieningen gehandicapten gebeurde.

Onderdeel b.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit een diversiteit van vervoermiddelen, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten. In de **uitvoeringsregels** c.q. het verstrekkingenbeleid wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

Onderdeel c.

Belangrijkste aanvulling ten opzichte van de Wet voorzieningen gehandicapten is het persoonsgebonden budget. De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget door het college wordt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem uitgewerkt.

Artikel 22 Het recht op een algemene voorziening

Lid 1.

Door deze formulering is bepaald dat louter de aantoonbare beperkingen van de persoon in relatie tot de beperkingen van de bestaande vervoerssystemen bepalend zijn voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening ter zake.

Algemeen criterium om in aanmerking te kunnen komen voor een vervoermiddel is het ten gevolge van een beperking niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer. Die regel stamt uit de aan de Wet voorzieningen gehandicapten voorafgaande AAW en wordt in de praktijk beoordeeld door te kijken naar de loopafstand van een aanvrager (de bekende 800-metergrens).

Doordat de streekbus, bijvoorbeeld voor iemand met een functionele beperking niet toegankelijk is, heeft men recht op een vervoersvoorziening. Psychische problemen (men durft niet in een drukke bus, men is bang voor de trein) zijn daardoor in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening. Hier moet een adequate voorziening getroffen worden. Deze kan wellicht beter gevonden worden buiten de wet, door middel van een therapie waardoor de blokkade opgeheven kan worden. Is in zo'n situatie de problematiek op te lossen, dan was de problematiek tijdelijk en viel deze derhalve terecht niet onder de wet, bij gebrek aan een langdurige noodzaak. Anders wordt het als blijkt dat het probleem niet

therapeutisch opgelost kan worden. Dan is wel een langdurige noodzaak aanwezig en zou wel een vervoersvoorziening verstrekt kunnen worden.

Lid 2.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen die ertoe strekt de huidige zogenaamde € 49-regeling te continueren.

Artikel 23 Het primaat van de collectieve vervoersvoorziening

Artikel 23 geeft het primaat van de algemene voorzieningen aan boven de individuele verstrekkingen zoals genoemd onder b. en c. van artikel 21. Men kan voor individuele verstrekkingen in aanmerking komen:

- a indien men door de aard van de beperking geen gebruik kan maken van een collectieve vervoersvoorziening of;
- b indien er geen algemene voorziening aanwezig is.

Individuele voorzieningen kunnen echter ook in aanvulling op het gebruik van een collectief systeem verstrekt kunnen worden. Dit is het geval wanneer het collectief systeem de vervoersbehoefte van de aanvrager die een aanspraak heeft niet volledig dekt. Dit is volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten van bijzonder belang bij mensen die slechts zeer beperkt mobiel zijn (mensen met een loopafstand van maximaal circa 100 meter). Alleen collectief vervoer is voor deze categorie mensen geen adequate voorziening.

Artikel 24 Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is in de rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep bepaald dat het stellen van een inkomensgrens voor een forfaitaire tegemoetkoming in vervoerskosten bij een inkomen van 1,5 x de bijstandsnorm niet in strijd was met de geldende zorgplicht. Iemand met een dergelijk inkomen wordt geacht de kosten van het lokaal vervoer of bezit en gebruik van een auto zelf te kunnen dragen. Er is een duidelijke relatie met het begrip "algemeen gebruikelijk"; indirect worden de kosten van vervoer in relatie tot het inkomen algemeen gebruikelijk geacht.

Artikel 25 Omvang in gebied en in kilometers

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is de zorgplicht voor vervoer beperkt tot verplaatsingen in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving; de wet spreekt nu in artikel 4 lid 1, onder c. over "het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel". Dit lijkt beperkter te zijn dan de zorgplicht onder de Wet voorzieningen gehandicapten, maar aangezien met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet is beoogd de reikwijdte van de Wet voorzieningen gehandicapten te beperken of uit te breiden, is er geen reden om aan te nemen dat alleen de letterlijk lokale verplaatsingen onder de wet zullen vallen. Vandaar dat in artikel 25, conform de onder de Wet voorzieningen gehandicapten gevormde jurisprudentie, wordt uitgegaan van de eigen woon- of leefomgeving, met als uitzondering de bovenregionale zorgplicht, zoals die ook in de Wvg-jurisprudentie is omschreven.

Sinds maart 2002 houdt de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten in dat een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen de mogelijkheid moet bieden om op jaarbasis minimaal 1.500-2.000 kilometer af te leggen. Deze jurisprudentie wordt hier vastgelegd, aangezien met de wet niet wordt beoogd de werkingssfeer van de Wet voorzieningen gehandicapten uit te breiden.

Hoofdstuk 6 Verplaatsen in en rond de woning

Artikel 26 Diverse typen rolstoelvoorzieningen

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren rolstoelen in de wet zelf als aparte categorie voorzieningen opgenomen. In de Wet maatschappelijke ondersteuning is dat niet het geval, maar aangezien met deze wet niet wordt beoogd het beleidsterrein ten opzichte van de voorafgaande Wet voorzieningen gehandicapten te verbreden of te versmallen, wordt de rolstoel gehandhaafd als de enige voorziening waarmee beperkingen bij het verplaatsen in en rond de woning in het kader van de wet gecompenseerd kunnen worden. Een definitie van een rolstoel is niet te geven, daarom wordt hier onder het begrip “rolstoel” een rolstoel begrepen te worden de rolstoel zoals iedereen die kent. Deze rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn. Een (elektrische)trippelstoel wordt niet als rolstoel beschouwd en wordt niet op grond van de wet verstrekt. De trippelstoel valt onder de door de Regeling Zorgverzekering te verstrekken voorzieningen. Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Primair doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken niet of onvoldoende mogelijk is. Kosten van onderhoud en reparatie van de rolstoel vallen eveneens onder de wet.

Voorzieningen die geen verband houden met het genoemde primaire verstrekkingsdoel, het verplaatsen, omdat ze nodig zijn in verband met therapeutische doeleinden, worden niet op grond van de wet verstrekt. Hierbij valt te denken aan aanpassingen voor het gebruik van zuurstofapparatuur en andere aanpassingen. Bij accessoires gaat het uiteraard alleen om medisch noodzakelijke en niet-algemeen gebruikelijke zaken.

De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten was de sportrolstoel, meestal verstrekt in de vorm van een forfaitaire financiële tegemoetkoming, een bovenwettelijke voorziening die alleen op basis van de verordening werd verstrekt.

Hoewel een algemene rolstoelvoorziening nog niet bestaat, is - gelet op de ontwikkelingen in de markt- gekozen voor de mogelijkheid een rolstoel in de vorm van een algemene voorziening te verstrekken als het gaat om een rolstoel voor incidenteel gebruik. Deze rolstoelen voor incidenteel gebruik hoefden onder de Wet voorzieningen gehandicapten formeel niet te worden verstrekt, hoewel dat in de praktijk wel vaak gebeurde.

Deze optie geeft een regeling waarbij wel incidenteel noodzakelijke rolstoelen worden verstrekt, maar dan via een algemene rolstoelvoorziening. Dit is geregeld onder a. Het betreft dan situaties waarbij soms een rolstoel nodig is, terwijl het dagelijks verplaatsen in en om de woning zonder rolstoel plaatsvindt. Het recht op een dergelijke rolstoel kan in die situaties ingevuld worden via een rolstoelpool waarop de betrokkene een beroep op kan doen. Hierdoor wordt voorkomen dat een groot aantal rolstoelen weinig frequent wordt gebruikt. De rolstoelen uit de rolstoelpool worden daarentegen wel frequent gebruikt. Uiteraard moet het daadwerkelijk mogelijk zijn een rolstoel uit de pool te lenen. De pool moet dan ook voldoende geschikte rolstoelen op voorraad hebben. Onder b. en c. betreft het de individuele rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, terwijl onder d. de sportrolstoel wordt genoemd.

Artikel 27 Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel, dan wel dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel uit een rolstoelpool in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel gebruik van de rolstoel, terwijl een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is.

Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. De nadere verstrekingscriteria worden vastgelegd in de **uitvoeringsregels**. Indien de rolstoel niet noodzakelijk is voor incidenteel gebruik, maar voor dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning kan de rolstoel verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget. Een rolstoel uit de rolstoelpool is dan immers geen adequate voorziening. Een sportrolstoel, in principe altijd te verstrekken als een persoonsgebonden budget, zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. Daarbij dient onder het begrip sportrolstoel uitsluitend een sportrolstoel verstaan te worden. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt, evenmin als hulpmiddelen aan een sportrolstoel zoals een handbike, die alleen voor sportbeoefening, en niet voor het lokaal verplaatsen nodig is.

Artikel 28 Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners

Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan AWBZ-bewoners bestaat alleen indien de AWBZ-bewoner zowel de AWBZ-functie “verblijf”, als de functie “behandeling” geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een AWBZ-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie “verblijf” (bijvoorbeeld een verzorgingshuis) de AWBZ-functie “behandeling” als het ware inkoop bij een voor die functie wél erkende instelling. Het “verzorgingshuis met verpleegafdeling” is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wél beide AWBZ-functies kunnen worden “genoten”, maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie “verblijf”. Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in een dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

Hoofdstuk 7 Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

Artikel 29 Gebruik aanvraagformulier

In artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend. Een persoon uit de doelgroep van deze wet kan dus niet verwachten dat vanuit de gemeente op eigen initiatief iets in zijn of haar richting wordt ondernomen. In dit artikel is bepaald dat de aanvraag plaats dient te vinden op een daartoe beschikbaar gesteld aanvraagformulier. De aanvraag in het kader van de wet die niet op het beschikbaar gestelde aanvraagformulier is ingediend, kan echter niet zonder meer buiten behandeling worden gelaten. De Algemene wet bestuursrecht bepaalt immers dat de aanvraag in ieder geval naam en adres van de aanvrager en een aanduiding van de beschikking die gevraagd wordt, dient te bevatten en verder ondertekend moet zijn. Jurisprudentie leert dat een ondertekend formulier, dat overigens niet is ingevuld, geaccepteerd dient te worden als de overige benodigde bescheiden daarbij zijn gevoegd. Het ligt voor de hand in een dergelijke situatie te verzoeken om aanvulling van de gegevens.

Artikel 30 Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

Op basis van het amendement-Mosterd c.s. (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 54) is in artikel 5, lid 2, onder a. van de wet opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld.

Gezien de toelichting op dit amendement, waarbij is vermeld dat lid 2, onder a. ertoe strekt dat “de gemeente bepaalt hoe achter één loket de samenhang van toegang tot voorzieningen krachtens deze wet met toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ of toegang tot voorzieningen op het gebied van wonen is geregeld”, wordt bedoeld op de zogenaamde één-loketgedachte. Wetsbepaling en toelichting lopen echter enigszins uit elkaar, omdat in de wetsbepaling “voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten” gebundeld (als vallend onder de AWBZ) worden genoemd, terwijl in de toelichting op het amendement waarop de wetsbepaling is gebaseerd onderscheid wordt gemaakt tussen toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ en toegang tot voorzieningen op het gebied van het wonen. Verder wordt er, zoals hierboven al geciteerd, in de toelichting geen onderscheid meer gemaakt tussen raad en college, slechts “de gemeente” wordt genoemd. Praktisch gezien zal de concrete uitvoering van activiteiten in het zorgloket en de werking ervan een typische uitvoeringsactiviteit zijn, dus naar zijn aard vallen onder de verantwoordelijkheid van het college. De door de raad vast te stellen verordening beperkt zich daarom tot het aanwijzen van een loket, waarbij de nadere uitwerking daarvan via het college geregeld moeten worden.

Artikel 31 Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

Lid 1 onder a. en b. van dit artikel in de Verordening bepaalt dat het college bevoegd is de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat in deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

In tegenstelling tot hetgeen er was bepaald in de Wet voorzieningen gehandicapten is in de wet niet geregeld dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in het kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. De gemeente dient één of meer adviseurs aan te wijzen om in het kader van de wet advies uit te brengen. In de verordening is het CIZ opgenomen als adviserende instantie voor indicatiestelling hulp bij het huishouden. Het college sluit hiermee aan bij het contract dat de gemeente reeds met het CIZ heeft inzake advisering voor voormalig WVG-voorzieningen en Gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en gehandicaptenparkeerplaatsen (GPP). Dit komt de integraliteit van de advisering ten goede.

Advies wordt in ieder geval gevraagd ingeval het college voornemens is de aanvraag om medische redenen af te wijzen.

Met name wanneer de aard van de aandoening niet echt duidelijk is, is advies onontbeerlijk; soms kan een op het oog eenvoudige aanvraag leiden tot een stroom van verdere aanvragen, zonder dat duidelijk is wat iemand mankeert. Dat kan bij verstrekking van voorzieningen zelfs tot invaliderende effecten voor de aanvrager en onnodige kosten voor de gemeente leiden. Dit probleem speelt in het bijzonder bij een aantal zogeheten (medisch) moeilijk objectiveerbare aandoeningen: (m)moa's.

Het college vraagt advies, indien dit overigens gewenst wordt geacht. Het zal duidelijk zijn dat hier een scala aan argumenten op te voeren valt. Door deze bepaling is het echter te allen tijde mogelijk om advies te vragen. Het is verstandig hierbij te (kunnen) motiveren waarom advies gevraagd wordt, met het oog op een eventuele beroepsprocedure, waarin dit een rol zou kunnen spelen.

De bepaling in lid 3 spreekt voor zich; het is duidelijk dat gegevens inzake de medische toestand, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens noodzakelijk kunnen zijn om een aanvraag te kunnen beoordelen. Er is een duidelijke praktische samenhang met artikel 29 van deze verordening, inzake het gebruik van een door het college te verstrekken formulier. Door middel van gebruik van een formulier kunnen de procedures inzake de gegevensverstrekking worden gestroomlijnd. Uiteraard moet er niet meer worden opgevraagd dan noodzakelijk is voor het nemen van een besluit op de aanvraag, zie hieromtrent ook artikel 4:3 Algemene wet bestuursrecht. Weigert de aanvrager echter de voor het nemen van het besluit noodzakelijke gegevens te verstrekken, dan rest het college niets anders dan de aanvraag volgens de procedure van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht buiten behandeling te laten.

Ten aanzien van het omgaan met de -vaak privacygevoelige- gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Lid 4 geeft aan dat bij de advisering gebruik gemaakt moet worden van de zogenaamde ICF-classificatie van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Deze bepaling is in de verordening opgenomen naar aanleiding van de toelichting op amendement 65, waarin staat: “Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.”

Mede omdat bij de indicatiestelling van de diverse functies in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten eveneens van deze classificatie gebruik wordt gemaakt kan het gebruik van de ICF-classificatie afstemming tussen de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en deze wet vergemakkelijken.

Lid 5 vertaalt de opdracht van artikel 26 lid 1 van de wet naar de verordening en bepaalt dat de beschikking dient te vermelden op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 32 Samenhangende afstemming

In artikel 5, lid 2, onder b. van de wet is vastgelegd dat de raad in de verordening bepaalt op welke wijze de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend afgestemd wordt op de situatie van de aanvrager. Deze bepaling is bedoeld om, naast de toepassing van algemene bestuursrechtelijke zorgvuldigheidseisen, de inhoud van de voorzieningen zelf, vanuit cliëntperspectief, in samenhang te bezien. Evenals het genoemd in de toelichting op artikel 31 van deze verordening, gaat het hier naar zijn aard om uitvoeringsbeleid, vandaar de delegatiebepaling.

Artikel 33 Wijzigingen in de situatie

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen.

Artikel 34 Intrekking van een voorziening

Duidelijk is, dat verstrekking van voorzieningen gebonden is aan voorwaarden. Het is in verband met het kenbaarheidvereiste, verwoord in de passage “waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed zijn op het recht op een voorziening”, van groot belang om de beschikkingsvoorwaarden duidelijk te vermelden in een beschikking. Het is daarom raadzaam om een belanghebbende te wijzen op de voorwaarden die het recht op de voorziening met zich meebrengen. Daarnaast is het belangrijk in de beschikking ook expliciet te wijzen op de verplichting om wijzigingen in de situatie aan het college door te geven. Mocht er sprake zijn van een, om wat voor reden dan ook, ten onrechte toegekende voorziening, dan vergemakkelijkt een duidelijke formulering in de beschikking een eventuele beëindiging of terugvordering van (het recht op) een voorziening, omdat de betrokkene zich dan niet kan beroepen op onbekendheid met de feiten.

Artikel 35 Terugvordering

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen, wat reden is om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening, omdat er anders geen juridische basis is om voorzieningen terug te vorderen. Indien er, naar later blijkt, ten onrechte is uitbetaald of geleverd (voorziening in natura) is, kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Het besluit tot herziening van het recht op de voorziening en de daaraan gekoppelde terugvordering biedt echter geen executoriale titel, zoals bijvoorbeeld in de Wet werk en bijstand het geval is bij terugvordering. Er is wel sprake van een civielrechtelijke vordering op grond van onverschuldigde betaling waarvoor het Burgerlijk Wetboek, boek 6 artikel 203 e.v. de wettelijke basis biedt. Aan de gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden, met name in gevallen waarin de vordering hoger is dan € 5.000,- en dus een procedure met procureurstelling bij de rechtbank noodzakelijk is. Bij lagere bedragen kan een eenvoudige dagvaardingsprocedure bij de kantonrechter gevolgd worden, zonder verplichte procureurstelling.

Het ligt voor de hand dat van de terugvorderingmogelijkheid in ieder geval gebruik wordt gemaakt indien er aan de zijde van de aanvrager sprake is van verwijtbaarheid. Wanneer deze dus bewust verkeerde gegevens heeft verstrekt, bijvoorbeeld over zijn inkomen. Ook kan terugvordering van een voorziening in natura aan de orde zijn wanneer de aanvrager in gebreke blijft zijn eigen bijdrage binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen. Het is raadzaam vooraf een inschatting te maken van de kosten en te verwachten baten, gezien de mogelijke kosten van een civielrechtelijke procedure. Daarbij moet niet alleen gekeken worden naar de kosten van inschakeling van een procureur, maar ook naar mogelijke invorderingskosten, zoals de kosten van inschakeling van een deurwaarder.

Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of een gemaximeerde vergoeding binnen zes maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling ook worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat. Bij woningaanpassingen zal dit in de regel niet voorkomen omdat de uitbetaling pas dan plaatsvindt nadat de woningaanpassing is uitgevoerd. Artikel 35 is dus niet van toepassing op woningaanpassingen

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 36 Hardheidsclausule

Artikel 36 bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt hierbij advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte. Bij de woningeigenaar, bijvoorbeeld een corporatie kan gedacht worden aan een situatie waar het van belang is dat een woonruimte ook langer dan zes maanden leeg staat, omdat bijvoorbeeld bekend is dat een persoon met beperkingen voor wie de aangepaste woning uitermate geschikt is, op het punt staat om uit een revalidatiecentrum te worden ontslagen. In die gevallen kan het doelmatiger zijn om een langere periode een tegemoetkoming in de huurderiving te verstrekken. Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 37 Indexering

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijnsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De algemene maatregel van bestuur zoals deze op 22 mei 2006 in ontwerp naar de Tweede Kamer is gezonden, bepaalt in artikel 4.5. lid 1 dat ook de bedragen van de eigen bijdragen jaarlijks aan de hand van de prijsindex voor de gezinsconsumptie worden gewijzigd bij ministeriële regeling. Het ligt voor de hand wijzigingen in bedragen in de lokale verordening tegelijkertijd hiermee door te voeren.

Artikelen 38/39 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze bepalingen spreken voor zich en worden niet nader toegelicht.